

Listasafn Einars Jónssonar
Einar Jónsson myndhöggvari skrá um líf og starf
Elfa Eyþórsdóttir

Efnisyfirlit

Inngangur.....	2
1 Tilurð skrárinnar	3
2 Heimildavinna og skráning.....	4
3 Ritaskrár	9
3.1 Ritaskrá I: Íslenskar dagblaða- og tímaritsgreinar með umsögnum og efnisorðum	9
3.2 Ritaskrá II: Íslenskar fréttatilkynningar í dagblöðum og tímaritum með umsögnum	39
3.3 Ritaskrá III: Erlendar dagblaða- og tímaritsgreinar með umsögnum og efnisorðum	50
3.4 Ritaskrá IV: Fréttatilkynningar í erlendum dagblöðum og tímaritum með umsögnum	87
3.5 Ritaskrá V: Ljóð ort til Einars eða tengd honum í íslenskum dagblöðum og tímaritum	98
4 Höfundaskrá fyrir ritaskrár I - V	100
5 Titlaskrá fyrir ritaskrár I - V	102
6 Efnisorðaskrár fyrir ritaskrár I og III.....	107
7. Mannanafnaskrá fyrir ritaskrár I og III.....	109
8. Staðarnafnaskrá fyrir ritaskrár I og III.....	114
9. Verkaskrá fyrir ritaskrár I og III.....	117
Lokaorð	120
Heimildaskrá.....	121

Inngangur

Skrá þessi er lokaverkefni í bókasafns- og upplýsingafræði við Félagsvísindadeild Háskóla Íslands. Hún er unnin á vormisseri árið 2005.

Tilgangur verkefnisins er að gera skrá yfir heimildir um Einar Jónsson myndhöggvara og málefni tengd honum sem safnað hefur verið saman í úrklippubók. Í henni eru aðallega greinar, tilkynningar og ljóð úr dagblöðum og tímaritum, íslenskum og erlendum og eru þær elstu frá árinu 1895. Úrklippubókin er geymd á skrifstofu forstöðumanns Listasafns Einars Jónssonar. Ástæðan fyrir vali mínu á viðfangsefni var áhugi fyrir íslenskri myndlist og því að kynnast lífi og starfi Einars Jónssonar myndhöggvara, brautryðjanda í íslenskri myndlist.

Verkefnið felst í því að flokka, lykla og skrá heimildir úrklippubókarinnar.

Markmiðið með gerð skrárinnar er að gera heimildirnar í úrklippubókinni um myndhöggvarann Einar Jónsson aðgengilegri fyrir þá sem vilja kynna sér það sem skrifað hefur verið um Einar, verk hans og málefni tengd honum.

Einar Jónsson var fyrsti íslenski myndhöggvarinn. Hann fæddist 11. maí 1874 að Galtafelli í Hrunamannahreppi. Hann var bóndasonur og þriðji í röð sjö systkina. Listnám sitt hóf hann í Danmörku og fór í námsferðir til annarra landa. Hann lagði áherslu á að listamenn færu sínar eigin leiðir í listsköpun sinni. Erlendar heimildir eru til vitnis um að hróður hans fór víða. Árið 1909 bauð hann íslenska ríkinu öll verk sín að gjöf með því skilyrði að byggt yrði yfir þau safnhús. Ríkið og vinir hans létu reisa honum safnhús sem var jafnframt vinnustofa og heimili hans og Önnu eiginkonu hans. Á Jónsmessunótt 1923 var Listasafn Einars Jónssonar á Skólavörðuholti opnað almenningi. Einar lést árið 1954 á 81. aldursári.

Í upphafi verkefnisins er greint frá tilurð skrárinnar og komið með hugmyndir um hvernig nýta megi skrána. Þá er gerð grein fyrir heimildavinnu, skráningu og skipulagi verkefnisins. Aðaluppistaða verkefnisins eru fimm ritaskrár sem ná yfir heimildir í úrklippubókinni. Sú fyrsta hefur að geyma íslenska umfjöllun í dagblöðum og tímaritum og fylgir hverri færslu umsögn og efnisorð. Næsta skrá nær yfir íslenskar fréttatilkynningar með umsögnum. Þriðja skráin felur í sér erlenda umfjöllun með umsögnum og efnisorðum. Fjórða skráin er yfir erlendar fréttatilkynningar með umsögnum. Fimmta skráin nær yfir ljóð ort til Einars eða tengd honum. Að auki eru höfunda- og titlaskrár fyrir ritaskrár fimm. Þá koma efnisorðaskrá, manna- og staðarnafnaskrár fyrir ritaskrá I og III. Einnig er skrá yfir verk Einars sem koma fyrir í ritaskrá I og III. Að síðustu eru lokaorð, heimildaskrá og viðauki.

Í kaflanum *Heimildavinna og skráning* er nánari lýsing á uppbyggingu og skráningu hverrar skráar fyrir sig.

1. Tilurð skrárinnar

Forstöðumaður Listasafns Einars Jónssonar, Júlíana Gottskálksdóttir óskaði eftir að gerð yrði skrá yfir heimildir um Einar Jónsson myndhöggvara og málefni tengd honum, sem gæti nýst sem BA verkefni í bókasafns- og upplýsingafræði. Á Listasafni Einars Jónssonar hefur heimildum af ýmsu tagi verið safnað saman og eru þær að mestu óskráðar. Þar er meðal annars að finna úrklippubók, sem í hafa verið límdar úrklippur úr dagblöðum og tímaritum, íslenskum og erlendum. Einnig hefur lausum úrklippum verið stungið aftast í bókina. Ákveðið var að byrja að skrá það sem er í úrklippubókinni því að þar eru elstu heimildirnar, allt frá árinu 1895 og þó nokkuð af erlendum heimildum sem eflaust er erfitt að nálgast annars staðar en í bókasöfnum erlendis eða erlendum gagnagrunnum. Ekki er vitað hver hefur safnað úrklippunum í úrklippubókina. En gera má ráð fyrir að Einar eða eiginkona hans, Anna Jónsson hafi safnað þessum heimildum saman og komið þeim fyrir í bókinni. Eftir þeirra daga má ætla að starfsfólk safnsins hafi stungið inn lausum úrklippum aftast í bókina.

Í mjög mörgum tilfellum fylgja ekki nöfn höfunda, titlar greina og blaða og dagsetningar úrklippunum. Á nokkrum stöðum hafa upplýsingar verið handskrifaðar

eftir á við úrklippurnar. Skráin nær eingöngu yfir úrklippusafn Einars og er því ekki tæmandi fyrir heimildir um Einar og málefni tengd honum. Enn er mikið efni óskráð sem nægir eflaust í aðra skrá eða skár. Líta má á þessa skrá sem hluta af skráningu heimilda um Einar Jónsson myndhöggvara.

2. Heimildavinna og skráning

Í skránni eru eingöngu heimildir úr áður nefndri úrklippubók. Oft og iðulega vantar upplýsingar um heimildirnar eins og til dæmis höfund, titil greinar, titil blaðs og dagsetningar. Mikið var reynt til að fá þær upplýsingar sem vantaði og að fá þær upplýsingar staðfestar sem voru handskrifaðar við úrklippurnar. Upplýsinga um blöð og tímarit sem ekki fundust í gagnagrunninum timarit.is¹ var leitað áfram í þjóðdeild og örfilmusafni Landsbókasafns Íslands - Háskólabókasafns og á Bókasafni Listasafns Íslands. Jafnframt var gagna aflað í Listasafni Einars Jónssonar með góðri aðstoð forstöðumannsins, Júlíönu Gottskálksdóttur. Þær upplýsingar í færslum sem ekki tókst að staðfesta eru innan hornklofa. Í kaflanum.

Heimildir skrárinnar eru skráðar í ritvinnsluforritið *Microsoft Word*. Við skráningu heimilda er stuðst við *Skráningarreglur bókasafna*² og *IFLA- staðallinn ISBD(M) Alþjóðlegan staðal um bókfræðilega lýsingu prentaðra bóka*³ og þá hefð sem skapast hefur í Listasafni Íslands.

Heimildum er raðað í skrána eins og þær koma fyrir í úrklippubókinni. Er sá háttur valinn vegna þess að víða vantar upplýsingar um heimildirnar og þeim raðað frekar handahófskennt í úrklippubókina þannig að erfitt hefði orðið að raða eftir ákveðnum þáttum eins og til dæmis ártölum og einnig að heimildirnar eru allar á einum stað þ.e. í úrklippubókinni. Blaðsíðutal bókarinnar er aftast í hverri færslu. Heimildunum, sem lausar voru í bókinni, hefur verið komið fyrir í númeruðum umslögum frá 1 - 5 og er þess getið í færslu í hvaða umslagi þær er að finna, dæmi: u. nr. 3. Umslögín eru aftast í bókinni.

¹ www.timarit.is

² Gorman, Michael 1988.

³ IFLA Alþjóðasamband bókasafna 1992.

Dæmi um skráningu:

Ástríður Eggertsdóttir. „Á Einars safni.“ *Morgunblaðið*, 6. desember 1959, mynd, s. 15.

Umsagnir

Færslum í ritaskrá I, II, III og IV fylgja stuttar umsagnir þar sem dregið er fram það helsta sem er til umfjöllunar í hverri grein.

Efnisorðagjöf

Færslum í ritaskrá I og III eru gefin efnisorð, mannanöfn, staðarnöfn og heiti verka, þar sem það á við. Getur efnisorðagjöf því verið mjög mismunandi milli færsla. Stuðst er við *Kerfisbundinn efnisorðalykil*, 3. útg. 2001.⁴ Orðum sem ekki finnast þar en höfundi finnst vanta bætir hann við. Til dæmis er efnisorðið *Listasafnið* notað yfir Listasafn Einars Jónssonar og Hnitbjörg. Heiti listaverka Einars sem koma fram í greinum eru skáletruð sem efnisorð.

Umsagnir og efnisorð eru gefin til að auðvelt sé að kynna sér efni heimilda og auka þannig gildi skrárinnar. Umsagnir og efnisorðagjafir eru mismunandi því að greinarnar eru mislangar og misefnismiklar.

Athugasemd

Við nokkrar færslur hafa verið gerðar athugasemdir. Þar sem greinum í skránni hefur verið ráðað niður eins og þær koma fyrir í úrklippubókinni, kemur sama greinin í einstaka tilfellum fram tvisvar sinnum og var ákveðið að skrá þær í bæði skiptin og er þess þá getið í athugasemd.

Ritaskrár I og III

Ritaskrá I nær yfir íslenskar dagblaða- og tímaritsgreinar og ritaskrá III yfir erlendar. Fyrst er tilgreint númer færslu. Greinarnar eru skráðar á höfund ef hans er getið. Næst er titill greinar innan gæsalappa, þá er titill blaðs eða tímarits skáletraður og að lokum kemur dagsetning og ártal ef um dagblað er að ræða en annars árgangur, tölublað og ártal tímarits. Næst kemur fram hvort mynd eða myndir fylgja greininni og að lokum er

⁴ Margrét Loftsdóttir og Þórdís T. Þórarinsdóttir 2001.

blaðsíðutal úrklippubókarinnar eða númer umslags ef um lausar úrklippur er að ræða. Umsögn og efnisorð fylgja hverri færslu en mannanöfn, staðarnöfn, heiti verka og athugasemd ef það á við. Ef höfundar er ekki getið er skráð á titil greinar.

Dæmi:

1.19 Helgi Hjörvar. „Kona listamannsins frú Anna Jónsson sjötug.“ *Morgunblaðið*, 14. apríl 1955, myndir, s. 38.

Umsögn Ummæli Einars um fyrstu kynni þeirra Önnu, hug hans til hennar og samband þeirra.

Efnisorð Ást - Sambúð - *Vökumaðurinn* - *Þorfinnur karlsefni*

Mannanöfn Anna Jørgensen

Staðarnöfn Berlín - Horsens - Kaupmannahöfn - Róm

Ritaskrár II og IV

Ritaskrá II nær yfir íslenskar fréttatilkynningar í dagblöðum og tímaritum og ritaskrá IV yfir erlendar. Fyrst er tilgreint númer færslu. Fréttatilkynningar eru skráðar á höfund ef hans er getið, annars á titil fréttatilkynningar sem er auðkenndur innan gæsalappa. Titill blaðs eða tímarits er skáletraður, þá kemur dagsetning og ártal ef um dagblað er að ræða en annars árgangur, tölublað og ártal tímarits. Næst kemur fram hvort mynd eða myndir fylgi greininni og að lokum blaðsíðutal í úrklippubókinni eða númer umslags ef um lausar úrklippur er að ræða. Ritaskránum fylgja umsagnir.

Dæmi:

2.4 Chr. „Símskeyti frá konungi.“ *Morgunblaðið*, 30. september 1915.

Umsögn Símskeyti þar sem Kristján X. konungur þakkar minnismarkið sem reist hafði verið í heiðursskyni um afa hans, Kristján konung IX.

Ritaskrá V

Ritaskrá V nær yfir ljóð sem hafa verið ort til Einars Jónssonar, um hann eða tengd honum, hafa birst í íslenskum dagblöðum og tímaritum og eru í úrklippubókinni. Fyrst er tilgreint númer færslu. Ljóð eru skráðar á höfund ef hans er getið, annars á titil ljóðs sem er auðkenndur innan gæsalappa. Titill blaðs eða tímarits er skáletraður, þá kemur dagsetning og ártal ef um dagblað er að ræða en annars árgangur, tölublað og ártal

tímarits. Að lokum er blaðsíðutal úrklippubókarinnar þar sem ljóðið er að finna eða númer umslags ef um lausar úrklippur er að ræða.

Dæmi:

5.8 Þorsteinn Þ. Þorsteinsson. „Til Einars myndhöggvara Jónssonar og konu hans.“
Voröld, 27. ágúst 1918, s. 130.

Höfundaskrá fyrir ritaskrár I - V

Skráin nær yfir höfunda greina í ritaskrá I – V sem tilgreindir eru. Höfundum er raðað upp í stafrófsröð. Íslenskum nöfnum er raðað eftir fornafni en erlendum eftir eftirnafni. Tilvísunarnúmer er við nafn hvers höfundar sem vísar til færslu í viðkomandi ritaskrá.

Dæmi:

Grétar Fells 2.53, 5.16

Titlaskrá fyrir ritaskrár I - V

Skráin nær yfir titla eða heiti greina og ljóða í ritaskrá I - V. Stafsetning á titlum er sú sama og kemur fram í heimild en víða eru titlar styttnir og oft er undirfyrirsögnum sleppt. Titlar sem byrja á ákveðnum eða óákveðnum greini (í ensku, dönsku og þýsku) raðast á næsta staf á eftir greini. Greinar sem eru án titils eru undir liðnum *Án titils*. Titlum er raðað í stafrófsröð og við hvern titil er tilvísunarnúmer sem vísar í viðkomandi grein í ritaskrá.

Dæmi:

(Den) Frie udstilling og de unge billedhuggere 3.13

Efnisorðaskrá fyrir ritaskrár I og III

Skráin nær yfir efnisorð sem greinum í ritaskrá I og III voru gefin. Efnisorðum er raðað upp í stafrófsröð og við hvert efnisorð er tilvísunarnúmer sem vísar í viðkomandi grein í ritaskrá.

Dæmi:

Bókaútgáfa 1.39, 1.66, 1.73

Mannanafnaskrá fyrir ritaskrár I og III

Skráin nær yfir mannanöfn sem koma fyrir í ritaskráum I og III. Skránni er raðað í stafrófsröð. Íslenskum nöfnum er raðað eftir fornöfnum en eftir eftirnöfnum ef um erlend nöfn er að ræða. Fyrir aftan hvert nafn er tilvísunarnúmer sem vísar í færslu í viðkomandi ritaskrá.

Dæmi:

Björn Kristjánsson 1.21, 1.22, 1.34, 1.43, 1.57, 1.81, 3.7, 3.38, 3.43, 3.44, 3.95

Staðarnafnaskrá

Skráin nær yfir staðarnöfn sem koma fyrir í ritaskráum I og III. Skránni er raðað í stafrófsröð. Fyrir aftan hvert staðarnafn er númer sem vísar í færslu í viðkomandi ritaskrá.

Dæmi:

Berlín 1.17, 1.19, 1.55, 3.37, 3.80

Verkaskrá

Skráin nær yfir verk Einars sem koma fram í greinum úrklippubókarinnar og eru skáletruð undir liðnum Efnisorð. Sum verkin ganga undir fleiru en einu nafni. Þegar þannig stendur á er bent á nafn sem notað er í bókinni *Einar Jónsson myndhöggvari*,⁵ en það nafn sem kemur fram í grein haft innan sviga. Fyrir aftan heiti hvers verks er tilvísunarnúmer sem vísar í færslu í viðkomandi ritaskrá.

Dæmi:

Ýmir og Auðhumla 1.29, 1.31, 1.47, 3.50, 3.57, 3.89, 3.90

Viðaukar

Í viðauka eru myndir, ein af Einari Jónssyni myndhöggvara og nokkrar af verkum hans.

⁵ Einar Jónsson myndhöggvari 1982.

Skammstafanir

Eftirfarandi skammstafanir eru að finna í skránni:

[]: hornklofi, upplýsingar innan hornklofa er ekki að finna í heimild.

s: blaðsíða

u: umslag

[Án árs]: vantar ártal í heimild.

[Án dagsetn.]: vantar dagsetningu í heimild.

[Án s. n.]: án útgefanda.

[Án titils]: vantar titil heimildar,

[Án titils blaðs] vantar titil dagblaðs- eða tímarits

4. Ritaskrár

Ritaskrárnar eru fimm og byggjast á heimildum sem safnað hefur verið í úrklippubók sem geymd er í Listasafni Einarssonar. Öllum færslum í ritaskrár I - IV fylgja umsagnir en efnisorð fylgja ritaskrá I og III.

4.1 Ritaskrá I: Íslenskar dagblaða- og tímaritsgreinar með umsögnum og efnisorðum

1.1 B.Th. M. „Drengur á bæn.“ *Eimreiðin*, (1)1, 1895, mynd, s. 1.

Umsögn Sagt er frá að Einar kom til Kaupmannahafnar vorið 1893. Í fyrstu fékkst hann við tréskurð en síðar fór hann á smíðastofu Stefáns Sinding myndhöggvara. Greint er frá að hann sé nú að höggva sína fyrstu mynd í marmara.

Efnisorð *Drengur á bæn*

Mannanöfn Gróa Einarasdóttir - Jón Bjarnason - Sinding, Stefan

Staðarnöfn Galtafell - Kaupmannahöfn

1.2 J. H. „Íslensku listamannaefnin erlendis.“ *Ísafold*, 19. maí 1901, s.1.

Umsögn Fjallað er um tvo íslenska myndlistarmenn, Einar og Þórarín B. Þorláksson er tóku þátt í vorsýningu í Charlottenborgarhöllinni árið 1901 og ber herra umfjöllun um verk Einarssonar. Fram kemur að enginn komist þangað inn nema við hann séu að minnsta kosti

bundnar vonir. Sagt er frá úthlutun styrkja frá Alþingi til þeirra. Virðist verk Einars *Útilegumaðurinn* hafa vakið einna mesta eftirtekt allra verka á sýningunni.

Efnisorð Alþingi - Myndlistasýningar - Styrkir – *Útlagar*
(*Útilegumaðurinn*)

Mannanöfn Þórarinn B. Þorláksson

Staðarnöfn Charlottenborg - Galtafell - Kaupmannanöfn - Noregur - Svíþjóð

1.3 Helgi Hannesson. „Hnitbjörg.“ *Morgunblaðið*, 17. ágúst 1923 s. 2.

Umsögn Fjallað er um safn Einars sem mikill fengur þykir að, nafn þess sé við hæfi og menn komi þaðan út betri menn. Lagt er til að Einar gefi safngestum skýringar á myndum sínum. Greint er frá nokkrum verka hans. Sagt að margt sé líkt með honum og Helga, höfundu Nýáls.

Efnisorð Listasafnið - *Alda aldanna* - *Dögun* - *Fornlist* - *Höndin* - *Ingólfur Arnarson* - *Natura Mater (Móðir náttúra)* - *Samviskubit* - *Týndi sonurinn* - *Útlagar (Útlaginn)* - *Vökumaðurinn (Vaktmaðurinn)* - *Þorfinnur karlsefni*

Mannanöfn Ari fróði - Chaplin - Helgi [Pjetursson] - London, Jack - Snorri Sturluson

Staðarnöfn Galtafell

1.4 „Útilegumaðurinn.“ *Sunnanfari*, (9)8, 1901, myndir, s. 4.

Umsögn Greint frá að Einar hafi tekið þátt í listsýningu í Charlottenborg vorið 1901 við góðan orðstír. Fjallað er um verkið, *Útilegumaðurinn*. Sagt er að einungis vanti að auðmaður eða listasafn panti listaverkið höggvið í marmara. Þess er getið Alþingi til sóma að það hafi veitt honum styrk til Rómarfarar. Fram kemur að Einar hafi fengið pöntun um brjóstlíkneski af tveimum merkjum dönskum mönnum. Þess er óskað að hann eigi eftir að verða sjálfum sér og landi til sóma og ánægju.

Efnisorð Jason - Myndlistarsýningar- *Útlagar (Útilegumaðurinn)*

Mannanöfn Bjerre prófastur - Thorvaldsen, Albert - Matzen, Henning

Staðarnöfn Charlottenborg - Kaupmannahöfn - Róm

- 1.5 S. H. f. H. „Verður að loka safni Einars Jónssonar?“ [*Án titils blaðs (...ðið)*], 21. apríl 1936, s. 5.

Umsögn Þeirri spurningu er varpað fram hvort loka þurfi safninu yfir sumartímamann vegna gatnaframkvæmda á Skólavörðuholtinu. Það þykir miður vegna væntanlegs ferðamannastraums. Hvatt er til úrbóta vegna hirðuleysis og sóðaskapar við safnið.

Efnisorð Ferðamenn - Listasafnið - Myndlistarsýningar

- 1.6 Guðmundur Finnbogason. „Gjöf Einars Jónssonar myndasmiðs.“ *Ísafold*, 13. febrúar 1909, s. 5.

Umsögn Haft er eftir Einari að hafi hann það sem þarf til að lifa og starfa þá vilji hann helst enga mynd selja heldur býðst til að gefa Íslandi allar myndir sínar ef það sjái þeim hjónum fyrir sæmilegu húsnæði. Sagt er frá að Einar hafi hlotið styrk frá Alþingi og fjárveitingarvaldið hvatt til að styðja listamenn því listaverkin borgi sig ekki fyrr en frægð er fengin. Íslendingar hvattir til að taka við gjöfinni og Alþingi hvatt til að veita Einari árlega fjárveitingu.

Efnisorð Alþingi - Gjafir - Listasafnið - Styrkir

- 1.7 „Ingólfs-standmyndin.“ [*Án titils blaðs*], [án dagsetn.], s. 5.

Umsögn Rætt er um að hætt hafi verið við fyrirhugaða gjöf ríkisþings Dana á standmynd Jasons eftir Thorvaldssen eða Ingólfs landnámsmanns eftir Einar. Eru Íslendingar hvattir til að koma sjálfir upp Ingólfsmyndinni til dæmis með fjársöfnun.

Efnisorð Gjafir - Jason - Samskot - *Ingólfur Arnarson*

Mannanöfn Thorvaldssen, Albert

Staðarnöfn Kaupmannanöfn

- 1.8 F. B. „Um Einar Jónsson myndhöggvara.“ [*Án titils blaðs*], [án dagsetn.], s. 6.

Umsögn Sagt frá bréfi norsks hæstaréttarmálaflutningsmanns sem ferðaðist um landið og telur mestan viðburð ferðarinnar komu

sína í listasafn Einars. Hann telur að féð sem landið lagði til vegna Einars muni fást endurgoldið þúsundfalt.

Efnisorð Ferðamenn - Listasafnið

Mannanöfn Michelangelo - Rodin - Vigeland

1.9 Vik. „Íslenskur snillingur: Einar Jónsson myndhöggvari ryður nýjar brautir.“ *Morgunblaðið*, 30. júní, 1915, s. 7.

Umsögn Greinin er unnið úr norrænum blöðum sem gefin voru út í New York. Fram kemur hjá H. G. Leach að Einar sé hinn mesti listamaður sem uppi sé á Norðurlöndum og að ríkisstjórnin á Íslandi hafi gert ráðstafanir til að flytja verk hans heim. Sagt er frá að haldnar séu fjáröflunarsamkomur til smækkaðrar bronsmyndagerðar af listaverkum hans áður en þær verða fluttar til Íslands. Greint er frá hugsjón Einars varðandi list sína.

Efnisorð Afsteypur - Bókmenntir - Gildismat - Listasafnið

Mannanöfn Hellrung, Axel - Leach, H.G. - Ólafsson, Stanley T.

Staðarnöfn Ameríka - Danmörk - Evrópa

Athugasemd Sama grein og 1.36

1.10 Ástríður Eggertsdóttir. „Á Einars safni.“ *Morgunblaðið*, 6. desember 1959, mynd, s. 15.

Umsögn Fjallað er um listasafnið sem helgan hljóðlátan stað. Höfundur segir frá dvöl sinni í safninu í einn mánuð og viðbrögðum nokkurra gesta á safninu. Hvatt er til að börn sem ljúka fullnaðarprófi fái að koma og skoða safnið. Sem tillögu til fjáröflunar við gerð málmafsteypa af listaverkum nefnir höfundur hvort heita megji á safnið. Í lokin eru Guði, eiginkonu hans og öllum þeim sem studdu hann í verki færðar þakkir.

Efnisorð Afsteypur - Gildismat - Kirkjur - Skilningur - Heimska (*Efnishyggjan*)

Mannanöfn Anna Jónsson

Staðarnöfn Texas

1.11 „Einar Jónsson sextugur.“ *Fálkinn*, 12. maí 1934, myndir, 17.

Umsögn	Fjallað er um líf og störf Einars í stórum dráttum, uppvaxtarár og skólagöngu. Greint er frá nokkrum verka hans, byggingu Hnitbjarga og listaverkagjöf hans til þjóðarinnar. Sagt frá því að hróður hans hafi farið vaxandi og að íslenska þjóðin standi í þakkarskuld fyrir það sem hann hafði gert.
Efnisorð	Gjafir - Hnitbjörg – Listasafnið - <i>Alda aldanna</i> - <i>Drengur á bæn</i> - <i>Fornlistin</i> - <i>Hannes Hafstein</i> - <i>Ingólfur Arnarson</i> - <i>Jónas Hallgrímsson</i> - <i>Útlagar (Útilegumaðurinn)</i> - <i>Vökumaðurinn</i> - <i>Þorfinnur karlsefni</i>
Mannanöfn	Guðmundur Finnbogason - Sinding, Stephan - Thomsen, Ditlev
Staðarnöfn	Fairmount Park - Galtafell - Winnipeg

1.12 i.e.s. „Himinborin list.“ *Frjáls þjóð*, 19. janúar 1963, myndir, s. 19.

Umsögn	Fjallað er um safn Einars innandyrna og utan, nokkur verk hans og því haldið fram að varla fari nokkur þaðan út ósnortinn. Verkin eru sögð óháð tíma, sprottin af andstæðum og tákn sé eitt af einkennum þeirra ásamt trúnni.
Efnisorð	<i>Blindinginn</i> - <i>Mold</i> - <i>Úr álögum</i> - <i>Útlagar</i> - <i>Vor</i>
Mannanöfn	Einar Benediktsson

1.13 A. Th. „Útilegumaðurinn.“ *Vísir*, 16. júní 1964, mynd, s. 19.

Umsögn	Fjallað er um listaverkið og kvæðið Útilegumaðurinn sem til er orðið vegna áhrifa listaverksins. Útilegumaðurinn er sagður fyrsta verk Einars í Kaupmannahöfn og það sagt vera rétta nafnið á listaverkinu. Rætt um sölu þess og staðsetningu.
Efnisorð	<i>Útlagar (Útilegumaðurinn)</i>
Mannanöfn	Anna Jónsson - Bjarni Jónsson - Sigurður Sigurðsson - Thomsen, Ditlev
Staðarnöfn	Kaupmannahöfn

1.14 „Ingólfsmyndin: Þjóðrækni og mannlund.“ *Ísafold*, 24. apríl 1907, s. 21.

Umsögn	Greint frá viðbrögðum vegna áskorunar um samskot til að reisa líkneski af Ingólfi Arnarsyni. Iðnaðarmannafélaginu þökkðu drengileg viðbrögð en svörun embættismannastéttarinnar þóttu
---------------	---

kraftlítil. Ennfremur er fjallað um viðbrögð við fyrirlestri Guðmundar Finnbogasonar og sagt frá hlutaveltu þar sem húseign var vinningur.

- Efnisorð** Gjafir - Hlutaveltur - Iðnaðarmannafélagið - Samskot - *Ingólfur Arnarson*
- Mannanöfn** Guðmundur Finnbogason - Guðmundur Jakobsson - Magnús Blöndahl - Sveinn Jónsson - Th. D. - Zimsen
- Staðarnöfn** Arnarhóll - Bergstaðastræti

1.15 B. Sv. „Einar Jónsson myndhöggvari.“ *Dagfari*, 31. desember 1906, s. 21 og 23.

Umsögn Minnst á Albert Thorvaldsen. Stuttlega sagt frá fyrstu árum Einars við nám í Kaupmannahöfn og nokkrum verka hans. Ingólfur landnámsmaður nefndur, minnismerki um hann og samskot Íslendinga til kaupa á líkneski af honum eftir að heyrst hafði að Danir ætluðu að gefa Íslendingum það.

- Efnisorð** Samskot - Iðnaðarmannafélagið - *Drengur á bæn* - *Fornlistin (Antiken)* - *Jónas Hallgrímsson - Nemesis (Refsidómur)* - *Útlagar (Útilegumaðurinn)* - *Öreigar*
- Mannanöfn** Sinding, Stefan - Thomsen, D. - Thorvaldsen, Albert
- Staðarnöfn** Galtafell - Kaupmannahöfn

1.16 Bjarni Jónsson frá Vogu. „Einar frá Galtafelli og Ingólfur: Erindi flutt á Ingólfskvöldi ³¹/₁ 1908.“ *Huginn*, 7. febrúar 1908, s. 23.

Umsögn Menn eru hvattir til að styrkja Iðnaðarmannafélagið til að koma upp Ingólfsmynd. Henni er að nokkru lýst og fjórum lágmyndum á hliðum fótstalls á líkneski Ingólfs landnámsmanns. Vitnað í kvæðið Grógaldur í Sæmundar - Eddu.

- Efnisorð** Iðnaðarmannafélagið - Listrýni - Sæmundar - Edda - Tákn - *Alda aldanna (Skýstrokkur)* - *Dögun (Nátttröll)* - *Fornlistin* - *Höndin* - *Ingólfur Arnarson* - *Útlagar (Útilegumaðurinn)* - *Öreigar (Fátæklingar)*
- Mannanöfn** Gró - Óðinn - Yggdrasil - Þorsteinn Erlingsson
- Staðarnöfn** Arnarhóll - Valhöll

1.17 „Nú er það mitt hlutskipti að ganga svo um garðinn og safnið, að það sé verðug umgerð um list Einars: frú Sigríður Thorlacius ræðir við frú Önnu ekkju Einars Jónssonar, myndhöggvara.“ *Tíminn*, 13. apríl 1961, myndir, s. 25.

Umsögn Viðtal við frú Önnu meðal annars um fyrstu kynni þeirra Einars, dvöl hans í Róm, tilhugalífi þeirra, boð Einars á verkum sínum til íslenska ríkisins, byggingu Hnitbjarga og sumarbústaðinn á Galtafelli. Fram kemur að heimili þeirra hjóna eigi að verða minjasafn.

Efnisorð Gjafir - Listasafnið - Listrýni - Styrkir - Sumarhús - Tákn - *Dögun (Nátttröll) - Höndin - Jón Sigurðsson - Kristján konungur IX - Útlagar (Útilegumaðurinn) - Þorfinnur Karlsefni*

Mannanöfn Bjarni Jónsson - Dinesen - Hannes Hafstein - Heide - Jessen, Sigfús - Jón Magnússon - Jörgensen - Rautavaara - Sigurður Eggerz - Sigurjón Pétursson - Sveinn Björnsson - Torfhildur Hólm

Staðarnöfn Berlín - Charlottenborg - Galtafell - Hellerup - Ítalía - Róm

1.18 Hólmfríður Kolbrún Gunnarsdóttir. „Útlagi Einars Jónssonar.“ *Alþýðublaðið*, 13. júní 1964, myndir, s. 30, 31.

Umsögn Fjallað um styttuna Útlagan, viðbrögð við henni á sýningu í Charlottenborg, styrk Alþingis til Einars. Sagt frá kaupum Ditlev Thomsen á Útlaganum og gjöf hans til íslensku þjóðarinnar, staðsetningu hennar þangað til að hún kom í safnhús Einars. Brot úr grein um viðhorf hans til lífs og lista. Hann fjallar um álit sitt á listdómurum.

Efnisorð Jason - Listrýni - Styrkir – *Útlagar (Útlaginn)*

Mannanöfn Björn Th. Björnsson - Sinding, Stephan - Thomsen, Ditlev Thomas konsúll - Thorvaldsen, Albert - Tómas Guðmundsson Valtýr Guðmundsson

Staðarnöfn Charlottenborg - Kaupmannahöfn - Rípum - Róm

1.19 Helgi Hjörvar. „Kona listamannsins frú Anna Jónsson sjötug.“ *Morgunblaðið*, 14. apríl 1955, myndir, s. 38.

- Umsögn** Ummæli Einars um fyrstu kynni þeirra Önnu, hug hans til hennar og samband þeirra.
- Efnisorð** Ást - Sambúð - *Vökumaðurinn* - *Þorfinnur karlsefni*
- Mannanöfn** Jørgensen, Anna
- Staðarnöfn** Berlín - Horsens - Kaupmannahöfn - Róm
- 1.20** Jónas Jónsson frá Hriflu. „Einar Jónsson, myndhöggvari.“ *Vísir*, 21. desember 1954, s. 60.
- Umsögn** Greint frá útkomu bókar með myndum af nær öllum fullgerðum verkum Einars. Fjallað er um ævi- og námsferil hans. Ennfremur er sagt frá byggingu safnhúss og sáttmála Einars og ríkisins.
- Efnisorð** Bækur - Gjafir - Listasafnið - Samningar - Styrkir - *Þorfinnur karlsefni*
- Mannanöfn** Benedikt Gröndal - Bjarni Benediktsson - Bjarni frá Vogu - Canova - Pétur Magnússon - Sigurður Guðmundsson - Thorvaldsen - Vigfús Sigurgeirsson - Vilhjálmur Þór
- Staðarnöfn** Bandaríkin - England - París - Róm - Stóri Núpur – Ungverjaland - Þýskaland
- 1.21** „Einar Jónsson frá Galtafelli.“ *Fjallkonan*, 21. mars 1911, s. 69.
- Umsögn** Grein þessi birtist áður í *Lögbergi*, þar sem segir frá ummælum um Einar og list hans sem hafa birst í blöðum stórþjóðanna ásamt myndum af verkum hans. Þar kemur fram að í Danmörku átti Einar erfitt uppdráttar og fékk ómilda dóma en í Þýskalandi fékk hann allmikla eftirtekt og vinsamlega umfjöllun. Vonir voru bundnar við grein sem birtist í *The World* frá New York að hún gæti orðið honum til gagns og frægðar. Sagt frá uppvexti og ástæðum þess að hann fór utan til náms. Nokkrum listaverkum hans er lýst og fjallað um hugmyndir baki þeim.
- Efnisorð** Bernska - Listrýni - Skólaganga - *Alda aldanna (Skýstrokkur)* - *Ingólfur Arnarson* - *Útlagar (Nátttröll)*
- Mannanöfn** Björn Kristjánsson - Egan - Sinding, Stephan - Thorarensen, Bjarni - Valdimar Briem
- Staðarnöfn** Galtafell - Kaupmannahöfn - New York - Þýskaland

Athugasemd Sama grein og 1.22, ekki í sama blaði

1.22 „Einar Jónsson frá Galtafelli.“ *Lögberg*, 19. janúar 1911, s. 75.

Umsögn Vitnað er í grein sem birtist í *The World*, þá sömu og greint er frá hér að ofan. Skáldleg lýsing á náttúru landsins. Sagt frá uppvexti og ástæðu þess að hann fór hann til Kaupmannahafnar í handleiðslu, nokkrum verkum hans er lýst og hugmyndum að baki þeim.

Efnisorð Bernska - Listrýni - Skólaganga - *Alda aldanna (Skýstrokkur)* - *Ingólfur Arnarson - Útlagar (Nátttröll)*

Mannanöfn Björn Kristjánsson - Egan - Sinding, Stephan - Thorarensen, Bjarni - Valdemar Briem

Staðarnöfn Galtafell - Kaupmannahöfn - New York - Þýskaland

Athugasemd Sama grein og 1.21, ekki í sama blaði

1.23 „Einar Jónsson myndhöggvari.“ *Heimskringla*, 19. janúar 1911, s. 77.

Umsögn Grein þessi birtist áður í *Chicago Tribune*. Hún hefst á skáldlegri lýsingu á náttúru landsins, áhrif hennar á æsku og síðar list Einars. Fjallað er um uppvaxtarár hans, skólagöngu og þá handleiðslu sem hann fékk eftir að hann kom til Kaupmannahafnar og nokkur verk hans

Efnisorð Bernska - Listrýni - Skólaganga - Styrkir - *Dagrenning* - *Ingólfur Arnarson - Maður og kona - Útlagar (Útilegumaðurinn)*

Mannanöfn Bissen - Brynjólfur Jónsson - Sinding, Stephan - Stein

Staðarnöfn Kaupmannahöfn

1.24 „Tveir frægir Íslendingar.“ *Heimskringla*, 2. febrúar 1911, s. 77.

Umsögn Í greininni er fjallað um Einar og Hjört Þórðarson, sagt að þeir séu að ná heimsfrægð. Greint er frá að í blöðum stórborganna hafi verið fjallað um verk þeirra og lokið lofsorði á þau. Líkur eru á að þær beini augum auðkýfinga að Einari.

Efnisorð Frægð - Vísindamenn

- Mannanöfn** Finsen, Niels - Hjörtur Þórðarson - H. W., Richard - Thorvaldsen, Albert
- Staðarnöfn** Chicago
- 1.25** Séra Rögnvaldur Pétursson. „Ávarp: Flutt í samsæti er Ísl. héldu Einari Jónssyni frá Galtafelli og konu hans í Tjaldbúðarkirkju 23. ág.“ *Lögberg*, 29. ágúst 1918, s. 78.
- Umsögn** Einar boðinn velkominn og færðar þakkir fyrir listaverk sem hafa gert hann frægan. Fjallað er um gildi þeirra fyrir þjóðina.
- Efnisorð** Frægð - Gildismat - Þakkir - *Drengur á bæn* - *Ingólfur Arnarson* - *Jón Sigurðsson* - *Útlagar* - *Þorfinnur karlsefni* - *Öreigar*
- Mannanöfn** Jónas Hallgrímsson - Thomsen, Gr. - Thorvaldsen, Albert
- Staðarnöfn** Kaupmannahöfn - Róm
- Athugasemd** Sama grein og 1.45
- 1.26** G. M. „Einar Jónsson og „Ingólfur“.“ *Lögretta*, 16. nóvember 1910, s. 89.
- Umsögn** Fjallað er um athugasemdir og rangfærslur í grein sem birtust í *Ingólfi* um verk Einars af Jónasi Hallgrímssyni. Kemur fram að Einar hafi ekki verið ánægður með það verk sitt sem var pantað hjá honum og átti að vera sem líkast mynd sem gerð var af Jónasi látnum.
- Efnisorð** Ágreiningur - Lygi - Myndlistarsýningar - *Jón Sigurðsson* - *Jónas Hallgrímsson* - *Öreigar (Fátæklingar)*
- Mannanöfn** Bjarni frá Vogu - Vilhjálmur Borgfjörð
- 1.27** „Álfu vorrar yngsta land.“ *Ingólfur*, 10. nóvember 1910, s. 91.
- Umsögn** Fjallað er um að safna hafi átt fyrir mynd af Jónasi Hallgrímssyni og búa hana til á hálfu ári sem þykir skammur tími. Talað er um að mynd Einars sé ekki falleg og sálarlaus.
- Efnisorð** Samskot - *Jónas Hallgrímsson* - *Öreigar*
- Mannanöfn** Zola, Emile
- Staðarnöfn** Kaupmannahöfn

- 1.28** Eyður. „Athugasemd: við athugasemdir G.M. í 56. tbl. Lögréttu.“ *Ingólfur*, 24. nóvember 1910, s. 91.
- Umsögn** Fjallað er um athugasemdir við athugasemdir. Höfundur finnst vanhugsað hjá greinarhöfundum að afsaka Einar og verk hans af Jónasi.
- Efnisorð** Listrýni - *Jónas Hallgrímsson*
- Mannanöfn** Jón Trausti
- 1.29** Án höf. „Gleðilegt nýjár.“ *Birkibeinar*, (3)1, 1913, myndir, s. 95.
- Umsögn** Fjallað er um nokkur verk Einars.
- Efnisorð** Gildismat – Styrkir - *Ýmir og Auðhumla - Brautryðjandinn - Engill lífsins - Engill með barn í faðmi sér - Friðrik konungur IIV- Morgunroðinn - Samviskubit*
- Mannanöfn** Jón Sigurðsson
- Staðarnöfn** England - Norðurlönd - Vesturheimur - Þýskaland
- 1.30** Kona. „Einar Jónsson myndhöggvari.“ *Heimilisblaðið*, (4)7, 1915, mynd, s. 100.
- Umsögn** Fjallað er um að blöð helstu menntaþjóða heimsins birti myndir af Einari og listaverkum hans. Lítillega fjallað um erfitt líf listamanna. Íslendingar hvattir til að styðja Einar á viðeigandi hátt. Einkenni hans sem listamanns eru dregin fram. Sagt frá listaverkagjöf Einars til íslenska ríkisins og spurt er hvort Íslendingar hafi efni á öðru en taka vel á móti henni og byggja hús yfir hana.
- Efnisorð** Frægð - Gjafir - Listasafnið - *Útlagar*
- Mannanöfn** Thomsen konsúll - Thorvaldsen, Albert
- Staðarnöfn** Kaupmannahöfn - New York
- 1.31** „Skemmtilegur fyrirlestur.“ *Heimskringla*, 18. mars 1915, s. 100.
- Umsögn** Fjallað er um fyrirlestur sem haldinn var á vegum Scandinavian Foundation. Í upphafi er talað um bókmenntir Norðurlanda til forna, þá er talað um víkingaöldina og ferðir víkinga um heimsins höf. Síðar er getið um fund Íslands, Grænlands og Ameríku og myndir notaðar til skýringa. Getið er um Einar og hann talinn

mestur allra þálfandi myndasmiða og nokkrar myndir hans sýndar.

Efnisorð Bókmenntir - Víkingar - Víkingaöld - Dögun (*Nátttröll*) - *Ýmir og Auðhumla*

Mannanöfn Eiríkur Hákonarson - Leach, Henry Goddard - Leifur Eiríksson - Poulsen, Niels - Runólfur Marteinsson - Sigurður Búason - Snorri - Vilhjálmur Stefánsson - Þorkell í Leiru

Staðarnöfn Ameríka - Danmörk - Grænland - Norður-Íshafið - Noregur - Nýfundnaland - Skjaldborg - Svíþjóð - Vínland

1.32 Borgari. „Frumleg landkynning.“ [*Án titils blaðs*], [án dagsetn.], s. 103.

Umsögn Deilt er á að ekki skuli vera til áætlanir um að setja upp götuljós í bænum þar sem er mikil og hættuleg umferð. Fjallað er um að umhverfi Listasafns Einarssonar sé þjóðinni til skammar og treglega gangi að koma hlutunum þar í lag.

Efnisorð Landkynningar - Listasafnið

1.33 „Girðingin um Hnitbjörg.“ [*Án titils blaðs*], [án dagsetn.], s.103.

Umsögn Fjallað er um Hnitbjörg, safnhúsið og því lýst sem einu sérkennilegasta og fegursta húsi bæjarins. Sagt er frá steyptum vegg um lóðina og grindum sem ætlað er setja þar ofan á sem minna á fangagrindur. Greinarhöfundur segir það ekki mega gerast, hins vegar eigi að vera gangstígar og bekkir í garðinum.

Efnisorð Landkynningar - Listasafnið - Umgengni

Mannanöfn Guðlaugur Einarsson

1.34 „Þegar fyrstu íslensku listaverkin voru sýnd á listasýningu erlendis.“ *Vísir*, 15. júlí 1964, mynd, s. 103.

Umsögn Fjallað er um *Útlaga*, sem sett var upp við Suðurgötu. Olli verkið þáttaskilum í íslenskri list því að það var fyrsta listaverk Íslendinga sem sýnt var erlendis ásamt málverkum eftir Þórarin B. Þorláksson. Ennfremur er fjallað um viðbrögð við styrkjum sem þeir fengu frá Alþingi.

Efnisorð Gildismat - Myndlistarsýningar - Skólaganga - Tákn - Styrkir
Útlagar

Mannanöfn Björn Kristjánsson - Foss, Haraldur - Halldór Daníelsson - Jón Þórarinnsson - Jónassen - Sinding, Stephan - Thorvaldsen - Þórarinn B. Þorláksson - Þórhallur Bjarnason - Valtýr Guðmundsson

Staðarnöfn Charlottenborg - Glasgow - Kaupmannahöfn - Róm - Þingvellir

1.35 Sig. Júl. Jóhannesson „Hjá Einari Jónssyni.“ *Lögberg*, 2. október 1913, s. 104.

Umsögn Einar lýsir nokkrum verkum sínum fyrir gestum. Við hæfi þykir að Alþingi Íslendinga bjóði ókeypis húsnæði fyrir hann og verk hans, sýningarsal og vinnustofu. Vestur - Íslendingar voru jafnframt hvattir til að sýna honum virðingu og kaupa af honum listaverk.

Efnisorð Styrkir - *Alda aldanna* - *Árstíðirnar* - *Dögun* - *Höndin* - *Mold* - *Samviskubit (Vond samviska)* - *Útlagar (Útilegumaðurinn)*

Mannanöfn Árni Eggertsson - Gunnar Gunnarsson - Jón Sigurðsson - Jón Stefánsson - Jón Vopni - Ólafía Jóhannsdóttir - Skúli fógeti - Sveinn Þorvaldsson - Þorbergur Þorvaldsson - Thorvaldsen

1.36 Vik. „Íslenskur snillingur : Einar Jónsson myndhöggvari ryður nýjar brautir.“ *Morgunblaðið*, 30. júní 1915, s. 108.

Umsögn Greinin er unnin úr norrænum blöðum sem gefin eru út í New York. Fram kemur hjá H. G. Leach að Einar sé hinn mesti listamaður sem uppi sé á Norðurlöndum og að ríkisstjórnin á Íslandi hafi gert ráðstafanir til að flytja verk hans heim. Sagt er frá að haldnar séu fjáröflunarsamkomur til smækkaðrar bronsmyndagerðar af listaverkum hans áður en þær verða fluttar til Íslands. Greint er frá hugsjón Einars varðandi list hans.

Efnisorð Afsteypur - Bókmenntir - Gildismat - Listasafið

Mannanöfn Hellrung, Axel - Leach, H. G - Ólafsson, Stanley T.

Staðarnöfn Ameríka - Danmörk - Evrópa

Athugasemd Sama grein og 1.9

- 1.37 Alexander Jóhannesson. „Síðustu listaverk Einars Jónssonar.“ *Eimreiðin*, (21)1, myndir, s. 116.

Umsögn Í upphafi er fjallað um vísindi og listir, stauma og stefnur. Nokkur listaverk Einars eru tekin til umfjöllunar. Fram kemur að hann er trúhneigður og hefur kynnt sér siðfræði og ýmsar trúarskoðanir og að þangað sækir hann oft efni verka sinna. Í lok greinarinnar er komið inn á þekkingarleysi íslensku þjóðarinnar á listum.

Efnisorð Gildismat - Gjafir - Listasafnið - Tákn - Trúarlíf - *Komið til mín* - *Ragnarök* - *Próun*

- 1.38 Þorsteinn Erlingsson. „Íslenskar listir og vísindi: smágreinar.“ *Ísafold*, 18. júlí 1914, s. 118, 120.

Umsögn Fjallað er um fjárveitingar til lista og vísinda. Ennfremur að listamenn eigi þátt í að við höfum getað verndað þjóðerni okkar og tungu og fyrir það er þjóð okkar kunn og virt. Fastheldni og ást á landsréttindum okkar, tungan og bókmenntir afla okkur virðingar og því þurfum við að verja og styrkja þær eftir megni. Alþingi Íslendinga hvatt til að sjá til þess að verk Einars verði flutt heim og komið upp húsi yfir þau. Fram kemur að Sig. Júlíus Jóhannesson stakk upp á því að Íslendingar vestra keyptu öll verk Einars og flyttu þau vestur um haf.

Efnisorð Alþingi - Bókmenntir - Gjafir - Listamenn - Listasafnið - Listir - Réttindi - Styrkir - Tungumál - Vísindi - *Höndin*

Mannanöfn Alexander - Ari [fróði] - Björnson - Brynjólfur Sveinsson - Caesar - Egill [Skallagrímsson] - Einar Benediktsson - Einar á Þverá - Gunnar [frá Hlíðarenda] - Grettir - Ibsen - Jóhann Sigurjónsson - Jón Arason - Jón Sigurðsson - Maurer, Konráð Napoleon - Njáll - Sig. Júlíus Jóhannesson - Skarphéðinn [Njálsson] - Snorri Sturluson

Staðarnöfn Danmörk - Grænland - Noregur - Winnipeg

- 1.39** „Einar Jónsson myndhöggvari.“ *Morgunblaðið*, 21. febrúar 1915, mynd, s. 119.
- Umsögn** Greint frá því að Einar hafi flust heim frá Kaupmannahöfn. Fjallað um verkið *Minnismerki um Viktoríu Bretadrottningu*. Fram kemur að Alþingi hafi veitt fé til að flytja öll listaverk Einars til landsins og að stofnað hafi verið hlutafélag í þeim tilgangi að gefa út bók með myndum og lýsingum af listaverkum hans.
- Efnisorð** Alþingi - Bókaútgáfa - Listasafnið – Styrkir - *Minnismerki um Victoríu drottningu keisaraynju Indlands*
- Staðarnöfn** Kaupmannahöfn
- 1.40** „Þorfinnur karlsefni.“ *Óðinn*, (11)12, 1916, myndir, s. 120.
- Umsögn** Fjallað er um Þorfinn karlsefni en hann er talinn vera fyrstur manna úr Norðurlálfu til að nema land í Vesturheimi og líkneski af honum sem í ráði er að reisa í Philadelphíu.
- Efnisorð** Listasafnið - Málverk - *Minnismerki um Hallgrím Pétursson - Minnismerki um Snorra Sturluson - Þorfinnur karlsefni*
- Mannanöfn** Samuel, J. Bunford
- Staðarnöfn** Grænland - Philadelphia
- 1.41** J. K. „Minnismerki Þorfinns karlsefnis.“ *Skinfaxi*, [án dagsetn.], mynd, s. 124.
- Umsögn** Fjallað er um minnismerki um Þorfinn karlsefni, sem stendur til að reisa í Philadelphia. Verkið er kostað með fé sem auðug kona lét eftir sig til þessa verkefnis. Fyrirmynd Einars var valin úr hópi verka nær 150 manna. Vonir eru bundnar við að hagur hans muni batna. Ennfremur þykir valið mikið happ fyrir íslensku þjóðina.
- Efnisorð** Erfðamál - *Þorfinnur karlsefni*
- Staðarnöfn** Philadelphia
- 1.42** „Þúsund ára afmælisgjöf.“ *Voröld*, 20 ágúst 1918., myndir, s. 126.
- Umsögn** Fjallað er um Einar sem afmælisgjöf á þúsund ára afmæli þjóðarinnar. Sagt lítillega frá uppvexti og glímu hans á listabrautinni. Hann er sagður hugsjóna- og trúmaður. Kona hans er sögð gáfuð og frábærlega dugleg.

Efnisorð Bernska - Gjafir - Skemmtanir - Þjóðhátíðarárið 1874

Mannanöfn Gunnar Gunnarsson

Staðarnöfn Winnipeg

- 1.43** Sig. Júlíus Jóhannesson. „Ávarp : Flutt í samsæti sem haldið var í Tjaldbúðarkirkjunni í Winnipeg 23. ágúst 1918, til heiðurs Einari Jónssyni og konu hans.“ *Voröld*, 27. ágúst, 1918, s. 128.

Umsögn Fjallað er um Einar. Hann er sagður hafa verið öðruvísi en önnur börn. Sagt frá vantrú manna á listamannsefni og greint frá að honum hafi verið ráðlagt að stæla erlenda listamenn, því að hann væri allt of íslenskur. Sagt frá *Útilegumanninum*. Lífi konu Einars er líkt við sögu Rutar úr Biblíunni og henni þakkað fyrir tryggð, styrk og von sem hún veitti manni sínum.

Efnisorð Bernska - Gildismat - Listamenn - Þakkir - *Útlagar (Útilegumaðurinn)*

Mannanöfn B. B. Jónsson - Björn Kristjánsson - Kristján Kristjánsson - Rask, R. Kr.

Staðarnöfn Alexandría - Aþena - Kaupmannahöfn - Róm - Winnipeg

- 1.44** [Án titils greinar (Samsæti var hald...)]. [*Án titils blaðs*], [án dagsetn.], s. 128.

Umsögn Greint frá að vel sótt samsæti hafi verið haldið til að bjóða Einar og frú velkomin. Voru veittar veitingar og fluttar ræður. Sett var fram yfirlýsing þar sem fram kom að fólk á samkomunni lýsir yfir að það vilji og kunni að meta hæfileika og listaverk hans og gleðjist yfir þeirri vissu að þjóð þeirra eigi listamann sem vakið hafi athygli. Ennfremur voru J. Bunford Samuel og konu hans, Ellen Samuel færðar þakkir fyrir að láta reisa myndastyttu af Þorfinni karlsefni í Fairmount Park í Philadelphia.

Efnisorð Gildismat - Myndastyttur - *Þorfinnur karlsefni*

Mannanöfn B. B. Jónsson - Rögnvaldur Pétursson - Samuel, Ellen - Samuel, J. Bunford - Sig. Júl. Jóhannesson

Staðarnöfn Winnipeg - Philadelphia

- 1.45** Séra Rögnvaldur Pétursson. „Ávarp: Flutt í samsæti er Ísl. héldu Einari Jónssyni frá Galtafelli og konu hans í Tjaldbúðarkirkju 23. ág.“ *Lögberg*, 29. ágúst 1918, s. 132.
- Umsögn** Einari boðinn velkominn og færðar þakkir fyrir listaverkin sem hafa gert hann frægan. Fjallað er um gildi þeirra fyrir þjóðina. og hann hvattur til að halda henni áfram og sýna heiminum.
- Efnisorð** Frægð - Gildismat – Þakkir - *Drengur á bæn* - *Ingólfur Arnarson* - *Jón Sigurðsson* - *Útlagar (Útilegumaðurinn)* - *Þorfinnur karlsefni* - *Öreigar*
- Mannanöfn** Jónas Hallgrímsson - Thomsen, Gr. - Thorvaldsen, Albert
- Staðarnöfn** Kaupmannahöfn - Róm
- Athugasemd** Sama grein og 1.25
- 1.46** Einar Jónsson. „Ávarp Einars Jónssonar listamanns til Vestur - Íslendinga.“ *Lögberg*, 29. ágúst 1918, s. 134.
- Umsögn** Einar flytur þakkarorð fyrir sig og konu sína. Hann segir að hann hafi aldrei ætlað til Ameríku en nú sé hann þangað kominn og hafi sjaldan liðið eins vel. Honum verður tíðrætt um sólina og þá sem hana elta og segir það eitt af aðal lífseinkennum okkar.
- Efnisorð** Gleði - Sólin - Þakkir
- Staðarnöfn** Ameríka
- 1.47** „Listaverkasafn Einars Jónssonar.“ [*Án titils blaðs*], [án dagsetn.], s. 142.
- Umsögn** Sagt er frá að unnið sé af fullum krafti að nýju við byggingu safnhússins eftir að hún stöðvaðist 1916. Þegar því verður lokið er risin verðug bygging yfir verk Einars. Vonast er til að þá verði listaverk hans komin heim og þeim komið fyrir í nýja húsinu.
- Efnisorð** Listasafnið - *Útlagar (Útilegumaðurinn)* - *Ýmir og Auðhumla* - *Þorfinnur karlsefni*
- Staðarnöfn** Ameríka - Kaupmannahöfn

- 1.48** „Fagrar listir.“ [*Án titils blaðs*], [án dagsetn.], s. 142
- Umsögn** Umfjöllun um minnisvarða Jóns Sigurðssonar og lágmynd á fótstallinum. Listamanninum þótti ekki nóg að sýna forsetann með líkamsgervinu einu heldur fannst honum að sýna þyrfti innsta eðli þjóðhetjunnar í líkingarmynd.
- Efnisorð** Frumkvöðlar - Hetjan - Minnismerki - Tákn
- Mannanöfn** Jón Sigurðsson
- 1.49** Þórshamarinn okkar. „Einar Jónsson.“ *Vísir*, 17. janúar 1920, s. 142.
- Umsögn** Þetta er þýðing á grein sem birtist í blaðinu Verden og vi, eftir B. de Linde. Greint er frá að Einar sé kominn aftur eftir fjögurra ára dvöl í Vesturheimi. Hann muni ekki dvelja lengi í Danmörku því að hann ætli að setjast að á ættjörð sinni. Fram kemur að honum þykir vænt um Danmörku þó svo að Danir hafi aldrei skilið hann. Komið er inn á að uppvaxtarár hans á Íslandi hafi gert hann að djúpkönnuði og dulspekingi.
- Efnisorð** Bernska - *Einbúinn í Atlantshafi* - *Fæðing Psyche* - *Minnisvarði fallinna manna*
- Mannanöfn** de Linde, B.
- Staðarnöfn** Charlottenborg - Danmörk - England - Þýskaland
- 1.50** „Málverkasýning Ásgríms.“ *Morgunblaðið*, 16. apríl 1916, s. 142.
- Umsögn** Umfjöllun um list, listamenn og mat almennings á þeim í lifanda lífi eða að þeim látnum. Bent er á að Íslendingar eigi tvo núlifandi listamenn, Einar og Ásgrím Jónsson málara og að á þeim hvíli ekki eingöngu að skapa nýja list heldur einnig að varna óhollum straumum í listgreininni að komast hingað til lands og festa rætur.
- Efnisorð** Gildismat - Listamenn - Listir - Listrýni - Myndlistarsýningar
- Mannanöfn** Ásgrímur Jónsson - Eiríkur Ragnarsson - Thorvaldsen, Albert
- Staðarnöfn** Vinaminni

1.51 „Þorfinnur karlsefni: Afhjúpun líkneskisins í Filadelfíu.“ *Lögrétta*, 2. febrúar 1921, s. 144 og 145.

Umsögn Fjallað er um afhjúpun líkneskis Einars af Þorfinni karlsefni og stutt frásögn af ævi hans. Gefandi þess greinir frá ástæðum þess að hann lætur reisa líkneskið og fær Einar til að vinna verkið. Fleiri ræður voru haldnar og kom þar fram að 17 líkneski ættu eftir að rísa til viðbótar er segðu sögu Bandaríkjanna.

Efnisorð Frumbyggjar - Minnismerki - *Þorfinnur karlsefni*

Mannanöfn Cohen, Charles J. - Columbus - Fiskes - Halldór Hermannsson - Leach, H. G. - Samuel, J. Bunford - Leifur heppni Eiríksson - Philips, Henry - Philipps, H. M. - Samuel, Ellen - Snorri - Vespucci, Amerigo

Staðarnöfn England - Grænland - Labrador - St. Lawrence - fljót - Yarmonts

1.52 „Listasafnshúsið: viðtal við Einar Erlendsson húsameistara.“ [*Án titils blaðs*], [án dagsetn.], s. 146.

Umsögn Greint frá að safnbygging Einars hafi staðið hálfbyggð í tvö ár. Aftur sé farið að vinna við hana. Byggingunni er lýst að utan og innan. Fram kemur í viðtalinu að framkvæmdir hafi tafist vegna skorts á fé og byggingarefni. Ennfremur kemur fram að Einar er væntanlegur heim í vor ásamt verkum sínum.

Efnisorð Alþingi - Fjármál - Listasafnið

Mannanöfn Einar Erlendsson

Staðarnöfn Kaupmannahöfn

1.53 J. „Einar Jónsson sextugur.“ *Morgunblaðið-Lesbók*, [án dagsetn.], mynd, s. 149.

Umsögn Sagt er að það hafi verið Einari líkt að vera fjarverandi á sextugsafmæli sínu. Vikið er að uppvaxtarárum hans, þar sem hann fékk næði til að hugsa um þjóðsögur, ævintýri og sögu þjóðar sinnar sem hefur áhrif á listsköpun hans. Hann heldur til útlanda og kynnist listaverkum sinnar samtíðar og liðinna tíma. Fram kemur að með tímanum hefur hann horfið frá hinu ytra lífi

til hins innra. Hann hneigist æ meir að trúmálum og allt hans líf mótast af kristinni lífsskoðun.

Efnisorð Bernska - Gildismat - Trúmál - *Deiglan* - *Jól* - *Minnismerki um Hallgrím Pétursson* - *Minnismerki um Snorra Sturluson* - *Útlagar* (*Útilegumaðurinn*) - *Vökumaðurinn* - *Þorfinnur karlsefni* - *Þróun*

1.54 Jakob Kristinsson. „Einar myndhöggvari.“ *Morgunblaðið*, 8. maí 1921, s. 152, 154.

Umsögn Fjallað er um umsagnir um Einar og verk hans. Framan af hlaut hann misjafna dóma. Fram kemur m. a. að hann hafi getu til að fara sínar eigin leiðir og sé sannur sonur Íslands, að hann hafi hlotið nóga sæmd en ekki fé. Ennfremur segir að í hverju listaverki leiði hann í ljós einhvern sannleika, að hann hirði ekki um kreddur hinna né listastefnur. Ameríkumenn hvöttu hann til að setjast að í Ameríku. Fram kemur að hann vildi hvergi annars staðar vera en á Íslandi, þó hefur þjóðin ekki sýnt mikla rausn í fjárútlátum til hans. Vonast er til að gert verði betur í þeim efnum. Er honum jafnað við Ivan Mestrovic, sem er heimsfrægur.

Efnisorð Listastefnur - Listaverk - Listrýni - Styrkir - *Einbúi Atlantshafsins* - *Fornlistin* - *Fæðing Psyche* - *Þorfinnur karlsefni*

Mannanöfn Brinton, Christian - Gruner, M. - Luke, Albert - Mestrovic, Ivan

Staðarnöfn Ameríka - Chicago - Danmörk

1.55 Elín Pálmadóttir. „Konan í kastalanum á Skólavörðuholtinu.“ *Morgunblaðið-Lesbók*, 24. desember 1965, mynd, s. 153.

Umsögn Viðtal við frú Önnu, þar sem hún segir frá lífi sínu með Einari. Meðal annars er greint frá byggingu listasafnsins, giftingu þeirra, Ameríkuferð og hversdagslífinu. Fram kemur brot úr bréfi Einars þar sem hann ber fram þá ósk að Anna megi búa á heimili þeirra eins lengi og hún óski og fái að ráða þar öllu hvað varðar list hans og heimili.

Efnisorð Alþingi - Brúðkaup - Gjafir - Hljóðfæri - Listasafnið - Styrkir - *Þorfinnur karlsefni*

- Mannanöfn** Dinesen, Marie - Leach - Sigurður Eggerz - Thulinius, Thor - Nielsen, Ludolf - Nienstadt, Hans
- Staðarnöfn** Berlín - Kanada - Kaupmannahöfn - London - Milton - Pólland - Róm - Vín
- 1.56** „Útlagar“ Einars Jónssonar: spjallað við frú Önnu Jónsson.“ *Morgunblaðið*, 23. nóv. 1962, myndir, s. 167.
- Umsögn** Spjallað við Önnu um verkið Útlagar. Þar kemur meðal annars fram hvar það var unnið, eðli listaverksins, hvernig það komst til landsins og hvar það hefur verið staðsett.
- Efnisorð** Afsteypur - *Útlagar*
- Mannanöf** Thomsen, Ditlev
- Staðarnöfn** Charlottenborg
- 1.57** Á. H. B. „Íslenskir listamenn: Einar Jónsson myndasmiður.“ *Iðunn*, (7), 1921-'22, myndir, s. 172, 173, 174, 176.
- Umsögn** Byrjað er á stuttu æviágripi. Fjallað er um uppvaxtarár hans og listhneigð sem kom fram strax á barnsaldri. Greint er frá skólagöngu og dvöl hans erlendis. Einar segir frá listskoðun sinni. Hann greinir frá fjárstyrk sem hann hlaut til að flytja verk sín heim og að hann eignist íslenska ríkinu öll verk sín að því tilskildu að reist verði yfir þau hús. Sagt er frá listhúsinu sem þegar er reist. Lýst er þeim verkum sem fyrir augu ber í safninu.
- Efnisorð** Bernska - Gildismat - Lágmyndir - Listasafnið - Styrkir - Trúmál - *Alda aldanna (Aldna alda)* - *Árstíðirnar* - *Brautryðjandinn* - *Drengur á bæ* - *Dögun* - *Einbúinn í Atlantshafi* - *Engill lífsins* - *Fornlistin* - *Ingólfur Arnarson* - *Jón Sigurðsson* - *Natura Mater* - *Nemisis* - *Samviskubít* - *Til ljóssins* - *Tíminn* - *Vökumaðurinn* - *Útlagar* - *Þorfinnur karlsefni* - *Þróun (Nýtt líf)*
- Mannanöfn** Björn Kristjánsson - Magnús Helgason - Ólöf Briem - Rodin - Rögnvaldur Pétursson - Sinding, Stephan - Thomsen, D. - Thorvaldsen - Valdimar Briem
- Staðarnöfn** Austurríki - Bæheimur - Charlottenborg - Danmörk - England - Ítalía - Kaupmannahöfn - Róm - Ungverjaland - Þýskaland

1.58 Sigurður P. Sívertsen. „Hallgrímsminning.“ *Prestafélagsritið*, (8),1926, myndir, s. 173.

Umsögn Greininni fylgja myndir og ummæli dr. Guðmundar Finnbogasonar um minnismerki Hallgríms Péturssonar. Fram kemur að Einar sýnir Hallgrím bæði eins og samtímamenn sáu hann og einnig eins og hann horfir við frá sjónarmiði sögunnar.

Efnisorð *Minnismerki um Hallgrím Pétursson*

Mannanöfn Guðmundur Finnbogason

1.59 „Bernska og æska í Kaupmannahöfn.“ [*Án titils blaðs*], [23. júní 1963], myndir, s. 181.

Umsögn Anna segir frá fyrstu kynnum þeirra Einars. Greint er frá ætt Önnu og uppruna. Fram kemur að hún gekk í nunnuskóla og hafði atvinnu af því að sauma tískufatnað.

Efnisorð Ást - Bernska - Æviþættir

Mannanöfn Ágúst H. Bjarnason - Ásgrímur Jónsson - Guðmundur Finnbogason - Jóhann Sigurjónsson - Sigurður Eggerz

Staðarnöfn Kaupmannahöfn - Róm

1.60 „Listasafn Einars Jónssonar 40 ára.“ *Þjóðviljinn*, sunnudagur 23. júní 1963, myndir, s. 183.

Umsögn Greint frá tilurð listasafnsins. Ennfremur kemur fram stutt æviágrip Einars. Hann segir frá endurminningum sínum er hann kemur í fyrsta sinn til Reykjavíkur.

Efnisorð Æviþættir - *Hannes Hafstein* - *Ingólfur Arnarson* - *Jón Sigurðsson* - *Kristján konungur IX* - *Jónas Hallgrímsson* - *Útlagar* - *Þorfinnur karlsefni* -

Mannanöfn Bjarni Jónsson frá Vogu - Hanson, Gerða - Sinding, Stephan

Staðarnöfn Ameríka - Kaupmannahöfn - Winnipeg

- 1.61** Axel Thorsteinsson. „Útilegumaðurinn.“ *Vísir*, 21. júlí 1964, myndir, s. 185.
- Umsögn** Vitnað í grein sem ætlað var að leiða athygli að upprunalegu heiti styttunnar í þeirri von að það yrði í heiðri haft, þó svo annað hafi komi í ljós í myndabók Einars.
- Efnisorð** *Útlagar (Útilegumaðurinn)*
- 1.62** Skúli Skúlason. „Afhjúpun Ingólfs í Hrífudal.“ [*Án titils blaðs*], [án dagsetn.], mynd, 187.
- Umsögn** Fjallað er um siglinguna að Rivedal þar sem fram fór afhjúpun minnismerkis um Ingólf Arnarson sem var gjöf frá Íslendingum til Norðmanna.
- Efnisorð** Gjafir - Vinátta - *Ingólfur Arnarson*
- Mannanöfn** Bjarni Benediktsson - Eyland, Árni - Flesland - Haraldur Guðmundsson - Haugland, Jens - Hope, Harald - Jón Halldórsson - Kyllingstad, Ståle - Mageröy, Halvard - Ritland, Tryggve - Skásheim, A. - Sigurður Eggerz - Snorri Sturluson - Þormóður Torfason
- Staðarnöfn** Bergen - Rivedal
- 1.63** „Canada: Einar Jónsson.“ *Heimskringla*, 17. jan 1923, s. 188.
- Umsögn** Sagt er frá að birst hafi ritgerð um Einar og myndir af 18 verkum hans í einu merkasta tímariti sem út er gefið. Er miklu lofsorði lokið á hann og hann talinn í flokki mestu listamanna heims. List hans verði ekki jafnað við neitt nema ef vera skyldi list Mestrovics. Verk hans eru sögð ofin úr hans eigin heimspekiskoðunum og náttúran og hinn íslenski skáldsagnarandi séu þar samofin og laus við stælingar. Höfundur er sagður fara hlýlegum orðum um íslensku þjóðina og náttúruna.
- Efnisorð** Gildismat - Listrýni - Review of Reviews
- Mannanöfn** Cowl, R. Pape - Mestrovic
- Staðarnöfn** London

- 1.64** Guðmundur Finnbogason. „Listasafn Einars Jónssonar opnað í dag.“ *Morgunblaðið*, 24. júní 1923, s. 191.

Umsögn Greint er frá að safnið sé í fyrsta sinn opið fyrir almenning. Mönnum færðar þakkir sem hafa átt þátt í því að bygging safnsins er komin eins langt og raun ber vitni, þó svo að hún hafi gengið hægt og hljóðlega fyrir sig. Staðsetningu þess er lýst. Fjallað er um Einar.

Efnisorð Gildismat - Listasafnið

- 1.65** Hannes á horninu. „Hvað er að útilegumanninum?“ *Alþýðublaðið*, 15. júlí 1964.

Umsögn Fjallað um listaverkið Útilegumanninn og þykir það tvímælalaust merkast allra listaverka sem sett hafa verið á stall í höfuðborginni. Komið er inn á nafngift verksins og staðsetningu og segir að það njóti sín ekki til fulls þar sem það er staðsett nú.

Efnisorð *Útlagar (Útilegumaðurinn)*

Staðarnöfn Kaupmannahöfn

Lausar úrklippur í umslagi nr. 1 aftast í úrklippubókinni

- 1.66** „Einar Jónsson myndhöggvari.“ *Morgunblaðið*, 21. febrúar 1915, mynd, u. nr. 1.

Umsögn Minnismarki Viktoríu Bretadrottningar lýst. Sagt að Einar sé á landinu og að Alþingi hafi veitt fé til að flytja öll verk hans frá Kaupmannahöfn. Einnig kemur fram að mikill sómi væri í því að eiga fallega byggingu yfir listaverkin. Þá er minnst á fyrirhugaða útgáfu bókar með myndum og lýsingu á listaverkum hans.

Efnisorð Alþingi - Listasafnið - Bókaútgáfa - *Minnismarki um Victoríu drottningu keisaraynju Indlands*

- 1.67** H. J. „Einar Jónsson myndhöggvari átræður í dag.“ *Morgunblaðið*, 11. maí 1954, mynd, u. nr. 1.

Umsögn Vísað í bækur Einars til vitnis um hvað hann vildi sjálfur segja þegar hann var 70 ára. Sagt er frá hrifningu erlendra gesta safnsins. Fjallað er um list hans og dugnað.

- Efnisorð** Gildismat - Listrýni-- Minningar - Skoðanir - *Einbúinn í Atlantshafi*
- Mannanöfn** Bruun, Sv. - Snorri Sturluson -Toscanini, Arturo - Anna Jónsson
- Staðarnöfn** Stokkhólmur
- 1.68** „Í Listasafni Einars Jónssonar.“ *Morgunblaðið*, 9. apríl 1972, myndir, u. nr. 1.
- Umsögn** Fjallað er um listasafn Einars sem einstæða byggingu og þann fjársjóð sem safnið hefur að geyma.
- Efnisorð** Listasafnið -Ríkið - *Öreigar*
- Mannanöfn** Anna Jónsson - Jón Auðuns
- 1.69** „Listaverk um landnám.“ *Morgunblaðið*, 28. júlí 1974, myndir, u. nr. 1.
- Umsögn** Blaðið leitaði upplýsinga um stór listaverk um landnámið og kom í ljós að fáir listamenn hafa gert stór listaverk um það. Birtar voru myndir af þeim verkum sem komu í ljós og eru tvær þeirra af verkum Einars.
- Efnisorð** *Ingólfur Arnarson - Pápi*
- 1.70** E. Pá. „Sjónvarp & útvarp: síðasta vika.“ *Morgunblaðið*, 29. desember 1974, mynd, u. nr. 1.
- Umsögn** Greint frá sjónvarpsefni síðustu viku og þar á meðal þætti um Einar, sem fjallaði að stórum hluta um höggmyndir hans í safninu og ævi hans rakin í texta og myndum. Þótti myndatakan takast síður vegna þrengsla í safninu.
- Efnisorð** Listasafnið - Sjónvarpsefni - Æviþættir
- Mannanöfn** Jón Thoroddsen - Jónas Guðmundsson - Kjartan Ragnarsson - Moberg, Vilhelm - Ólafur Haukur Símonarson - Sigurður Sverrir Pálsson - Snæbjörn Valdimarsson - Troels, Jan
- 1.71** Kona. „Einar Jónsson myndhöggvari.“ *Heimskringla*, 19. ágúst 1915, u. nr. 1.
- Umsögn** Fjallað er um líf listamanna og að því fylgi oft fátækt og misskilningur. Rætt um einkenni listar Einars, gjöf hans til þjóðarinnar, byggingu safnhúss og hvatningu til Íslendinga að koma vel fram við hann.

Efnisorð Fegurð - Gjafir - Listasafnið - Listrýni - *Útlagar*
(*Útilegumaðurinn*)

Mannanöfn Thomsen -Thorvaldsen, Albert

Staðarnöfn Kaupmannahöfn

1.72 Pétur Sigurðsson. „Anna Jónsson 75 ára.“ [*Án titils blaðs*], [án dagsetn.], u. nr. 1.

Umsögn Fjallað er um samfylgd Önnu og Einars en hún hefur verið honum meiri styrkur en flest allt annað. Er henni þakkað og óskað heilla og blessunar.

Efnisorð Hjónabandið - Þakkir

Mannanöfn Anna Jónsson

1.73 „Listasafn Einars Jónssonar 30 ára: Listamaðurinn verður 80 ára næsta vor, og kemur þá út myndarleg bók með listaverkum hans.“ *Samvinnan*, XLVIII, [rétt XLVII] nóvember-desember, 1953, mynd, u. nr. 1.

Umsögn Listasafnið átti 30 ára afmæli en Íslendingar létu það fram hjá sér fara. Fram kemur að Einar gaf landi sínu verkin sín ef það vildi flytja þau heim frá Kaupmannahöfn og reisa húsnæði yfir þau. Greint er frá að hann verði áttæður í maí og þá er fyrirhugað að út komi heildarútgáfa með myndum af öllum verkum hans sem eru í safninu.

Efnisorð Alþingi - Bókaútgáfa - Listasafnið - Styrkir - *Þorfinnur karlsefni*

1.74 Halldór Jónsson. „Andans menn.“ *Vísir*, 7. febrúar 1937, u. nr. 1.

Umsögn Fjallað er um list Einars, að hann fylgi ekki neinni stefnu, heldur komi sjálfur fram í list sinni. Fram kemur að hann sé trúður maður og sterkasti þátturinn í list hans er óður til lífsins og sigur hins fagra og góða.

Efnisorð Listastefnur - Listrýni - Trúmál - Þakkir

- 1.75** „Einar Jónsson myndhöggvari.“ *Morgunblaðið - Lesbók*, 24. maí 1959, u. nr. 1.
- Umsögn** Sagt frá að Einar hafi verið fyrstur allra listamanna til að gefa ríki allt listasafn sitt og að sýna ætti það öllum ferðamönnum sem koma til landsins. Birtur er dómur listfræðings um verk Einars.
- Efnisorð** Listrýni
- Mannanöfn** Copp, Belton Allyn
- Staðarnöfn** Bandaríkin
- 1.76** Pétur Sigurðsson. „Listaverk um list.“ *Morgunblaðið - Lesbók*, 24. maí 1959, u. nr. 1.
- Umsögn** Fjallað er um bókina *The Hungry Eye* eftir Raymond F. Piper. Þar er fjallað um listina almennt og einnig er þar að finna umfjöllun og mynd af verkinu *Fæðing Psyche* sem höfundur segir að hafi vakið áhuga sinn á rannsóknum á listaverkum.
- Efnisorð** Cosmic Art - Listrýni - *Fæðing Psyche*
- Mannanöfn** Piper, Raymond F.
- 1.77** Halldór Jónasson. „Prófessor Einar Jónsson – minning.“ *Morgunblaðið*, 30. október 1954, mynd, u. nr. 1.
- Umsögn** Greint er frá andláti Einars. Vitnað er í bækurnar *Minningar* og *Skoðanir*, þar sem Einar lætur í ljós skoðanir sínar á lífi og listum. Fjallað er lítillega um list hans og þau trúarlegu áhrif sem menn verða fyrir er þeir skoða verk hans. Í væntanlegri myndabók vildi hann að fram kæmi að dulhyggð sín hvíldi á trúarlegum grundvelli, trú á hinu góða. Fram kom að hann eyðilagði verk sem honum fannst ekki fullnægja ströngustu kröfum siðgæðis. Auk safnverkanna mótaði hann myndir eftir pöntunum en taldi þær ekki til frumsaminna verka. Stuðning og aðhlyningu Önnu við hann má þakka.
- Efnisorð** Listrýni - Siðfræði - Þakkir - *Minningar* - *Myndir I* - *Myndir II* - *Skoðanir*
- Mannanöfn** Kristján IX -Thorvaldsen, Bertel

- 1.78** Sig. Eggerz. „Ræða: Sig. Eggerz forsætisráðherra er hann þakkaði fyrir Ingólfslíkneskið.“ *Morgunblaðið*, 27. febrúar 1924, u. nr. 1.
- Umsögn** Ræða sem flutt var við afhjúpun stytta Ingólfs. Iðnaðarmannafélaginu þakkað fyrir gjöfina og verkið lofað.
- Efnisorð** Gjafir - Myndastyttur - Þakkir - *Ingólfur Arnarson*
- Mannanöfn** Jónas Hallgrímsson
-
- 1.79** Jón Árnason. „Minni Ingólfsnefndarinnar.“ *Morgunblaðið*, 27. febrúar 1924, u. nr. 1.
- Umsögn** Ræða sem var flutt við afhjúpun stytta Ingólfs Arnarsonar. Fram kemur að tilgangur með styttunni var að láta reisa veglegt minnismarki um Ingólf Arnarson og að aðstoða ungan fátækan listamann. Fram kemur að erfiðlega gekk að fjármagna verkið vegna ýmissa ástæðna. Nefndinni sem vann að málinu þakkað fyrir dugnaðinn.
- Efnisorð** Happdrætti - Iðnaðarmannafélagið - Myndastytta - Þakkir
- Mannanöfn** Blöndal, Magnús Th. - Guðmundur Jacobsson - Guðmundur Þorláksson - Jón Halldórsson - Magnús Benjamínsson - Sveinn Jónsson - Þórarinn B. Þorláksson - Zimsen, Knud
- Staðarnöfn** Kaupmannahöfn
-
- 1.80** Jakob Jónsson. „Mynd eftir Einar Jónsson gefin Hallgrímskirkju.“ *Morgunblaðið*, 6. apríl 1975, mynd, u. nr. 1.
- Umsögn** Greint frá gjöf, eirafsteypu eftir Einar sem gefin var í minningu móður, Katrínar Jónasdóttur. Er myndinni lýst og farið nokkrum orðum um móðurina.
- Efnisorð** Gjafir - Passíusálmar - Þakkir
- Mannanöfn** Guðríður Símonardóttir - Katrín Jónasdóttir - Þorvaldur Guðmundsson
- Staðarnöfn** Saurbær

- 1.81** Jónas Jónsson. „Einar Jónsson: myndhöggvari.“ *Tíminn*, 24. október 1939, u. nr. 1.
- Umsögn** Sagt frá uppvaxtarárum Einars, dvöl í Kaupmannahöfn við nám og störf og ferðum hans til annarra landa. Greint frá að Alþingi styrkti hann til Rómarfarar. Fram kemur hugur Dana til Einars og verka hans en þeir voru harðir í dómum sínum. Sagt er frá óvæntum stuðningi.
- Efnisorð** Bernska - Gjafir - Skólaganga -- Styrkir - Þjóðsögur - *Akkerið* - *Alda aldanna* - *Dögun (Nátttröll)* - *Engill lífsins* - *Höndin* - *Ingólfur Arnarson* - *Jón Arason* - *Minnismerki um Victoriu drottningu keisaraynju Indlands* - *Mold* - *Útlagar (Útilegumaðurinn)* - *Öreigar*
- Mannanöfn** Bjarni frá Vogu - Björn Kristjánsson - Jónas Hallgrímsson - Jørgensen, Anna - Matthías Jochumsson - Sigurður Guðmundsson - Sinding, Stefan - Thorvaldsen, Albert - Valdimar Briem
- Staðarnöfn** England - Ítalía - Róm Ungverjaland
- 1.82** H. Jónsson. „Ég þekki listastefnur svona líkt og halastjörnur: heimsókn og stutt viðtal við listamanninn góða, Einar Jónsson.“ *Vísir*, 13. september 1948, u. nr. 1.
- Umsögn** Einar fjallar m. a. um að fjöldi Íslendinga ætti að hafa tilhneigingu til að verða listamenn vegna náttúrufegurðar og sögu landsins. Hann segir frá uppvexti, för til Kaupmannahafnar til náms og ferðum til annarra landa. Hann talar um mikilvægi þess að ungir listamenn fari utan til að kynna öðrum þjóðum og hugmyndum, finni sjálfa sig en hvetur til sjálfstæðis í listsköpun. Ennfremur fjallar hann um skoðun sína á listinni og listgagnrýnendum. Einnig kemur fram að hann málar sér til afþreyingar.
- Efnisorð** Bernska - Gildismat - Listastefnur - Listrýni - Skólaganga - *Þorfinnur karlsefni*
- Mannanöfn** Michelangelo - Picasso - Pisson - Sinding, St. - Stein - Thorvaldsen, Bertel

Staðarnöfn Austurríki - Bandaríkin - Belgía - England - Holland -
Kaupmannahöfn - Norðurlönd - Philadelphia - Þýskaland

1.83 „Einar Jónsson myndhöggvari og skoðanir hans á listum.“ *Vísir*, 12. okt, 1928,
u. nr. 1.

Umsögn Viðtal við Einar sem birtist í dönsku blaði. Þar kemur fram að hann álítur að stefnur og skólar í listum sé vitnisburður um ósjálfstæði, að manngildið sé skilyrði hárrar listar og gagnrýni hafi ekki áhrif á listamenn sem vita hvað þeir vilja og stefna að ákveðnu markmiði og að náttúran móti listamenn. Tískusveiflur í listinni eru til þess fallnar að blinda þá sem veikir eru fyrir.

Efnisorð Gildismat - Listrýni

Staðarnöfn Kaupmannahöfn

1.84 M. J. „Einar Jónsson myndhöggvari.“ *Morgunblaðið*, 11. maí 1924, u. nr. 1.

Umsögn Skrifað í tilefni fimmtíu ára afmælis Einars. Fram kemur að hann hefur hlotið langmesta frægð meðal þálfandi listamanna. Greint er frá að þrátt fyrir og eftir kynni sín af listum erlendra þjóða nái hann sterkari tókum á sínum sérkennum. Hugsjónir hans ráða þó mestu um list hans. Greint er frá að hann gaf þjóðinni allt það sem hann hefur unnið og þjóðin gaf kastala fyrir hann og list hans. Sagt er frá að svo til flest verk hans séu úr efni sem ekki eru varanleg. Honum er óskað góðra og langra lífdaga.

Efnisorð Hugsjónir - Listastefnur - *Alda aldanna - Útlagar (Útlaginn)*

Mannanöfn Rodin - Thorvaldsen

1.85 „Úr listaverkasafni Einars Jónssonar.“ [*Án titils blaðs*], [án dagsetn.], u. nr. 1.

Umsögn Tvær ljósmyndir af verkum Einars, *Fóstran og Þorkell máni*.

Efnisorð *Fóstran - Þorkell máni*

4.2 Ritaskrá II: Íslenskar fréttatilkynningar í dagblöðum og tímaritum með umsögnum

2.1 „Listaverk Einars Jónssonar.“ *Morgunblaðið*, 19. júlí 1915, s. 5.

Umsögn Greint frá að menn höfðu áhyggjur af því að listverk Einars hefðu brunnið í Kaupmannahöfn en skeyti barst til ráðamanna og þar segir að öll verkin séu óskemmd. Talað er um að þetta atvik ætti að verða til þess að hraða heimflutningi verka hans.

2.2 „Listaverk Einars Jónssonar.“ [Án titils blaðs], [án dagsetn.], s. 7.

Umsögn Sagt frá að verk Einars hafi sloppið undan brunanum í Kaupmannahöfn og hvatt til að heimflutningi verka hans verði hraðað.

2.3 „Ingólfur landnámsmaður.“ *Huginn*, 9. janúar 1908, mynd, s. 21.

Umsögn Fjallað lítillega um styttuna af Ingólfi Arnarsyni.

2.4 Chr. „Símskeyti frá konungi.“ *Morgunblaðið*, 30. september 1915.

Umsögn Símskeyti þar sem Kristján X. konungur þakkar minnismarkið sem reist hafði verið í heiðursskyni um afa hans, Kristján konung IX.

2.5 Hrafnkell. „Listaverk Einars Jónssonar.“ [Án titils blaðs og dagsetn.], s. 31.

Umsögn Sagt frá að Einar hafi gefið Íslandi listaverk sín með því skilyrði að þau yrðu flutt heim. Fram kemur að Íslendingar verði að sýna listamanninum þann sóma að byggja hús yfir þau svo þau verði ekki eilífur minnisvarði íslensks búraskapar.

2.6 „Um Einar Jónsson: Grein í „Illustrirte Zeitung.“ *Ísafold*, 10. desember 1910, mynd, s. 45.

Umsögn Greint frá að grein hafi birst um Einar í stærsta myndablaði Þýskalands með myndum af 12 verkum hans. Þar er æviferill hans rakinn og fjallað um list hans, einkum þau verk, sem

myndirnar eru af. Er Einari óskað til hamingju með viðurkenninguna.

2.7 „Prestarnir sáu Kristmynd Einars Jónssonar.“ *Kirkjublaðið*, 1. júlí 1946, mynd, s. 88.

Umsögn Synodusprestarnir lögðu leið sína í Hnitbjörg á leið sinni til Þingvalla til að líta á Kristsmýnd Einars.

2.8 „Kristlíkneski Einars Jónssonar.“ *Kirkjuritið*, (12)nóv. - des. 1946.

Umsögn Mynd af líkneskinu var framan á kápu þessa jólaheftis Kirkjuritsins og þykir eitthvert allra fegursta listaverkið hans. Einar segist hafa verið búinn að hugsa lengi um þessa mynd.

2.9 Kunnugur. „Jónasarmýndin.“ [*Ísafold*], [16. nóv. 1910], s. 89.

Umsögn Vísað í skrif um að standmynd af Jónasi Hallgrímssyni sé ljót. Greinarhöfundur segir að ekki sé við Einar að sakast því að hann hafi engu ráðið um gerð myndarinnar.

2.10 „Landar erlendis.“ *Ísafold*, 13. maí 1914, s. 91.

Umsögn Vestur-Íslendingar hvattir til að bjóða Einari með safn sitt vestur um haf. Það er talið muni draga að sér athygli manna og auka sölu á verkum hans.

2.11 „Edgar Allan Poe.“ *Óðinn*, mars 1916, mynd, s. 97.

Umsögn Greint er frá að Einar hafi nýlega gert uppkast að minnismerki um skáldið Edgar Allan Poe og er saga hans sögð stuttlega.

2.12 [Án titils]...Mætur borgari í Reykjavík...[Án titils blaðs], [án dagsetn], s. 103.

Umsögn Vakin er athygli á að frú Anna, ekkja Einars mæðist á ágangi barna í garðinn kringum listasafnið. Morgunblaðið er kvatt til að minna nágranna hennar á að virða þennan gríðarstað hennar.

2.13 „Þakklætis yfirlýsing.“ *Heimskringla*, 19. sept. 1918, s. 111.

Umsögn Anna og Einar þakka fyrir ánægjulegar stundir, ástúð, gjafir og viðkyrningu eftir að hafa dvalið í Winnipeg.

- 2.14** „Einar Jónsson og Þorfinnur Karlsefni“. *Morgunblaðið*, 1. maí 1917, s. 124.
- Umsögn** Greint frá skeyti sem Einari barst að vestan um að hann ætti að koma þangað til skrafs og ráðagerða um líkneski af Þorfinni karlsefni en vegna ástandsins í heiminum þykir það ekki ráðlegt.
- 2.15** „Íslendingadagurinn.“ [Án titils blaðs], [án dagsetn.], s. 126.
- Umsögn** Greint frá að óvenju vel sé vandað til hátíðahalda á næsta Íslendingadegi og að Einar verði þá heiðursgestur. Fólk er hvatt til að panta hnappa sem fyrst. Þeir bera mynd af stjórnsmálaskörunum og skáldinu hr. Hannesi Hafstein.
- 2.16** „Kveðjusamkoma.“ [Án titils blaðs], [án dagsetn.], s. 128.
- Umsögn** Greint frá að haldin verði samkoma til að gefa öllum tækifæri til að kveðja Einar og konu hans. Á dagskrá verða stuttar ræður, hljótleikar, söngvar og frumort kvæði til heiðursgestanna.
- 2.17** „Listaverk.“ *Voröld*, 27. ágúst 1918, mynd, 130.
- Umsögn** Sagt frá að út sé að koma bók með myndum af verkum Einars.
- 2.18** „Veglegt samsæti: Einar Jónsson heiðraður.“ *Voröld*, 27. ágúst 1918, s. 130.
- Umsögn** Fjallað um samsæti sem haldið var Einari og konu hans. Greint er frá dagskránni og gerður góður rómur að ræðum sem fluttar voru. Stuttlega sagt frá Þorfinni karlsefni.
- 2.19** „Kveðjusamsæti.“ [Án titils blaðs], [án dagsetn.], s. 130.
- Umsögn** Sagt er frá kveðjusamsæti sem haldið var Einari og konu hans. Voru ræður fluttar og sungið. Þeim hjónum voru afhentar gjafir til minningar um komu þeirra til Winnipeg. Að lokum þakkaði Einar fyrir sig og konu sína.
- 2.20** „Myndastytta af Þorfinni Karlsefni.“ [Án titils blaðs], [án dagsetn.], s. 132.
- Umsögn** Umfjöllun og mynd af líkneski af Þorfinni karlsefni sem gert var að tilhlutan J. Bunford Samuels.

2.21 „Kveðjusamsæti.“ *Heimskringla*, 19. september 1918, s. 134.

Umsögn Sagt er frá kveðjusamsæti sem haldið var Einari og konu hans. Skemmtu menn sér við söng og ræðuhöld. Þeim hjónum voru færðar gjafir til minningar um komu þeirra til Winnipeg. Að lokum þakkaði Einar fyrir sig og konu sína.

2.22 „Þorfinnur Karlsefni.“ *Lögberg*, 29. ágúst 1918, mynd, s. 134.

Umsögn Stutt umfjöllun og mynd af myndastyttu er Einar gerði af Þorfinni karlsefni. Styttan á að standa í Faimount Park í Philadelphia.

2.23 „Þorfinnur karlsefni tekinn af stalli.“ [Án titils blaðs], [án dagsetn.], myndir, s. 137.

Umsögn Tvær myndir, önnur sýnir þegar verið er að brjóta niður stall undan styttni af Þorfinni karlsefni í syðri hólma Tjarnarinnar og hin sýnir þegar styttn er hafin á loft. Segir þar að Einar hafi ekki verið ánægður með staðsetninguna þó hann hafi verið með í ráðum um að velja henni stað. Tilgreindir eru þrír staðir sem til greina komi að staðsetja styttuna.

2.24 „Einbúinn í Atlanzhafinu: síðasta listaverk Einars Jónssonar.“ *Lögberg*, 5. september 1918, mynd, s. 140.

Umsögn Mynd og umfjöllun um myndina *Einbúinn í Atlanzhafinu* og greint frá þýðingu hennar fyrir Vestur - Íslendinga.

2.25 „Þorfinnur Karlsefni.“ [*Vísir*], [7. desember 1920], s. 144.

Umsögn Sagt frá afhendingu standmyndar Einars af Þorfinni karlsefni til borgarinnar Fíladelfíu. Að því tilefni voru haldnar ræður og meðal annars þakkað fyrir þann sóma sem Íslandi var sýndur.

2.26 „Líkneski Þorfinns karlsefnis afhjúpað í Philadelphia.“ [Án titils blaðs], [án dagsetn.], s. 144

Umsögn Greint frá afhjúpun líkneskis af Þorfinni karlsefni. Áformað er að reisa átján minnismerki af ýmsum mönnum sem koma við

landnámssögu Vesturheims og er þetta það fyrsta. Af þessu tilefni voru haldnar ræður og um kvöldið var fyrirlestur um Ísland og Íslendinga, hvernig þeir hefðu varðveitt tungu og sögu liðinna tíma.

2.27 „Listasafn Einars Jónssonar 40 ára.“ [Án titils blaðs], [án dagsetn.], s. 149

Umsögn Greint frá að liðin séu fjörutíu ár frá því að safnið var opnað almenningi til sýnis og að það hafi verið merkur viðburður í íslensku menningarlífi. List hans og listaverk voru þó umdeild. Ennfremur kemur fram að hann hafi verið brautryðjandi á sviði íslenskrar höggmyndalistar. Honum eru færðar þakkir fyrir verk sín.

2.28 „Listasafn Einars Jónssonar 40 ára.“ [Án titils blaðs], [án dagsetn.], s. 149, 187.

Umsögn Greint frá að safnið eigi fjörutíu ára afmæli. Mynd fylgir greininni af verkinu *Kona*. Eiginkona Einars er sögð vera fyrirmyndin að verkinu. Sagt að á öðrum stað í blaðinu séu myndir af verkum hans, æviágrip og viðtal við ekkju hans, frú Önnu.

2.29 „Einar gerði brjóstmynd af Bjarna frá Vogu.“ [Án titils blaðs], [án dagsetn.], mynd, s. 150.

Umsögn Fram kemur að til er brjóstmynd úr gifsi af Bjarna frá Vogu í Listasafni Einars.

2.30 „Flórenz og Einar Jónsson.“ [*Alþýðublaðið*], [29. desember 1962], s. 150.

Umsögn Greint er frá miklum vatnavöxtum í norðanverðri Ítalíu sem ollu miklum skemmdum á listaverkum og bókum. Bent er á að snarpur jarðskjálftakippur í Reykjavík gæti eyðilagt meirihluta verka Einars því að fá eru unnin í varanlegt efni en flest eru unnin í gifs. Spurt er hvort Íslendingar hafi efni á því að missa þau.

- 2.31** „Blysför stúdenta.“ *Vísir*, 3. janúar 1922, s. 164.
- Umsögn** Sagt er frá för stúdenta á gamlárskvöld frá háskólanum að Listasafni Einars Jónssonar. Förin var farin í þeim tilgangi að hylla listamanninn, votta honum þakkir sínar og aðdáun. Sungin voru nokkur lög. Hann þakkaði fyrir sig og bað menn að hrópa húrra fyrir íslenskri list.
- 2.32** „Blysför stúdenta til Einars Jónssonar.“ *Morgunblaðið*, 4. jan. 1922, s. 164.
- Umsögn** Greint frá blysför sem stúdentar fóru á gamlárskvöld upp að húsi Einars. Mikill mannfjöldi hafði safnast saman í garðinum. St. Jóh. Stefánsson ávarpaði Einar.
- 2.33** „Einar Jónsson og Vestur-Íslendingar.“ *Sunnudagsblaðið*, 2. maí 1926, s.167.
- Umsögn** Sagt frá að nokkrir menn létu prenta bréf til væntanlegra sölumanna að bók Einars, *Myndir*. Tilgangur útbreiðslu bókarinnar meðal Íslendinga vestra er vilji til að auka hróður listamannsins en ekki í ábataskyni.
- 2.34** „Eftir D. Brabson prófessor við Northern University, Ohio. Fyrirlestur fluttur í Rotary í fyrra.“ [Án titils blaðs], [án dagsetn.], s.181.
- Umsögn** Sagt frá hjónum sem heimsóttu safnið og telja að enginn myndhöggvari þoli samanburð við hann. Þau segja að á safninu megi sjá höggmyndir sem skírskota til sálarinnar.
- 2.35** „Ingólfur í Hrífudal.“ [Án titils blaðs], [án dagsetn.], myndir, s. 185.
- Umsögn** Enginn texti, aðeins ljósmyndir af stytta Ingólfs Arnarsonar.
- 2.36** „Gestir í safni Einars Jónssonar flestir erlendir: allt að 500 manns á dag sjá safnið, sem nú er 40 ára.“ *Morgunblaðið*, 25. júní 1963, myndir, s. 189.
- Umsögn** Sagt frá að Listasafnið sem um þessar mundir er fjörutíu ára gamalt sé sá staður sem flestir erlendir ferðamenn heimsækja. Þeir eru tiltölulega fleiri en Íslendingar sem heimsækja það.

- 2.37** „Passíusálmaskáldsins minnst.“ [Án titils blaðs], [án dagsetn.], mynd, s. 191.
- Umsögn** Greint frá að sr. Hallgríms Péturssonar hafi verið minnst við guðþjónustur í tilefni 350 ára fæðingarafmælis hans. Forseti landsins Ásgeir Ásgeirsson, minntist sálmaskáldsins svo vel að ekki mun gleymast þeim er á mál hans hlýddu.
- 2.38** „Sómi Íslands, sverð og skjöldur.“ [Án titils blaðs], 17. júní 1964, mynd, s. 191.
- Umsögn** Í tilefni af tuttugu ára afmæli lýðveldisins er birt mynd af minnisvarða um Jón Sigurðsson sem er á Hrafnseyri við Arnarfjörð.
- 2.39** „Listasafn Einars Jónssonar.“ [Tíminn], [23. júní 1923], s. 192.
- Umsögn** Greint frá að safnið verði opnað almenningi. Sagt að Einar hafi unnið undanfarin ár við að koma skipulagi á safnið og gera við skemmdir sem urðu við heimflutning listaverkanna.
- 2.40** „Listasafn Einars Jónssonar.“ *Tíminn*, 30. júní 1923, s. 192.
- Umsögn** Greint frá þeim merkisviðburði að safnið hafi verið opnað fyrir almenning. Segir að erfitt sé að lýsa því sem þar ber fyrir augu. Einari er líkt við tvö mestu skáld Íslands. Einkenni listaverka hans eru tíunduð. Fram kemur að eftir mikla vinnu við að gera við skemmdir á listaverkum eftir heimflutninga, geti hann nú gefið sig að því að skapa ný listaverk.
- 2.41** Áhorfandi. „Hulduheimar.“ *Vísir*, 10. júlí 1923, s. 192.
- Umsögn** Listasafni Einars og verkum hans líkt við hulduheima. Um þúsund manns komu í safnið á tveimur dögum.
- 2.41.1** „Eftirmyndir af listaverkum gerðar í heimildarleysi.“ [Án titils blaðs], [án dagsetn.], s. 193.
- Umsögn** Fram kemur að veruleg brögð hafi verið að því að gerðar séu eftirmyndir af verkum Einars án heimildar.

2.42 „„Útlögum“ Einarssonar komið upp í Reykjavík: höfðinglegar gjafir því til styrktar.“ *Morgunblaðið*, 20. nóv. 1962, s. 193.

Umsögn Fréttatilkynning frá skrifstofu borgarstjóra. Greint frá að borgarstjóra hafi verið afhent 75 þúsund króna gjöf í tilefni af 50 ára afmæli Nýja bíós auk fleiri peningagjafa í því skyni að gerð yrði afsteypa af einu kunnasta verki Einarssonar, *Útlögum*.

Lausar úrklippur í umslagi nr. 2 aftast í úrklippubókinni

2.43 „„Lofstkastali“, sagði Einar um eigið verk: - og gaf á bátinn smíði húss, sem svipar nokkuð til Seðlabankabyggingarinnar.“ *Vísir*, 10. sept. 1973, mynd, u. nr. 2.

Umsögn Sagt frá gömlu húsalíkani í safni Einarssonar sem svarar allverulega til útlits fyrirhugaðrar Seðlabankabyggingar.

2.44 „Drengir skemmdu trén.“ [Án titils blaðs], [án dagsetn.], u. nr. 2.

Umsögn Greint frá að lögregla hafi haft upp á drengjum sem höfðu unnið skemmdir á trjágróðri í garði safnsins.

2.45 „Ingólfsstytturnar seldust upp.“ *Morgunblaðið*, 10. júlí 1974, u. nr. 2.

Umsögn Greint frá að eitt hundrað Ingólfsstytturnar hafi selst upp, margir eru á biðlista en hugsanlegt er að gerðar verði fleiri.

2.46 „Hrynur landnámsmaðurinn á Þjóðhátíðarárinu.“ *Vísir*, 28. júní 1974, mynd, u. nr. 2.

Umsögn Greint frá að stallurinn undir stytturnum Ingólfs Arnarsonar sýnist vera farinn að láta á sjá og spurt er hvort ekki sé við hæfi að gera við hann.

2.47 „Listasafn Einarssonar opið.“ *Morgunblaðið*, 25. febrúar 1973, u. nr. 2.

Umsögn Greint frá opnunartíma safnsins og að aðgangur sé ókeypis.

2.48 „Reyndu að græða sárin í garði Einars Jónssonar.“ [Án titils blaðs], [án dagsetn.], myndir, u. nr. 2.

Umsögn Sagt frá að félagar úr Lyonsklúbbum Nirði komu og gróðursettu plöntur og græddu sár í garðinum eftir skaða sem varð um veturinn er tré voru söguð niður eða brotin.

2.49 „Afarmikil aðsókn.“ *Vísir*, 15. maí 1924, u. nr. 2.

Umsögn Greint frá að mikil aðsókn hafi verið að safninu á fimmtugsafmæli listamannsins og að það muni gleðja hann þó svo að hann hafi verið í öðru landi.

2.50 „Í Hnitbjörgum.“ *Morgunblaðið*, 16. maí 1924, u. nr. 2.

Umsögn Húsfyllir var á fæðingardegi Einars og áætlaður fjöldi var tvö þúsund manns.

2.51 „Líkneski Ingólfs.“ [Án titils blaðs], [án dagsetn.], u. nr. 2.

Umsögn Líkneski Ingólfs Arnarsonar er reist á Arnarhóli og sést víða. Höfundur furðar sig á því að einhverjir vilji nota Arnarhól undir byggingarlóðir og þá verði skyggt á listaverkið og setur fram óskir sínar um hólinn og umhverfi hans.

2.52 „Minjagripur: ellefu alda minning Ingólfs.“ *Morgunblaðið*, 5. júlí 1974, mynd, u. nr. 2.

Umsögn Gerðar hafa verið eitt hundrað afsteypur af Ingólfsstytta á ellefu alda minningarári og eru þær til sölu og sýnis í safninu.

2.53 Grétar Fells. „Skemmdaræðið.“ [Án titils blaðs], [án dagsetn.], u. nr. 2.

Umsögn Greint er frá að krakkar og unglingar vinni spjöll við safnið og að það sé einkum gert að kvöldi dags og er hvatt til þess að lögreglan láti sjá sig sem oftast þar og að nágrannar fylgist með ferðum unglunga í kringum safnið.

- 2.54** Hafliði Helgason. „Styttan heitir „Höndin“ - ekki „Demantur“.“ [Án titils blaðs], [án dagsetn.], u. nr. 2.
- Umsögn** Greint er frá að birst hafi mynd af einu verka Einars og það verið nefnt *Demantur*. Bent er á að í bókinni *Myndir* sem Einar bjó sjálfur út til prentunar er þetta sama verk nefnt Höndin. Er þess vænst að eftirleiðis fái verkið að halda heitinu *Höndin*.
- 2.56** [Án titils]. *Morgunblaðið*, 11. október 1974, mynd, u. nr. 2.
- Umsögn** Mynd sem var tekin við stytta Þorfinns karlsefnis í Philadelphia, þegar Haraldur Kröyer afhjúpaði koparplötu sem þar hefur verið komið fyrir.
- 2.57** [Án titils]. *Morgunblaðið*, 9. apríl 1972, mynd, u. nr. 2.
- Umsögn** Greint frá hvenær safnið er opið. Sagt frá að leyft hafi verið að taka myndir í safninu en það hefur ekki verið leyft áður. Fleiri myndir birtast annars staðar í blaðinu.
- 2.58** „„Höndin“ afhjúpuð í Þórshöfn.“ *Morgunblaðið*, 31. júlí 1973, mynd, u. nr. 2.
- Umsögn** Greint frá gjöf ekkju myndhöggvarans til Færeyinga, höggmyndin Höndin, en sagt er að listamaðurinn hafi haft Nolseyjar-Pál í huga við gerð styttunnar.
- 2.59** „Alda aldanna og Tröllkerlingin til Eyja: fyrirtæki stuðla að fegrun bæjarins.“ *Morgunblaðið*, 11. ágúst 1974, myndir, u. nr. 2.
- Umsögn** Sagt frá að nokkur fyrirtæki í Vestmannaeyjum hafi keypt afsteypur af listaverkunum *Öldu aldanna* og *Tröllkerlingunni* eftir Ásmund Sveinsson.
- 2.60** „Fegrunarfjélagið ætlar að kaupa þetta listaverk.“ *Morgunblaðið*, 18. ágúst 1950, mynd, u. nr. 2.
- Umsögn** Greint er frá að Reykjavíkurborg eigi 174 ára afmæli og af því tilefni ætli Fegrunarfjélagið að efna til skemmtana og verði öllum ágóða varið til kaupa á listaverkinu *Útilegumaðurinn*.

- 2.61** „Spellvirki unnin í garði Einars Jónssonar.“ [Án titils blaðs], [án dagsetn.], u. nr. 2.
- Umsögn** Greint frá að grjóthleðslu hafi verið velt um í garðinum.
- 2.62** „Aldarafmæli Einars Jónssonar.“ *Morgunblaðið*, 11. maí 1974, mynd, u. nr. 2.
- Umsögn** Sagt frá að í tilefni aldarafmælis Einars hafi Jón Auðuns skrifað grein sem muni birtast í *Lesbók Morgunblaðsins* ásamt myndum. Einnig er greint frá opnunartíma safnsins.
- 2.63** „Íslendingadagurinn.“ *Heimskringla*, [án dagsetn.], u. nr. 2.
- Umsögn** Sagt frá að allt sé tilbúið fyrir Íslendingadaginn og Íslendingar hvattir til að mæta. Dagskráin er tilgreind og hverjir eru boðsgestir. Einar verður heiðursgestur.
- 2.64** Pétur Sigurðsson. „Garður Einars Jónssonar.“ [Án titils blaðs], [án dagsetn.], u. nr. 2.
- Umsögn** Greint er frá að frú Jónsson sé mædd því að þegar hún kom frá Danmörku hafi hún séð að illa hafði verið farið með garðinn, sagaður niður lás, brotist inn og margt skemmt. Lagt er til að eftirlit sé haft með listaverkasafni Einars.
- 2.65** [Án titils]. [Án titils blaðs], [án dagsetn.], u. nr. 2.
- Umsögn** Sagt frá að kvenfélag Fyrsta lútheska safnaðar ætli að halda samkomu á grasfleti norðan við kirkjuna. Auk ánægjunnar að koma saman verður boðið upp á veitingar og „band music.“ Einnig gefst fólki tækifæri til að hitta og kynnast frægasta listamanni sem landið hefur alið.
- 2.66** „Einar Jónsson“. [Án titils blaðs], [án dagsetn.], u. nr. 2.
- Umsögn** Greint frá að Einar hafi verið valinn til að gera líkneski af Þorfinni karlsefni í Philadelphia. Fram kemur að Einar sé löngu kunnur í Norðurálfu en nú hafi Bandaríkin opnað honum faðm sinn.

- 2.67 „Einar Jónsson myndhöggvari.“ [Án titils blaðs], [án dagsetn.], mynd, u. nr. 2.
- Umsögn** Sagt frá að Einar hafi fyrstur arfleitt ríkið að öllu listaverkasafni sínu og sýna ætti það hverjum ferðamanni sem hingað kemur. Ennfremur greint frá að einn þeirra ætli að rannsaka hvort eftirmyndir af verkum Einars séu til í Bandaríkjunum og ef ekki ætlar hann að reyna að kynna list hans þar.

4.3 Ritaskrá III: Erlendar dagblaða- og tímaritsgreinar með umsögnum og efnisorðum

- 3.1 [Valtýr Guðmundsson]. „[Án titils greinar] [Íslands kultur ved aarhundredredeskiftet]“. *Litteratur og kunst*, [án dagsetn.], mynd, s. 1.

Umsögn Minnst er á að ríkið hafi gert mikið til að efla áhuga á bókmenntum og listum.

Efnisorð Bókmenntir - Leiksýningar - Ríkið

Mannanöfn Sigurður Guðmundsson

Staðarnöfn Akureyri

- 3.2 Sahn. „Island og Íslands kunst: en samtale med Billedhuggeren Ejnar Jonsson.“ [Án titils blaðs], [án dagsetn.], mynd, s. 2.

Umsögn Viðtal við Einar. Sagt frá að stytta af Ingólfi Arnarsyni verði sett upp á Arnarhóli. Einar er spurður um list sína og kjör íslenskra listamanna.

Efnisorð Viðtöl - *Ingólfur Arnarson - Þorfinnur karlsefni*

Staðarnöfn Danmörk - Noregur - Philadelphia

- 3.3 Aars, Emil. „Et Mindesmærke over Matzen firkløveren og de tre Bølgelinier.“ [Án titils blaðs], [án dagsetn.], s. 2.

Umsögn Fjallað er um minnismerki við gröf prófessors Henning Matzen sem eiginkona hans lét reisa og kemur fram að Einar getur verið stoltur af þessu verki sínu.

Efnisorð Minnismerki - *Fjögurra blaða smári og hinar þrjár bylgjur*

Mannanöfn Matzen, Helga - Matzen, Henning

Staðarnöfn Assistentens Kirkegaard

- 3.4** „Islandi szobrász Kolozsvárt.“ [*Magyar Polgar*], [án dagsetn.], 1903, s. 3.
Athugasemd Ungverskt dagblað
- 3.5** [Án titils]. [*Kunstbladet Kunst*], [án dagsetn.], 1901, mynd, s. 3.
Umsögn Sagt frá verkinu *Útlagar* og það útskýrt. Listamaðurinn er sagður sækja yrkisefni til bókmenntasögu föðurlands síns.
Efnisorð *Útlagar*
- 3.6** [Cochrome, William]. „[Án titils].“ [*Sterling Observer*], [5. febrúar 1902], s. 3.
Efnisorð Greint er frá að furðu sæti að listamannseðli Einars skyldi þróast við þær aðstæður sem hann bjó við sem barn. Svo heppilega vildi til að nokkrir alþingismenn urðu varir við hæfileika hans og var hann sendur til Kaupmannahafnar á kostnað ríkisins í listnám. Fjallað er um verkið *Útlagar*.
Efnisorð *Nemesis - Útlagar*
Mannanöfn Sinding, Stephan - Thorvaldsen
- 3.7** „Bildhauer Einar Jonsson.“ *Neues Wiener Tagblatt*, 17. desember 1903, s. 4.
Umsögn Greint er frá því að Einar sýni verkið *Maður og kona* í Listamannahúsinu í Vín. Stiklað á stóru um æviferil Einars. Hann er sagður af fátæku bændafólki kominn og á barnsaldri hafi hann verið farinn að fást við tréskurð. Fjallað er um listnám hans í Danmörku og að hann hafi sýnt *Útlaga* á sýningu í Kaupmannahöfn árið 1901. Fram kemur að hann fór til Rómar og vann þar verkið *Maður og kona* og er því lýst. Auk minni verka fullvann hann í Róm drög að stóru minnismarki um skáld Eddunnar, Snorra Sturluson. Sagt er frá að sá sem styrkti hann helst meðan á námi stóð hafi verið Björn Kristjánsson þingmaður.
Efnisorð Bernska - Myndlistarsýningar - Skólaganga - *Maður og kona*
Mannanöfn Björn Kristjánsson - Sinding, Stephan
Staðarnöfn Kaupmannahöfn - Vín - Róm

- 3.8** Næsvis, Per. „Et ejendommeligt Skulpturarbejde.“ [Án titils blaðs], [án dagsetn.], s.6.
- Umsögn** Fjallað er um verkið *Alda aldanna* sem talið er að muni vekja eftirtekt og að ekki muni allir vera á sama máli um það. Verk hans eru talin vera táknræn. Bent er á að nokkur verk hans þarfnist skýringa og túlkunar.
- Efnisorð** *Alda aldanna- Líf og dauði - Maður og kona - Fornlistin (Medusa) -Minnismerki um Paul Nolsö - Útlagar*
- 3.9** Patursson, Sverre. „Mindesmærket over Færingen Nólsoyarpáll.“ [Verdensspejlet], [án dagsetn.], [1905], mynd, s. 8.
- Umsögn** Fjallað um Nólsoyarpál og minnismerkið um hann.
- Efnisorð** Færeyingar - Minnismerki - *Minnismerkið um Paul Nolsö*
- Staðarnöfn** England - Færeyjar
- 3.10** H., Øyv.. „Einar Jonsson: lyninterview.“ [Án titils blaðs], [án dagsetn.], s. 8.
- Umsögn** Viðtal við Einar á kaffihúsi. Hann er sagður elskulegur og segir fátt af sjálfum sér nema aðspurður, bera mikla ást til föðurlands síns og eiga þá ósk að byggja bústað þar sem hann geti verið einn með hugsanir sínar og sköpunarþörf.
- Efnisorð** Viðtöl - Minnismerki - Föðurlandsást
- Mannanöfn** Kristian konungur
- Staðarnöfn** Noregur - Þingvellir
- 3.11** „Remarkable sculpture works of Einar Jónsson.“ *The Morning Post*, 24. september 1931, myndir, s. 9.
- Umsögn** Myndasíða af nokkrum verkum Einars og sagt frá að eitt þeirra hafi ekki komið fyrir sjónir almennings, því að það sé ekki í safninu. Einnig er greint frá því að ekki sé leyfilegt að flytja verk hans úr landi.
- Efnisorð** Listasafnið - *Ingólfur Arnarson - Jól - Kona - Konungur Atlantis - Sindur - Minnismerki um Hallgrím Pétursson - Minnismerki um Victoriu drottningu keisaraynju Indlands - Þorfinnur karlsefni*
- 3.12** Barfoed, Aage. „Atelierbesøg.“ [Verdensspejlet], [23. ágúst 1903], myndir, s. 10.

Umsögn Greint frá að Einar veki sérstaka eftirtekt meðal margra alþjóðlegra listamanna. Fjallað er um verkin *Útlagar* og *Maður og kona*. Er það síðarnefnda nefnt hér Under loven.

Efnisorð Gildismat -- Myndlistarsýningar - *Maður og kona* - *Útlagar*

3.13 Z., Ole. „Den frie udstilling og de unge billedhuggere.“ [*Politiken*], [5. mars 1905], mynd, s. 10.

Umsögn Gerð hefur verið athugasemd við að aðeins fimm listamenn sýni á sýningunni. Einar er nefndur sem einn af þeim bestu ásamt Kaj Nielsen. Þeir eru heimsóttir á vinnustofur sínar og er verkum Einars þar lýst. Eitt verka hans er í Róm og óvíst hvort það verði flutt heim. Hann segir álit sitt á „Den frie udstilling“. Hann segist ekki hafa von um betri efnahag því að enginn vilji verkin hans.

Efnisorð Den frie udstilling - Myndlistarsýningar - Vinnuaðstaða - *Alda aldanna* - *Dögun* - *Fornlistin* - *Minnismerki um Paul Nolsö* - *Minnismerki um Snorra Sturluson* - *Öreigar*

Mannanöfn Nielsen, Kaj

Staðarnöfn Róm

3.14 Hünerberg, Charles. „Einar Jonsson der bildhauer des Nordens: ein besuch bei dem grosen Isländer.“ [*Án titils blaðs*], [*án dagsetn.*], mynd, s. 11.

Umsögn Fjallað er um Ingólf Arnarson og minnismerkið um hann. Sagt frá að Einari hafi verið reist formfagurt safnhús sem hæfi vel hlutverki sínu og því lýst nokkuð og útsýninu þaðan. Hann er sagður bóndasonur, hafa gætt kinda, skorið út og notið náttúrunnar. Fór til Kaupmannahafnar til náms. Hann segist sjálfur hafa farið til margra listaborga en hvorki orðið fyrir áhrifum né tileinkað sér neina stefnu, nema í verkunum *Konungur Atlantis* og *Ýmir og Auðhumla*. Þar gætir áhrifa úr norrænu goðafræðinni. Verk hans eru sagðar hans heimspekilegu hugmyndir um náttúruna og mannlífið sem hann hefur komið í höggmyndaform. Er nokkrum verkum lýst þessu til staðfestingar, eins og verkinu *Alda aldanna* sem vísar til hvera en hefur jafnframt dýpri merkingu, tákn hins mennska sem keppist við að

komast á hærri stig. Í nafni verksins felst orðaleikur. *Fæðing sálar* er af svipuðum toga. Einar lýsir sjálfur nokkrum verkum sínum og segir hvers vegna hann notar ákveðin ták. Að endingu er fjallað um Lampann sem höfundur telur eitt af fegurstu verkum Einars. Hann segir að slík verk geti einungis þeir listamenn gert sem hafi skilning á hinu mennska og guðlega.

Efnisorð *Alda aldanna - Fæðing Psyches - Konungur Atlantis - Lampinn - Mold - Natura Mater - Ýmir og Auðhumla*

3.15 „„Kenner du Island?“ Einar Jonsson - Islands Gustav Vigeland.“ [Morgenposten], 18. september 1954, mynd, s. 11.

Umsögn Greint er lítillega frá uppvaxtarskilyrðum Einars, námsaðstæðum í Kaupmannahöfn, listasafni hans á Íslandi og verkum hans þar. Fram kemur að hann sé heimsfrægur og að það sé þess virði að ferðast heiminn á enda til að sjá verkið *Alda aldanna*.

Efnisorð Bernska - Listasafnið - Skólaganga - *Alda aldanna - Dögun (Tröllið) - Ingólfur Arnarson - Jón Sigurðsson*

Mannanöfn Vigeland, Gustav

Staðarnöfn Gullfoss - Geysir - Kaupmannahöfn

3.16 Nielsen, Kai. „De fredløse.“ *Hjemmet*, [maí 1904], myndir, s. 12.

Umsögn Höfundur fer í heimsókn á vinnustofu Einars og lýsir því sem fyrir augu ber. Fjallað er sérstaklega um verkin *Útlagar* og *Maður og kona*.

Efnisorð Listrýni - *Maður og kona - Útlagar*

Mannanöfn Barfoed, Aage

Staðarnöfn Charlottenborg - Róm

3.17 „Sculpture in Iceland: Einar Jonsson's Genius: the grandeur mountains.“ [Án titils blaðs], 24. september. 1931, s. 13.

Umsögn Fram kemur að verk hans eru sjaldan sýnd utan Íslands. Fjallað er um uppvöxt, nám og list Einars. Hún sögð einstök og laus við úrkynjun samtímans. Náttúra og saga lands sögð hafa áhrif á listsköpun hans.

- Efnisorð** Listrýni - *Alda aldanna* - *Jól* - *Konungur Atlantis* - *Lampinn* - *Minnismerki um Hallgrím Pétursson* - *Minnismerki um Victoríu drottningu keisarynju Indlands* - *Sindur* - *Úr álögum* - *Útlagar* - *Porfinnur karlsefni*
- Staðarnöfn** Philadelphia
- 3.18** „Den „Frie“.“ *Hjemmet*, 7. apríl 1907, mynd, s. 16.
- Umsögn** Fjallað er um að ekki séu allir á sama máli um sýninguna „Den Frie Udstilling.“ Höggmyndadeildin þykir mjög áhugaverð þetta árið vegna verka Einars sem eru *Dögun* og *Natura Mater*.
- Efnisorð** Den frie udstilling - Myndlistarsýningar - *Dögun* - *Natura Mater*
- Mannanöfn** Bøyesen, Peter - Skovgaards, Joachim - Skovgaards, Niels - Zahrtmann
- Staðarnöfn** Bøvling
- 3.19** „Rigsdagens Gave til Islænderne: Ejnar Jónsson Statue.“ *Hjemmet*, [26. ágúst 1906], mynd, 16.
- Umsögn** Rætt um að viðeigandi hefði verið að velja stytta Einars af Ingólfi Arnarsyni í stað verksins *Jason* eftir Thorvaldsen sem gjöf frá ríkisþingi Dana sem er ætluð staðsetning á aðaltorgi Reykjavíkur.
- Efnisorð** Afsteypur - Gjafir - Jason - *Ingólfur Arnarson*
- Mannanöfn** Thorvaldsen
- Staðarnöfn** Kaupmannahöfn
- 3.20** B. „Gaven til Islænderne: Einar Jonsson.“ [Án titils blaðs], [án dagsetn.], s. 18.
- Umsögn** Greint frá að gefa eigi Íslendingum bronsafsteypu af *Jason* eftir Thorvaldsen sem á að setja upp á torgi í Reykjavík fyrir komu konungs. Þeirri spurningu varpað fram hvers vegna ekki eigi að heiðra Íslendinga með því gefa verk eftir eina myndhöggvarann þeirra.
- Efnisorð** Afsteypur - Gjafir - Jason
- Mannanöfn** Thorvaldsen

- 3.21** „En islandsk statue.“ [*Illustreret Tidende*], [án dagsetn.], 1906 , mynd, s. 18.
- Umsögn** Greint frá hugmynd að gjöf ríkisþings Dana sem kom í framhaldi af heimsókn íslenskra alþingismanna til Danmerkur. Hugmyndin var afsteypa af *Jason* eftir Thorvaldsen sem skyldi sett upp á torgi í Reykjavík. Sagt er frá að það sé ef til vill viðeigandi að gefa verk eftir Einar og að hann hafi einmitt gert minnisverki um Ingólf Arnarson sem væri vel við hæfi að gefa.
- Efnisorð** Gjafir - Jason - *Ingólfur Arnarson*
- Mannanöfn** Thorvaldsen
- 3.22** „En Ingolf Statue.“ [*Familie Journal*], [2. september 1906], myndir, s. 18
- Umsögn** Sagt frá stytta Einars af Ingólfi Arnarsyni
- Efnisorð** Gjafir - *Ingólfur Arnarson*
- Mannanöfn** Thorvaldsen
- 3.23** Sv. „Rigsdagens gave til Island.“ [*Jyllandsposten*], [23. ágúst 1906], s. 18.
- Umsögn** Sagt frá hugmynd ríkisþings Dana, í tengslum við heimsókn alþingismanna, um að gefa Íslandi listaverk og kom fram tillaga um verkið *Jason* eftir Thorvaldsen. Íslendingar voru afar þakklátir en komu með tillögu að verki eftir Einar af Ingólfi Arnarsyni. Er hvatt til þess að hún verði samþykkt.
- Efnisorð** Gjafir - Jason - *Ingólfur Arnarson*
- Mannanöfn** Thorvaldsen
- 3.24** „Den frie Udstilling.“ [*Extrabladet*], [29. mars 1907], mynd, s.18.
- Umsögn** Minnst á að eitt af því athyglisverðasta á sýningunni „Den Frie Udstilling“ sé verk Einars, Ingólfur Arnarson. Er gert ráð fyrir að því verði komið fyrir á torgi í Reykjavík, sem sé með 10,500 íbúa.
- Efnisorð** Den frie udstilling - Gjafir - Myndlistarsýningar - *Ingólfur Arnarson*
- Mannanöfn** Jensen, Carl

- 3.25** Ego. „Einar Jonssons Ingolfstatue.“ [*Ferslevs Bladene*], [ágúst] 1906, mynd, s. 20.
- Umsögn** Rætt um þá hugmynd ríkisþings Dana að gefa Íslendingum afsteypu af verkinu *Jason* eftir Thorvaldsen. Einnig greint frá að fram hafi komið ósk frá Íslendingum um að gjöfin væri frekar verk eftir Einar Jónsson sem hann hafði nýlokið við og er því lýst. Ríkisþingið er hvatt til að verða við þeirri ósk.
- Efnisorð** Gjafir - *Jason* - *Ingólfur Arnarson*
- Mannanöfn** Thorvaldsen
- Staðarnöfn** Hellerup
- Athugasemd** Sama grein og 3.26, ekki í sama blaði
- 3.26** Ego. „Einar Jonssons Ingolfstatue.“ [Án titil blaðs], [án dagsetn.], myndir, s. 20.
- Umsögn** Rætt um hugmynd ríkisþings Dana um að gefa Íslendingum afsteypu af verkinu *Jason* eftir Thorvaldsen og að Íslendingar hefðu komið fram með ósk um að það væri frekar verkið *Ingólfur Arnarson* eftir Einar Jónsson sem hann hafði nýlokið við að gera tillögu að.
- Efnisorð** Gjafir - *Jason* - *Ingólfur Arnarson*
- Mannanöfn** Thorvaldsen
- Staðarnöfn** Hellerup
- Athugasemd** Sama grein og 3.25, ekki í sama blaði
- 3.27** Ego. „Jason- Gaven til Islænderne: et Ændringsforslag til velvillig Overvejelse.“ [Án titils blaðs], [1906], s. 20.
- Umsögn** Greint frá þeirri hugmynd ríkisþings Dana að gefa Íslendingum afsteypu af verkinu *Jason* eftir Thorvaldsen og þeim þáttum sem studdu þá hugmynd. Einnig er sagt frá tillögu Íslendinga um að gjöfin verði frekar verk Einars, *Minnismerkið um Ingólf Arnarson* og rökum sem mæltu með og á móti því. Verk hans eru sögð þurfa mikið pláss og að hugmyndir að baki þeim séu langt frá því viðtekna.

- Efnisorð** Gjafir - Jason - *Ingólfur Arnarson - Útlagar*
- Mannanöfn** Sinding, Stephan - Thorvaldsen
- Staðarnöfn** Hellerup
- 3.28** N., Herman. „Billedhugger Einar Jonsson.“ [*Illustreret Tidende*], [29. desember 1907], mynd, s. 24.
- Umsögn** Fjallað er um nýjasta verk Einars, *Minnismerkið um Ingólf Arnarson*, sem á að koma fyrir á Arnarhóli. Rætt er um uppvöxt Einars og listtilburði hans frá upphafi. Álitið er að dvöl hans fjarri heimahögum og einmanaleiki hafi haft áhrif á listsköpun hans.
- Efnisorð** Vinnuaðstaða - *Ingólfur Arnarson*
- Staðarnöfn** Galtafell - Geysir - Hellerup
- 3.29** X. „Mindegaven om Altingsbesøget.“ [*Höjskolebladet*], [17. ágúst 1906], s. 28.
- Umsögn** Fjallað er um ákvörðun ríkisþings Dana um að gefa Reykjavík listaverkið Jason eftir Thorvaldsen. Íslendingar voru ekki alls kostar ánægðir með valið og lögðu fram ósk um verk eftir Einar, *Minnismerkið um Ingólf Arnarson*. Þykir það eðlileg ósk sem sé í samræmi við allar aðrar kröfur þeirra um Ísland fyrir Íslendinga.
- Efnisorð** Gjafir - Jason - *Ingólfur Arnarson*
- Mannanöfn** Sinding, Stephan - Thorvaldsen
- 3.30** „Das Isländische Nationaldentmal.“ [*Der Tag*], [3. október 1907], s. 29.
- Umsögn** Fram kemur að Einar hafi lokið við verk sitt af Ingólfi Arnarsyni, styttunni er lýst og væntanlegri staðsetningu við Reykjavíkurbær þar sem hún verður vel sýnileg.
- Efnisorð** *Ingólfur Arnarson*
- Mannanöfn** Sinding, Stephan
- Staðarnöfn** Noregur
- 3.31** [Án titils]. [*Der Heim*], [26. október 1907], mynd, s. 29.
- Umsögn** Áhrif frá heimahögum sögð gæta í næstum öllum verkum Einars. Sagt frá að íslenska ríkið hafi farið fram á það við hann að gera

minnismerki um *Ingólf Arnarson*. Fjallað er um verkið ásamt verkinu *Höndin*

Efnisorð *Höndin - Ingólfur Arnarson*

Mannanöfn Sinding, Stephan

- 3.32** Elsner, Poul. „Islands einzeiger Bildbauer.“ [*Belletristische Literarische Beilage, der Hamburger Nachrichten*], [24. nóvember 1907], s. 29.

Umsögn Sagt er frá heimsókn á vinnustofu Einars og segir þar að úr augum hans megi lesa heima drauma og djúpra tilfinninga. Fjallað er um hið harðbýla eldfjallaland Ísland, húsakynnum lýst og áhersla lögð á hið sérstæða við land og þjóð. Stuttlega sagt frá ferli hans, frá bernsku til þessa dags sem greinin er skrifuð. Fram kemur að hann fór snemma að skera út í tré og að faðir hans var tregur til að senda hann í listnám. Talað er um að hann hafi farið sínar eigin leiðir en að föðurlandsást og hrifning hans á sögu landsins sé grunntónn í listsköpun hans. Síðan er sagt frá nokkrum verkum hans. Minnismerki um Ingólf Arnarson er líkt við standmynd Aþenu á Akrópólís í Aþenu með því að segja að það eigi eftir að heilsa þeim Íslendingum sem snúa heim eins og Aþena heilsaði heimkomnum Hellenum.

Efnisorð Föðurlandsást - Listrýni - Skólaganga - *Dögun* - *Ingólfur Arnarson* - *Kristján konungur IX* - *Minnismerki um Snorra Sturluson* - *Útlagar* - *Vökumaðurinn*

Mannanöfn Brynjólfur Jónsson

Staðarnöfn Aþena

- 3.33** Jón Sigurðsson. „Isländsk konst: bildhuggaren Einar Jónsson.“ [*Arktos, svensk tidskrift for kunst*], [apríl 1909], s. 33, 35, 37.

Umsögn Greint frá að ekki sé margt listafólki á Íslandi sem sé eðlilegt þar sem enginn listaháskóli sé í landinu. Sagt frá uppvaxtarárum og námsferli Einars. Fjallað er um listsköpun hans. Minnst á fyrri verk hans og nokkur sem fara á væntanlega sýningu.

Efnisorð Bernska - Listrýni - Skólaganga - *Alda aldanna (Skýstrokkur)* - *Árstíðirnar* - *Dögun* - *Fornlistin* - *Höndin* - *Ingólfur Arnarson* - *Jón*

Arason - Listagyðjan - Maður og kona - Mold - Minnismarki um Paul Nolsö - Minnismarki um Snorra Sturluson -- Natura Mater Sorg og gleði - Tíminn - Páskar (Upprisan) - Útlagar - Vökumaðurinn

Mannanöfn Thorvaldsen

Staðarnöfn Austurríki - England - Finnland - Ítalía - Kaupmannahöfn - Ungverjaland - Þýskaland

3.34 „Studio Talk.“ *The Studio*, 15. júlí 1908, myndir, s. 41.

Umsögn Fjallað er um listaverkið *Útlagar* og nauðsyn þess að hafa í huga að listamaðurinn er frá Íslandi þegar listaverkið er skoðað. Einnig minnst á verkið *Fornlistin*.

Efnisorð *Fornlistin - Útlagar*

3.35 „Kunst, Wissenschaft und Literatur.“ [*Weser Zeitung*], [án dagsetn.], 1909, s. 41.

Umsögn Íslandi lýst sem á mörkum hins byggilega heims, minnst á sjálfstæðisbaráttuna og að menning og listir séu ávöxtur aukinna tengsla Íslands við umheiminn. Einari lýst sem vorinu í íslenskri myndlist.

Efnisorð Landkynningar - Sjálfstæðisbarátta

3.36 „Án titils.“ [*Die Woche*], [10. apríl 1909], mynd, s. 41.

Umsögn Fram kemur að ekki hafi verið til listasafn á Íslandi þrátt fyrir marga góða listamenn. Sagt er að Einar hafi gefið íslenska ríkinu öll verk sín með ákveðnum skilyrðum sem Alþingi gekk að.

Efnisorð Alþingi - Gjafir - Listasafnið

3.37 Vennerström, Ivar. „Ejnar Jonsson: en isländsk skulptör.“ [Án titils blaðs], [febrúar 1910], mynd, s. 45.

Umsögn Höfundur segir að engin myndlistarhefð sé á Íslandi en eini starfandi listamaðurinn á landinu sé Einar. Þó ungur sé hafi hann sýnt auðgi, dirfsku og frumleika í verkum sínum. Hann er sagður róttækur í skoðunum sínum og er verkið *Öreigar* nefnt sem dæmi

um það. Fram kemur að saga landsins sé honum oft yrkisefni. Minnst er á nokkur verk hans og gefnar skýringar á þeim, eins og að hverir landsins hafi verið kveikjan að *Öldu aldanna* (Skýstrokknum). *Natura Mater* er sögð lofsöngur til náttúrunnar og *Dögun* lofsöngur til sigurs ljóssins yfir hinu félagslega myrkri. Örlög Einars eru sögð dæmi um undirokaða stöðu listarinnar í nútímasamfélagi. Fram kemur að hann fékk styrk frá íslenska ríkinu.

Efnisorð Listrýni - Styrkir - *Alda aldanna* - *Minnismerki um Snorra Sturluson* - *Natura Mater* - *Nemesis* - *Útlagar* - *Öreigar*

Mannanöfn Thorvaldsen

Staðarnöfn Berlín – Kaupmannahöfn

3.38 Gruner, M. „Einar Jonsson, Islands einziger Bildhauer.“ [*Illustrierte Zeitung*], [24. nóvember, 1910], myndir, s. 52-57.

Umsögn Fjallað er um æsku Einars og að hann hafi strax sem barn verið listhneigður. Aðstæðum og umhverfinu sem hann ólst upp í er lýst og mörgum orðum farið um íslenska náttúru sem hefur haft sterk áhrif á listsköpun hans ásamt sögum landsins. Greint er frá að hann hefði fengið aðstoð til að hefja listnám í Kaupmannahöfn. Sagt er frá verkinu *Útlagar* og að D. Thomsen hafi keypt verkið og gefið íslenska ríkinu. Fram kemur að Alþingi veitti honum styrk til að fara til Rómar og á því tímabili vann hann verkið *Maður og kona*. Fjallað er um nokkur verk hans.

Efnisorð Alþingi - Styrkir - *Akkerið* - *Alda aldanna* - *Dögun* - *Fornlistin* - *Höndin* - *Ingólfur Arnarson* - *Kristján konungur IX* - *Maður og kona* - *Natura Mater* - *Tíminn* - *Útlagar* - *Porfinnur karlsefni*

Mannanöfn Bissen - Björn Kristjánsson - Brynjólfur Jónsson - Gunnar á Hlíðarenda - Sinding, Stephan - Stein - Thomson, D. - Thorvaldsen - Valdemar Briem

Staðarnöfn Austurríki - Charlottenborg - Grænland - Gullfoss - Hekla - Kaupmannahöfn - Ungverjaland - Þingvellir - Þýskaland

3.39 „By the son of Icelandic peasants: remarkable sculptures.“ *The Sketch*, 12. apríl 1911, myndir, s. 59.

Umsögn Myndir af verkunum *Mold* og *Alda aldanna*. Nokkrar upplýsingar um Einar, eins og að hann sé bóndasonur frá Íslandi og að hann hafi fengið leiðsögn hjá Stephan Sinding.

Efnisorð *Alda aldanna - Mold - Útlagar*

Mannanöfn Sinding, Stephan

Staðarnöfn Kaupmannahöfn

3.40 „Sime-like in its suggestion: The strangely wrought and weirdly adorned home a sculptur would dwell in.“ *The Sketch*, supplement, 21. febrúar 1912, myndir, s. 61.

Umsögn Myndir unnar í leir af hugmyndum Einars um húsnæði fyrir sig. Lítillega greint frá uppvesti hans og námi. Minnst er á að hann finni að margir séu í andstöðu við hann en jafnframt að margir dáiist að honum.

Efnisorð Bernska - Gildismat - Listasafnið

Staðarnöfn Kaupmannahöfn

3.41 [Gunnar Gunnarsson]. „Íslandsk billedhuggerkunst.“ *Hjemmet*, 25. júní 1911, myndir, s. 65.

Umsögn Fjallað er um að hin stórbrotna náttúra Íslands hafi haft áhrif á listsköpun Einars og að hann sé sá fyrsti á Íslandi til að móta hugsanir og drauma sína í stein. Greint frá sögu nokkurra verka hans. Þau eru sögð oft hafa dýpri merkingu en virðist við fyrstu sýn. Jafnframt er sögð sú hætta á að verk hans séu misskilin vegna oft óljósra tákna sem hann notar og er *Alda aldanna* (Skypumpen) nefnt sem dæmi um það. Hann er sagður fara nýjar leiðir í listsköpun sinni.

Efnisorð Listrýni - *Alda aldanna* - *Dögun* - *Fornlistin* - *Ingólfur Arnarson* - *Medusa* - *Útlagar* - *Vökumaðurinn*

Athugasemd Sama grein og 3.52

3.42 „By the Scultor - son of Poor Icelandic Peasants: remarkable Work by Einar Jonsson.“ *The Illustrated London News*, 14. janúar 1911, myndir, s. 67.

Umsögn Heilsíða af myndum verka Einars. Sagt frá að hann hafi verið sonur fátæks smábónda, hafi snemma sýnt listræna hæfileika, farið til Kaupmannahafnar til náms og að fyrsta stóra verk hans hafi verið *Útlagar*.

Efnisorð *Dögun - Höndin - Natura Mater - Vökumaðurinn - Útlagar*

Mannanöfn Sinding, Stephen

Staðarnöfn Kaupmannahöfn

3.43 „Sculptor Genius of Icebegs: Einar Jonsson astonishes Europe with statues inspired by the legends and natural wonders of his native Iceland.“ *The Seattle Post-Intelligencer* [15. janúar 1911], myndir, s. 71.

Umsögn Náttúra og saga landsins sögð setja mark sitt á list Einars. Sagt frá uppvaxtarárum hans. Vegna stuðnings tveggja vina fór hann til Kaupmannahafnar til náms og Alþingi styrkti hann til að fara í listaskóla í Ítalíu, Ungverjalandi og Þýskalandi. Fallað er um nokkur verk hans og hann sagður mikill í list sinni því að hann sé hann sjálfur.

Efnisorð Alþingi - Bernska - Listrýni - Styrkir - *Alda aldanna - Árstíðirnar - Dögun - Frelsið - Höndin - Ingólfur Arnarson - Kristján konungur IV. - Maður og kona - Útlagar*

Mannanöfn Björn Kristjánsson - Grettir - Gunnar - Sinding, Stephan - Valdimar Briem

Staðarnöfn Charlottenborg - Hekla - Ítalía - Kaupmannahöfn - Ungverjaland - Vín - Þýskaland

Athugasemd Sama grein og 3.44, ekki í sama blaði

3.44 „Sculptor Genius of Icebegs: Einar Jonsson astonishes Europe with statues inspired by the legends and natural wonders of his native Iceland.“ *World Magazine* [8. janúar 1911], myndir, s. 73.

Umsögn Náttúra og saga landsins sögð setja mark sitt á list Einars. Sagt frá uppvaxtarárum hans. Vegna stuðnings tveggja vina fór hann til Kaupmannahafnar til náms og Alþingi styrkti hann til að fara í

listaskóla á Ítalíu, í Ungverjalandi og Þýskalandi. Fallað er um nokkur verk hans og hann sagður mikill í list sinni því að hann sé hann sjálfur.

Efnisorð Alþingi - Bernska - Listrýni - Styrkir - *Alda aldanna - Árstíðirnar - Dögun - Frelsið - Höndin - Ingólfur Arnarson - Kristján konungur IV. - Maður og kona - Útlagar*

Mannanöfn Björn Kristjánsson - Grettir - Gunnar - Valdimar Briem - Sinding, Stephan

Staðarnöfn Charlottenborg - Hekla - Ítalía - Kaupmannahöfn - Ungverjaland Vín - Þýskaland

Athugasemd Sama grein og 3.43, ekki í sama blaði

3.45 „Sculptor of the gods past twilight.“ *The Chicago Sunday Tribune*, [11. janúar 1911], mynd, s. 75.

Umsögn Fjallað er um sérstöðu Einars sem er eini myndhöggvari lands síns, uppvöxt hans og það umhverfi sem hann ólst upp í. Greint er frá listnámi hans sem hann komst í með hjálp góðra manna. Fjallað er um listsköpun hans og nokkur verk hans. Hann er sagður hafa getið sér frægðar fyrir frumleika, einfaldleika og látleysi en fyrst og fremst fyrir að sýna þjóðleg einkenni og tilfinningar í verkum sínum.

Efnisorð Bernska - Listrýni - Skólaganga - *Alda aldanna - Árstíðirnar - Dögun - Ingólfur Arnarson - Maður og kona - Minnismarki um Paul Nolsö- Útlagar*

Mannanöfn Bissen - Brynjólfur Jónsson - Sinding, Stephan - Stein

Staðarnöfn Hekla - Kaupmannahöfn

3.46 Argus. „Einar Jönsson kunstner, der bliver berømt i Danmark, efter at Udlandet har “opdaget“ ham.“ [Nordlyset], [27. apríl 1911], s. 77 og 79.

Umsögn Fjallað er um að Einar hafi ekki verið „uppgötvaður“ í Danmörku fyrr en eftir að það gerðist í útlöndum. Höfundi finnst fálæti Dana mikið. Sagt frá verkunum *Dögun* og *Útlagar* og að til að skilja list Einars þurfi að skilja hina völdugu náttúru Íslands. Talið að nú fari hlutirnir að ganga því að Ameríka hafi fundið Einar.

Efnisorð Bernska - Den frie udstilling - Vinnuaðstaða - *Dögun - Útlagar*
Staðarnöfn Ameríka - Kaupmannanöfn

3.47 „Atelier’et í Pakhus Nr. 1: et besøg hos Billedhugger Einar Jönson.“
[*Nationaltidende*], [29. ágúst 1912], s. 79.

Umsögn Greint frá að Einar hafi komið sér fyrir á vinnustofu og bíði eftir að fá pantanir sem þó sé lítið um. Veruleiki Einars er annar en kemur fram í erlendum blöðum. Fram kemur að verk hans séu ekki stofulist, ekki vanti þó sköpunarþörfina og að hann grípi einnig til pensils og yrki ljóð

Efnisorð Dagblöð - Tímarit - Vinnuaðstaða - *Alda aldanna - Árstíðirnar - Ingólfur Arnarson - Mold*

3.48 „A Peasant’s Son Who Carves Weird Sagas of the Icy North: the Strange Phenomenon of “Ancient Consciousness“ Shown by an Icelandic Boy.“
American Examiner, 1911, myndir, s. 81.

Umsögn Sagt frá að í Evrópu séu menn uppteknir af verkum Einars og eru þau borin saman við verk Rodin. Lítillega fjallað um uppvöxt hans og að hæfileikar hans hafi komið fram strax í bernsku. Fjallað er um nokkur verk hans. Honum þykir takast best upp þegar hann vinnur verk tengd Íslandi og sögum þess. Verkið *Ingólfur Arnarson* þykir vera eitt af þeim bestu. Hann þykir vel standast samanburð við leiðandi höggmyndalistamenn annarra þjóða.

Efnisorð Bernska - Listrýni - *Ingólfur Arnarson - Kristján konungur IV. - Maður og kona - Natura Mater (Móðir Náttúra)*

Mannanöfn Valdemar Briem

3.49 N., S. J. „Einar Jonsson.“ [Án titils blaðs], [10. maí 1911], s. 83.

Umsögn Hann er sagður eini myndhöggvarinn sem Ísland hefur alið og að Íslendingar fylgist stoltir með hróðri hans. Sagt frá að blaðið *The Studio* hafi nýlega gefið út hefti honum til heiðurs og að hann hafi fengið boð frá þýskum bæjum um að halda sýningar. Sagt frá

að hann hafi verið kallaður heim vegna afhjúpunar stytta Jóns Sigurðssonar.

Efnisorð Myndlistarsýningar - Skólaganga - The Studio - *Jón Sigurðsson*

Mannanöfn Sinding, Stephan

3.50 de Linde, Berthold. „Einar Jonssons Nye Arbejder.“ *Illustreret Tidende*, [17. nóvember 1912], myndir, s. 85, 87.

Umsögn Greininni fylgir heilsíðumynd af nokkrum verkum hans. Greint er frá umfjöllun í erlendum blöðum og tímaritum um listsköpun hans. Sagt er frá að lítið heyrir um hann í Danmörku og að hann virki stundum ögrandi á danska gagnrýnendur. Kemur fram að hann sé brautryðjandi í heimi listarinnar og fari ótroðnar slóðir eins og forfeður hans.

Efnisorð Dagblöð - Frumkvöðlar - Listrýni - Tímarit - *Engill lífsins* - *Engill með barn* - *Friðrik konungur* - *Morgunroðinn* - *Samviskubit* - *Ýmir og Auðhumla*

3.51 [Án titils]. *Verden og vi*, [án dagsetn.], myndir, s. 90.

Umsögn Tvær myndir eftir Einar sem ekki hafa áður birst almenningi og sýna að hann fer sínar eigin leiðir. Greint frá að hann sé þekktur og viðurkenndur um allan heim. Í viðurkenningarskyni hafi ríkið byggt safn þar sem hann getur unnið að verkum sínum og er þar jafnframt heimili hans. Sagt frá að hann hafi gefið út bók með myndum af verkum sínum.

Efnisorð Bækur - Listasafnið - Ríkið

3.52 Gunnar Gunnarsson „Statuaire D’Islande.“ *La Revue Scandinave*, [janúar 1911], myndir, s. 93.

Umsögn Fjallað er um að hin stórbrotna náttúra Íslands hafi haft áhrif á listsköpun Einars og að hann sé sá fyrsti á Íslandi til að móta hugsanir og drauma sína í stein. Fjallað um nokkur verk hans. Þau eru sögð oft hafa dýpri merkingu en virðist við fyrstu sýn. Jafnframt er sögð sú hætta á að verk hans séu misskilin vegna oft

óljósra tákna sem hann notar og er *Alda aldanna* nefnt sem dæmi um það. Hann er sagður fara nýjar leiðir í listsköpun sinni.

Efnisorð Listrýni - *Alda aldanna* - *Dögun* - *Fornlistin* - *Ingólfur Arnarson* - *Medusa* - *Útlagar* - *Vökumaðurinn*

Athugasemd Sama grein og 3.41

3.53 Einar Jónsson. „Einar Jónsson.“ *The American - Scandinavian Review*, [apríl 1915], myndir, s. 98 og 108.

Umsögn Íslenska ríkið hefur ákveðið að flytja verk Einars til Íslands og byggja safnhús yfir þau. Í bréfi segir Einar frá hugrenningum sínum um það að vera listamaður og fara sínar leiðir. Hann telur ekkert eins hættulegt fyrir listina og hefðir og segir að listin eigi að koma innan frá.

Efnisorð Gildismat - Listamenn - Listasafnið

Mannanöfn Rodin

Staðarnöfn Austurríki - Bavaria - England - Ítalía - Kaupmannahöfn
Ungverjaland - Þýskaland

3.54 Alexander Jóhannesson. „Einar Jónssons nyeste Værker.“ [*Verden og vi*], [7. ágúst 1914], myndir, 100.

Umsögn Fjallað er um að síðustu verk hans eigi skilið alla athygli því að þau sýni þróun hans í listinni og að lífssýn hans og hið trúarlega komi ætíð sterkt fram. Hann noti oft hugmyndir úr íslenskum sögu- og ævintýraheimi sem ytri ramma um verk sín. Hann sé óháður skólum og stefnum í listsköpun sinni og sagður vera frumkvöðull.

Efnisorð Frumkvöðlar - Listrýni - *Komið til mín* - *Minnismerki um Victoriu drottningu keisaraynju Indlands* - *Ragnarök* – *Útlagar (Útlaginn)* - *Þróun*

Staðarnöfn England

3.55 McCain, Rea. „Widow Tells About Sculptor.“ [Án heiti blaðs], [án dagsetn.], s. 103.

Umsögn Greint er frá að safnbygging Einars vekti athygli. Áhrifum verka hans er líkt við áhrif verka Michelangelos því að þeir hafi eitthvað að segja og setji hugsanir sínar fram í höggmyndaformi. Viðtal við Önnu, konu Einars, þar sem meðal annars er minnst á Ameríkuför þeirra, safnið, heimili þeirra og garðinn.

Efnisorð Listasafnið - Viðtöl - *Minningar* - *Skoðanir*

Mannanöfn Mrs. Jonsson - Michelangelo

Staðarnöfn Ameríka

3.56 „Þorfinnur Karlsefni.“ [Svensk- Íslándska Sállskapets Skifter nr. 1, (Festskrift) Tusundársnummeret], mynd, s. 105.

Umsögn Sagt frá að árið 1918 hafi hinn frægi meistari (nafn hans ekki nefnt) gert stytta til minningar um Þorfinn karlsefni. Hann var fyrstur Evrópubúa til að setjast að í Ameríku. Styttan sé staðsett í Fairmont Park í Philadelphia.

Efnisorð *Þorfinnur karlsefni*

Mannanöfn Ragnar loðbrók - Snorri Þorfinnsson

Staðarnöfn Ameríka - Fairmount Park - Noregur - Philadelphia - Skagafjörður - Vínland

3.57 „Án titils.“ [*The American-Scandinavian Review*], [mars-apríl 1915], myndir, s. 106.

Umsögn Myndir af nokkrum verkum hans og vinnustofu, ásamt stuttri kynningu á verkunum.

Efnisorð *Dögun* - *Minnismerki um Victoriu drottningu keisaraynju Indlands* - *Ýmir og Auðhumla* - *Þróun*

Staðarnöfn Indland

3.58 „Íslandsk Geni: billedhuggeren Einar Jonsson bryder nye Baner.“ *Tidende...*, [Án titil blaðs], [án dagsetn.], 1915, mynd, s. 112.

Umsögn Vitnað í fyrirlestur Dr. H. G. Leach þar sem kemur fram að Einar sé mesti núlifandi myndhöggvari Norðurlanda, að byggja eigi

safnhús og flytja verk hans til Íslands. Ennfremur kemur fram að aðdáendur hans eru að vinna að því að fá bronsafsteypur af verkum hans svo að hægt sé að koma þeim fyrir í New York eða öðrum amerískum bæjum. Skipulögð er kvöldskemmtun því til stuðnings. Haft er eftir Einari að líklega hefði verið ráðlegt að fara til Ameríku því að þar séu bestu skilyrði til að tjá sig án fordóma.

Efnisorð Afsteypur - Listasafnið - Skemmtanir - Styrkir

Mannanöfn Andersen, Hans Christian - Guðmundur Kamban - Gunnar Gunnarsson - Jóhann Sigurður Jónsson - Jón Trausti - Leach, H. G. - Leifur Eiríksson - Sandby - Stanley T. Ólafsson

Staðarnöfn Ameríka - Danmörk - Evrópa

3.59 Hellrung, Axel. „En Fest for den islandske Billedhugger Einar Jonsson.“ [Án titils blaðs(...ordly...)], 27. maí 1915, mynd., 112.

Umsögn Menn eru hvattir til að koma á Hótel Brevort og styðja þá hugmynd að afla fjár til að gera bronsafsteypur af verkum Einars svo þær séu aðgengilegar hinum stóra heimi. Höfundur hafði hitt Einar og orðið fyrir áhrifum af honum og verkum hans.

Efnisorð Afsteypur - Listrýni - Skemmtanir - *Minnismerki um Victoriu drottningu*

Staðarnöfn Hótel Brevort - Kaupmannahöfn

3.60 „Norrønt Minde: den islandske Billedhugger Ejnar Jonsson ska hugge Torfinn Karlsevne-Støtten i selve Sagaens Aand: Amerikas første Settler blir legemliggjort i Philadelphia.“ [*Nordisk Tidende*, 26. október 1916, myndir, s. 122.

Umsögn Komið hefur fram í erfðaskrá frú J. Bundford Samuel að hún ætli fé til að koma upp stytum sem segi sögu Ameríku í Fairmont Park og stytta af Þorfinni karlsefni verði þar fyrstur landnema. Í fyrirlestri, sem Dr. Leach hélt ári áður, kemur fram að Einar sé mestur þálfandi myndhöggvara. Hjá honum birtist hinn forni söguandi í nýjum formum.

Efnisorð Erfðamál - Innflytjendur - Saga Ameríku - *Þorfinnur karlsefni*

- Mannanöfn** Björnson - Brinton, Christian - Gudrid - Leach, H. G - Leifur Eiríksson - Samuel, J. Bunford - Stanley T. Ólafsson - Snorri Þorfinnsson
- Staðarnöfn** Ameríka - Buzzards Bay - Fairmount Park - Flushing - Grænland - Hótel Brecvort - Leifsboder - New York - Philadelphia - Straumfjörður
- 3.61** Ray, Olaf E. „Leif Erikson Støttens Eftermæle.“ *Scandia*, 16. desember 1916, 122.
- Umsögn** Fjallað er um ágreining sem reis um stytta af Leifi Eiríkssyni í Humboldt Park. Greint er frá mynd af stytta Einars af Þorfinni karlsefni sem birtist í *The Scandinavian Review* og þykir sýna mjög trúverðuga mynd af víkingum þess tíma
- Efnisorð** Myndastyttur - The Scandinavian Review - Víkingar - *Þorfinnur karlsefni*
- Mannanöfn** Alfreð hinn stóri - Leifur Eiríksson
- Staðarnöfn** England - Evrópa - Humboldt Park - Stourton - Suður Íshaf
- 3.62** „Filadelfia reiser en statue for landets første kolonist Islænderen Torfinnur Karlsefni.“ [*Tidens Tegn*], [21. nóvember. 1916], mynd, s. 122.
- Umsögn** Sagt frá að í erfðaskrá frú Bunford Samuel komi fram að reisa eigi styttur sem segja sögu Ameríku og að fyrsta stytta skuli vera af fyrsta landnemanum. Sagt frá ferðum Leifs Eiríkssonar og Þorfinns karlsefnis og að svo heppilega vilji til að Einar hafi þegar gert líkan af Þorfinni.
- Efnisorð** Erfðamál - Myndastyttur - *Þorfinnur karlsefni*
- Mannanöfn** Leifur Eiríksson - Samuel, Bunford - Snorri Þorfinnsson
- Staðarnöfn** Ameríka - Fairmount Park - Philadelphia
- 3.63** „Karlsefni stötten: billedhuggeren Einar Jonsson er blit overdrat Verkets Udførelse.“ *Nordisk Tidende*, 22. nóvember 1917, mynd, s. 124.
- Umsögn** Sagt frá því að gerður hafi verið samningur vegna styttunnar af Þorfinni karlsefni sem reisa á í Fairmount Park. Fram kemur að hún sé fyrsta stytta af mörgum sem eigi að rísa þar og segja sögu

Ameríku. J. Samuel Bunford og dánarbú kona hans borguðu gerð hennar.

Efnisorð Myndastyttur - *Þorfinnur karlsefni*

Mannanöfn Samuel, J. Bunford

Staðarnöfn Ameríka - Delaware River - England - Fairmount Park - Philadelphia - Skandinavía

3.64 „Norseman Statue for Park Driveway: sculptor Has Completed Design for First Piece Provided in Will of Mrs. Ellen Samuel: Model Broken in Transit.“ *The Evening Bulletin Philadelphia*, 21. desember 1916, mynd, s. 126.

Umsögn Greint frá að Einar sé að senda J. Bunford Samuel líkan af styttnu af Þorfinni karlsefni sem á að setja upp í Fairmont Park á kostnað Ellen Phillips Samuel. Sagt frá garðinum og hugmyndum Ellenar um hann.

Efnisorð Myndastyttur - *Þorfinnur karlsefni*

Mannanöfn Samuel, J. Bunford -Samuel, Ellen Phillips -Samuel, Phillips, J. Altamon

Staðarnöfn Cape Cod - Fairmount Park - Girard ave. bridge - Philadelphia - Schuylkill - Vínland

3.65 „Thorfinn Karlsefnis Statue i Phila.“ [*Nordlyset*], 25. nóvember 1920, s. 136.

Umsögn Fjallað er um athöfn sem fram fór í tilefni þess að stytta Einars var afhjúpuð í Fairmont Park. Saga Þorfinns er sögð. Fram kemur að Íslendingar séu þakklátir fyrir framtakið og það muni verða til að auka skilning milli einnar af stærstu og minnstu þjóðum heims.

Efnisorð Myndastyttur - Skilningur - *Þorfinnur karlsefni*

Mannanöfn Árni Eggertsson - Bech, Georg - Henry Goddard - Hólmfríður Árnadóttir - Johansen - Leach, - Malone, Kemp - Moe - Phila - Philips, Henry - Samuel, J. Bunford - Theisen, Axel - Werlin

Staðarnöfn Kanada - Grænland - Philadelphia - Vínland - Winnipeg

3.66 „Torfinns dag’: den store støtte af den gjæve norske Opdager Karlsevne afslørtes Lørdag i Philadelphia. Dr. Leach Tale: Monumentet staar i Fairmount Park ved Schuylkill River.“ [*Nordisk Tidende*], [25. nóvember 1920], mynd, s. 136.

Umsögn Fjallað er um sögu styttunnar af Þorfinni, gefendurna og afhjúpun styttunnar. Ræða dr. Leach við það tilefni er birt og kemur fram að þessi atburður sé sögulegur og farið er um hann lofsamlegum orðum.

Efnisorð Frumbyggjar- Gjafir - *Þorfinnur karlsefni*

Mannanöfn Árni Eggertsson - Bech, Georg - Cohen, Charles J. - Columbus - Haaken - Halldór Hermannsson - Hólmfríður Árnadóttir - Johansen, C. K - Lawrance, Henry - Leach og frú - Leifur Eiríksson - Malone, Kemp - Moe - Olsen - Oppfer, K. - Rygg, A. N. - Samuel, J. Bunford - Snorri Þorfinnsson - Steensby

Staðarnöfn Boston - Chicago - Delaware nýlenda - Eiríksfjörður - England Fairmount Park - Grænland - Humboldt Park - Milwaukee - New York - Normandy - Nova Scotica - Vínland - Winnipeg

3.67 „Unveil Viking Statue on East River Drive: In honor of Norseman who were First White Men on American Soil.“ [*Philadelphia Record*], [21. nóvember 1920], s. 138.

Umsögn Fjallað er um afhjúpun styttunnar af Þorfinni karlsefni, athöfnina, tilefnið, staðsetningu og gefendur.

Efnisorð Leifur Eiríksson - *Þorfinnur karlsefni*

Mannanöfn Cohen, Charles J. - Columbus - Guðríður - Halldór Hermannsson - Leach, Henry Goddard - Leifur Eiríksson - Samuel, Ellen Phillips - Samuel, J. Bunford

Staðarnöfn Ameríka - New York - Philadelphia - Vínland

3.68 „Park to contain statue of viking: bronze of Norse Explorer to Be Erected on River Drive. Early Navigator Said to have Discovered America in 1007.“ [*Philadelphia Inq.*], [16. nóvember 1919], s. 138.

- Umsögn** Sagt frá að setja eigi upp stytta af Þorfinni karlsefni í Fairmount Park. Styttunni lýst og staðsetningu hennar og saga Þorfinns rakin. Einnig er sagt frá gefendum.
- Mannanöfn** Eiríkur - Guðríður - Justice, Theodore - Nadod - Samuel, J. Bunford - Snorri - Þorsteinn - Þorvaldur
- Staðarnöfn** Massachusetts - Nýfundnaland - Vínland
- 3.69** „First American White Man Memorialized in this city: statue to Thorfinn Karlsefni Norse Explorer, Dedicated in Fairmount Park.“ *Public Ledger-Philadelphia*, 21. nóvember 1920, mynd, s. 140.
- Umsögn** Fjallað um Þorfinn karlsefni, afhjúpun styttunnar af honum og athöfn sem var haldin af því tilefni.
- Efnisorð** Myndastyttur - *Þorfinnur karlsefni*
- Mannanöfn** Bech, Georg - Cohen, Charles J. - Farabee, William C. - Halldór Hermannsson - Keith, Sidney W. - Leach, Henry Goddard - Leifur Eiríksson - Malone - Samuel, J. Bunford - Stotesbyry, E. T.
- Staðarnöfn** Grænland - Eiríksfjörður - Fairmount Park
- 3.70** „Den Første Nybygger.“ [*Verden og Vi*], [3. september 1918], mynd, s. 140.
- Umsögn** Hluti af tveimur bréfum til vinar frá Einari, þar sem hann segir í því fyrra frá ástæðu veru sinnar í Ameríku. Hann segist ekki hafa viljað fara en mikið hafi verið reynt til að fá sig til að koma og að lokum hafi hann farið ásamt konu sinni. Tilefni ferðarinnar var stytta af Þorfinni karlsefni. Í seinna bréfinu lýsir hann styttunni.
- Efnisorð** Gleði - Myndastyttur - *Þorfinnur karlsefni*
- Staðarnöfn** Ameríka - Fairmount Park - Kaupmannahöfn - Philadelphia
- 3.71** „Staty af en Nordisk Upptäcksfarare aftäckt i Philadelphia.“ *Nordstjernen*, 26. nóvember 1920, mynd. 144.
- Umsögn** Sagt frá sögulegri athöfn við afhjúpun bronsstyttunnar af Þorfinni karlsefni í Fairmount Park í Philadelphia. Þar er í fyrsta skiptið í amerískri sögu verið að heiðra fyrsta evrópska innflytjandann. Styttunni er lýst, sagt frá Þorfinni og greint frá hverjir stóðu

straum af kostnaði við gerð styttunnar. Gestir veislunnar eru tilgreindir. Minnst er á hinn mikla vinskap sem ríkti milli einnar stærstu og minnstu þjóða heimsins.

Efnisorð Frumbyggjar - Myndastyttur - Vinátta - *Þorfinnur karlsefni*

Mannanöfn Árni Eggertsson - Bech, Georg - Columbus - Halldór Hermannsson - Hólmfríður Árnadóttir - Johansen, Charles K - Leach, Henry Goddard - Leifur Eiríksson - Malone, Kemp - Oppfer, Emil - Philips, Henry - Printz, Johan - Samuel, J. Bunford

Staðarnöfn Fairmount Park - Grænland - Kanada - New York - Philadelphia-Schuylkill fljótið - Vínland - Winnipeg

3.72 „Thorfinn Karlsefnis Statue: Philadelphia.“ [*Ugebladet*], [12. september 1920], s. 144.

Umsögn Sagt er frá afhjúpun stytta af Þorfinni karlsefni, saga hans kynnt og gripið niður í ræðu Halldórs Hermannssonar. Þar kemur fram þakklæti Íslendinga og að stytta muni minna komandi kynslóðir á Þorfinn og þróa samkennd milli einnar stærstu og minnstu þjóða heims. Ennfremur segir að minnismarkið þyki það fallegasta í Philadelphia.

Efnisorð Minnismarki - Myndastyttur - *Þorfinnur karlsefni*

Staðarnöfn Fairmount Park - Grænland - St. Lawrence fljót - Nova Scotica - Vínland

Mannanöfn Brinton, Christian - Halldór Hermannsson - Leach, Henry Goddard - Leifur [Eiríksson] - Samuel, J. Bunford - Stensby

3.73 „Ísländsk konst utställes här under nästa år: Islandska bildhuggaren Einar Jónsson hit på nyåret: möjligen ännu flere: ett museum uppfört åt konstnären av isländska staten.“ [*Dagens Nyheter*], [14. desember 1921], mynd, s. 146.

Umsögn Greint frá sýningu sem halda á í Stokkhólmi í tengslum við heimsókn Einars Jónssonar fremsta listamanns Íslands. Sagt er að nafn hans sé þekkt í öllum heiminum en að Svíar þekki lítið til íslenskrar listar og íslenskra listamanna. Sagt er að ríkið hafi reist safnhús fyrir verk Einars sem sé jafnframt vinnustofa og heimili

hans. Fjallað er um uppruna hans, námsferil ásamt ferðum og dvöl á meginlandi Evrópu og í Ameríku. Fram kemur að í list sinni sé hann dulhyggjumaður og heimspekilega þenkjandi og sterkur skapandi andlegur kraftur einkenni verk hans.

Efnisorð Bernska - Listasafnið - Listrýni - Myndlistarsýningar

Mannanöfn Lundborg, Ragnar - Sinding, Stefan

Staðarnöfn Ameríka - Evrópa - Kaupmannahöfn - Stokkhólmur

3.74 N., R. „Studio-talk.“ *The Studio*, 15. júlí 1920, myndir, s. 148.

Umsögn Fjallað um að Einar sé listamaður með mjög ákveðinn persónuleika sem birtist í verkum hans á mjög sjaldgæfan hátt, gæddur líflegu ímyndunarafli og kraftmiklu næmi. Aðalinnblástur í listsköpun sinni fái hann frá föðurlandi sínu og þjóðsögum þess.

Efnisorð Listrýni - *Einbúinn í Atlantshafi* - *Fæðing Psyshe* - *Lampinn*

Staðarnöfn Kaupmannahöfn

3.75 „To islandske Kunstnerskikkelser.“ [*Hjemmet*], 1. maí 1919, myndir, s. 150.

Umsögn Einar og Kjarval eru kynntir sem listamenn nýrra tíma. Einar er sagður heimspekktur og að um hann og verk hans hafi verið fjallað í blöðum. Fjallað er um verk hans og listsköpun. Sagt frá að hann hafi verið kallaður til Ameríku til að gera stytta af fyrsta hvíta manninum sem settist að í Ameríku.

Efnisorð Bernska - Listrýni - Myndastyttur

Mannanöfn Kjarval - Leifur - Lodge, Oliver - Willson

Staðarnöfn Ameríka - Philadelphia - Íshafið

3.76 Bror, Tony. „Islands store Kunstner, som Danmark ikke forstod: billedhuggeren Einar Jonsson.“ *Lollands Tidende*, [án dagsetn.], mynd, s. 151.

Umsögn Höfundur segir frá vinskapi sínum við Einar, uppvaxtarárum hans, listnámi í Kaupmannahöfn og að Danir hafi ekki sýnt verkum hans áhuga. Ennfremur segir hann að Einari hafi verið það mikil hvatning að evrópsk blöð skyldu fjalla um verk hans af hrifningu og að íslenska ríkið skyldi byggja fyrir hann safnhús sem var jafnframt vinnustofa og heimili hans.

Efnisorð Bernska - Listasafnið - Myndlistarsýningar - Skólaganga -
Vinátta - *Dögun* - *Útlagar*

Mannanöfn Bror, Tony - Egon - Sinding, Stefan

Staðarnöfn Charlottenborg - Kaupmannahöfn - Philadelphia - Winnipeg

3.77 de Linde, B. „Einar Jonsson og hans sidste Arbejder.“ *Verden og Vi*, [21. nóvember 1919], myndir, s. 152, 154, 156.

Umsögn Fjallað er um uppvaxtarár Einaris sem hafi áhrif á líf hans og list. Kemur fram að hann mætti ekki miklum skilningi í Danmörku. Fjallað var um verk hans í blöðum Ameríku og Evrópu en hann leit framhjá orðum gagnrýnenda. Sagt er frá tilboði frá Ameríku um að gera stytta af Þorfinni karlsefni og fleiri verkum sem hann vann þar.

Efnisorð Bernska - Listrýni - *Einbúinn í Atlantshafi*- *Fæðing Psyches* - *Lampinn* - *Minnisvarði fallinna manna* - *Þorfinnur karlsefni*

Staðarnöfn Ameríka - Charlottenborg - England - Kaupmannahöfn - Þýskaland

3.78 Hansen, E. Guldagger. „Einar Jónsson Islands store billedhugger.“ *Folkung bladet*, [án dagsetn.], myndir, s. 155, 157, 159.

Umsögn Sagt er frá áhrifum náttúru og sögu landsins á Einar og rætt um hann sem listamann, listsköpun hans og einstök verk. Er þeim skipt niður í minnimerki og heimspekileg verk.

Efnisorð Bókmenntir - Listrýni - *Alda aldanna* - *Brautryðjandinn* - *Dagur* - *Einbúinn í Atlantshafi* - *Hvöld* - *Höndin* - *Ingólfur Arnarson* - *Í minningu skipstapa Dr. Charcots* - *Í trölla höndum (Andi og efnisbönd)* - *Jól* - *Kvöld* - *Lampinn* - *Minnimerki um Hallgrím Pétursson* - *Morgunn* - *Nótt* - *Samviskubit* - *Skuld* - *Útlagar* - *Þorfinnur karlsefni* - *Þróun* - *Öreigar*

Mannanöfn Hjörleifur - Michelangelo - Thorvaldsen

Staðarnöfn Noregur

- 3.79** „Skulpturer af Einar Jónsson.“ *Illustreret tidende*, [19. september 1920], myndir, s. 158.
- Umsögn** Fjallað um einkenni Einars í listinni og nokkur verk hans og þau sögð hafa alltaf eitthvað að segja.
- Efnisorð** Listrýni - *Alda aldanna* - *Nóttin* - *Þróun*
- Staðarnöfn** Atlantshaf - Danmörk
- 3.80** Helgi Valtýsson. „Einar Jónsson.“ Í: Helge Nesheim (ritstj.) *Jolehögtid 1921*, myndir, s. 160,162.
- Umsögn** Fjallað er listsköpun og leiðir Einars í listinni. Hann segir frá hvað honum finnst mikilvægast varðandi listsköpun og hver sé kjarninn í list sinni. Bent er á að til að geta skilið hann og list hans þurfi að kynnast lífssýn hans og persónulegum einkennum. Í erlendri blaðaumfjöllun um listsköpun hans ber hæst þann heiður sem Ameríkanar hafa sýnt honum. Einari og Ivan Mestrovic er líkt saman. Greint er frá að hann hafi gefið íslenska ríkinu öll sín verk og verið sé að byggja safnhús yfir þau.
- Efnisorð** Bernska - Listasafnið - Listrýni - Skólaganga - *Alda aldanna* - *Einbúinn í Atlantshafi* - *Komið til mín* - *Þorfinnur karlsefni*
- Mannanöfn** Brinton - Dante - Giotto - Giovanni - Gruner, M. - Jón Arason - Mestrovic, Ivan - Segantini - Sinding, Stephan
- Staðarnöfn** Berlín - Budapest - Danmörk - Dresden - Fairmount Park - Kaupmannahöfn - London - Munchen - Philadelphia - Róm - Vín
- 3.81** „The work of Iceland’s sculptor Einar Jónsson.“ *The Sphere*, 31. desember 1921, myndir, s. 164.
- Umsögn** Heilsíða með myndum af verkum Einars og texta neðan við myndir.
- Efnisorð** Listasafnið - *Deiglan* - *Brautryðjandinn* - *Minnismerki um Victoriu drottningu keisaraynju Indlands* - *Þorfinnur karlsefni* - *Þróun*
- Staðarnöfn** Ameríka - Indland

3.82 Richardson, E. W.. „Einar Jónsson Sculptor.“ *The Builder*, 7. apríl 1922, mynd, s. 166.

Umsögn Greint er frá bakgrunni Einars, skólagöngu, ferðalögum um heiminn og list hans. Nokkurrar undrunar gætir að Ísland geti alið listamann eins og Einar. Sagt er frá að hann sé sestur að í Reykjavík, í húsi sem ríkisstjórnin lét byggja handa honum.

Efnisorð Bernska - Listasafnið - Listrýni - *Porfinnur karlsefni*

Mannanöfn Snorri [Sturluson]

Staðarnöfn Ameríka - Austurríki - England - Holland - Ítalía - Kaupmannahöfn - Róm - Þýskaland

3.83 R., E. W. „An Interesting Icelandic Building: the new Jonsson Museum at Reykjavík.“ *The British Builder*, júní 1922, myndir, s. 166.

Umsögn Fjallað er um safnið sem var byggt af ríkisstjórn og vinum Einars. Sagt er að í verkum hans megi finna hliðstæður við landið. Fjallað er um nám hans og ferðir erlendis. Nokkur verk hans eru tilgreind.

Efnisorð Listasafnið - *Alda aldanna* - *Brautryðjandinn* - *Dögun* - *Minnismerki um Victoriu drottningu keisaraynju Indlands* - *Mold* - *Útlaginn* - *Porfinnur karlsefni*

Mannanöfn Snorri [Sturluson]

Staðarnöfn England - Kaupmannahöfn - Philadelphia - Róm

3.84 Madsen, Sofus. „Islands første billedhugger, Einar Jonsson.“ [*Morgenavisen, Bergen*], [12. júní 1922], s. 166, 168.

Umsögn Fjallað er um áhrifavalda í list Einars eins og náttúru og sögu landsins. Minnst er á skólagöngu hans á listasviðinu. Einnig fjallað um að mótlætið hafi styrkt hann í trúnni á sjálfum sér og list sinni. Greint er frá gjöf Einars til ríkisins og sagt frá opnun listasafns hans. Norðmenn senda honum kveðju.

Efnisorð Gjafir - Listasafnið - Skólaganga - *Dögun* - *Útlagar*

Mannanöfn Böckling - Nielsen, Kai - Sigurjónsson - Sinding, Stephan – Thorvaldsen - Wagner

Staðarnöfn Esja - Kaupmannahöfn

3.85 Kortsen, Kort K. „Hos Einar Jonsson - Islands Billedhugger-digter.“ [Nationaltidend], [14. október 1922], s. 168,170.

Umsögn Minnst er á fyrstu sýningar Einars, gjöf hans til landsins og safnið hans. Rætt er um málefni tengd styttunni af Þorfinni karlsefni sem stendur í Fairmont Park og nokkur minnismarki Einars. Einnig kemur fram skoðun Einars á því hvað er list. Greint er frá að hann málaði myndir þó það væri ekki í hámmælum haft.

Efnisorð Gjafir - Listasafnið - Málverk - Myndlistarsýningar - *Ingólfur Arnarson - Jón Sigurðsson - Kristján konungur IX - Minnismarki um Hallgrím Pétursson - Útlagar - Þorfinnur karlsefni*

Mannanöfn Leach, Goddard

Staðarnöfn Austurríki - Charlottenborg - Fairmont Park - Ítalía - Kaupmannahöfn - Philadelphia - Þýskaland - Esja - Snæfellsjökull

3.86 Leach, Henry Goddard. „Einar Jónsson.“ *The American-Scandinavian Review*,[án dagsetn.], myndir, s. 171.

Umsögn Fram kemur að listunnendur eru ekki á einu máli um list Einars þó ljóst sé að hann sé einstakur. Honum er þó líkt við ýmsa aðra listamenn. Tilgreind eru fjögur verk eftir hann í Ameríku. Einnig kemur fram að Einar hefur skrifað bækur.

Efnisorð Listrýni - *Dansinn - Dögun - Einbúinn í Atlantshafi -Lampinn - Þorfinnur karlsefni*

Mannanöfn Amen, Tut-Ankh - Blake, William - Boomer, Lucius - Brinton, Christian - Forest, Robert de - Leifur Eiríksson - Macneice, Louis - Mills, Carl - Roosevelt, Theodore - Thorvaldsen

Staðarnöfn Kaupmannahöfn - Metropolitan listasafnið í New York - Ultima Thule

3.87 Cowl, R. P. „An Icelandic sculptor whose art defies all schools.“ *Public Ledger- Philadelphia*, 23. júlí 1922, myndir, 176.

Umsögn Fjallað er um nokkur verk Einars og uppsprettu og form listar hans sem sé afar táknrænt. Greint er frá skoðun Einars á list og

listsköpun. Sagt frá að frægð hans hafi borist um heiminn. Kemur fram að vinir hans og íslenska ríkið séu að byggja safnhús yfir verk hans sem verður jafnframt heimili hans. Ivan Mestrovic og Einari er líkt saman, bæði hvað varðar líf þeirra og list.

Efnisorð Gildismat - Listrýni - *Alda aldanna* - *Fæðing Psysche* - *Mold* - *Nótt* - *Þorfinnur karlsefni* - *Þróun*

Mannanöfn Mestrovic, Ivan - Watts

Staðarnöfn Ameríka - Evrópa - Fairmount Park - Philadelphia

3.88 C. „Art: Einar Jónsson.“ *The Educational Times*, ágúst 1922, s. 178.

Umsögn Sagt frá uppvexti, skólagöngu, námsferðum, boði frá Ameríku um að gera stytta af Þorfinni karlsefni og listasafninu sem að ríkið og vinir hans létu reisa honum. Ennfremur er fjallað um list hans. Hann segir skoðun sína á list og listamönnum

Efnisorð *Alda aldanna* - *Brautryðjandinn* - *Dögun* - *Einbúinn í Atlantshafi* - *Ingólfur Arnarson* - *Jörðin* - *Minnismerki um Victoriu drottningu keisaraynju Indlands* - *Nótt* - *Samviskubit* - *Útlagar* - *Vökumaðurinn* - *Þorfinnur karlsefni* - *Þróun*

Mannanöfn Sinding

Staðarnöfn Kaupmannahöfn - Róm

3.89 Cowl, R. Pape. „A great Icelandic Sculptor Einar Jónsson.“ [*The Review of Reviews*], [5. desember 1922], myndir, s. 182, 184, 186, 188.

Umsögn Fjallað er um uppvaxtarár, skólagöngu og námsferðir Einars. Greint er frá boði frá Ameríku um að gera stytta af Þorfinni karlsefni, safninu sem vinir hans og ríkið reistu honum. Gerður er samanburður á list hans og list Ivan Mestrovic. Bent er á að til að meta verk Einars þurfi að þekkja til hans og viðhorfa hans til heimsins. Ennfremur kemur fram viðhorf Einars til lista og listamanna og ber þar hæst að vera hugsjón sinni trúr.

Efnisorð Listrýni - *Alda aldanna* - *Dögun* - *Einbúinn í Atlantshafi* - *Engill lífsins* - *Fæðing Psyche* - *Konungur Atlantis* - *Mold* - *Natura Mater* - *Nótt* - *Óðinn* - *Minnismerki um Hallgrím Pétursson* - *Minnismerki um Victoriu drottningu keisaraynju Indlands* -

Útlagar - Vökumaðurinn - Ýmir og Auðhumla - Þorfinnur karlsefni - Þróun

Mannanöfn Brinton - Dante - Giotto - Jón Arason - Jón Sigurðsson - Mestrovic, Ivan - Segantini, Giovanni - Sinding - Wild

Staðarnöfn Ameríka - Írland - Kaupmannahöfn - Philadelphia - Róm

3.90 Cowl, R. Pape. „Einar Jónsson, Icelandic sculptor.“ [*The Studio* , 13. apríl. 1923], myndir, s. 188.

Umsögn Vitnað er í bréf sem Einar skrifaði sjálfur, þar sem minnst er á uppvöxt hans, listræna hæfileika sem komu strax fram hjá honum sem barni, náttúruna og landslagið sem settu mark sitt á list hans, námsferil og hugleiðingar hans um listsköpun. Fram kemur ánægja hans yfir að verk hans verði flutt heim en jafnframt löngun til að selja verk erlendis. Verkum hans er skipt niður í fjóra flokka og gerð grein fyrir nokkrum þeirra.

Efnisorð Bernska - Listrýni - *Brautryðjandinn - Deiglan - Drengur á bæn - Dögun - Einbúinn í Atlantshafi - Engill lífsins - Fornlistin - Ingólfur Arnarson - Konungur Atlantis - Natura Mater - Nemesis - Útlagar - Vökumaðurinn - Ýmir og Auðhumla - Þróun*

Mannanöfn Ágúst Bjarnason - Sinding, Stephan - Thomsen, D. - Thorvaldsen

Staðarnöfn Charlottenborg - Kaupmannahöfn - Róm

3.91 Jaden, Hans. „Der isländische bildhauer Einar Jönsson.“ [Án titils blaðs], [án dagsetn.], mynd, s. 192.

Umsögn Sagt frá Thorvaldsen og ættartengslum hans við Ísland. Fjallað um uppvöxt Einars og erfiðleikana við að sannfæra foreldra sína um að leyfa sér að fara í listnám og námsferil hans í Kaupmannahöfn. Fram kemur að íslensk náttúra og saga, tröll og álfar hafi haft áhrif á listsköpun hans. Greint er frá að hann fékk styrk til að fara til Rómar og hvaða áhrif dvölin hafði á hann þ. e. viðskilnaðinn við fornlistina sem hann taldi væri ofmetin og gerði hann verkið *Fornlistin* sem vitnisburð um þann viðskilnað. Tilgreind eru nokkur verk hans. Fram kemur að hann sé vel kynntur í Vín og þar hafi hann sýnt verkið *Maður og kona*. Einar

segir frá hverju hann vilji ná fram í listinni og gefur skýringu á verkinu *Þróun* það er að verkið sýni þróunina frá dýri til hins mennska manns. Sagt er frá nokkrum verkum hans og er efni verksins *Útlagar* skýrt sérstaklega. Í greininni kemur fram að verkið *Sorg og gleði* var gert sem minningartákn um Kristján Jónsson skáld. Greint er frá að ríkið lét reisa safnhús yfir verk hans. Þar er einnig vinnustofa og heimili hans. Þá er tekið fram að Einar vilji segja eitthvað með verkum sínum. Hann sé eins og aðrir Íslendingar, yfirleitt annt um sjálfstæði sitt og að það einkenni list hans.

- Efnisorð** Bernska - Skólaganga - Fornlistin - Ingólfur Arnarson - Maður og kona - Minnismerki um Paul Nolsö - Minnismerki um Snorra Sturluson - Nemesis - Sorg og gleði - Útlagar - Þorfinnur karlsefni – Þróun
- Mannanöfn** Bermeren - Bissen - Kristján Jónsson - Sinding, Stephan - Stein, Theobald - Thorvaldsen, Bertel
- Staðarnöfn** Charlottenborg - Róm - Vín

Lausar úrklippur í umslagi nr. 3 aftast í úrklippubókinni

- 3.92** C., R. P. „The sculptor of “Dawn”.“ [Án titils blaðs], [án dagsetn.], mynd, u. nr. 3.
- Umsögn** Fjallað er um verkið *Dögun*. Gerður er samanburður á Einari og Ivan Mestrovic. Fjallað er um að áhugi Einars á náttúrunni komi fram í verkum hans sem hafa þó öll andlega merkingu.
- Efnisorð** Listrýni - *Dögun*
- Mannanöfn** Mestrovic, Ivan
- Staðarnöfn** Ameríka

- 3.93** C. „Einar Jónsson.“ *The Educational Times*, ágúst 1922, u. nr. 3.
- Umsögn** Sagt frá heimsókn í safn Einars og samtali við hann. Fram kemur að vinir hans og ríkisstjórnin létu reisa safnhús yfir hann og listaverk hans. Honum er lýst, uppvexti hans og námsferli. Fjallað er um nokkur verk hans. Vitnað er í orð hans um listamenn og list og þar ber hæst að listamenn þurfi að vera trúir sjálfum sér.
- Efnisorð** Listasafnið - Listrýni - Skólaganga - *Alda aldanna -Dögun - Ingólfur Arnarson - Mold - Útlaginn - Þorfinnur karlsefni - Þróun*
- Mannanöfn** Sinding
- Staðarnöfn** Ameríka - Kaupmannahöfn - Róm
- 3.94** M., T. „Islands store billedhugger død: Einar Jónsson, der í aftes afgik ved døden.“ *Berlingske Aftenavis*, [19. október 1954], mynd, u. nr. 3.
- Umsögn** Sagt frá að mesti myndhöggvari Íslands hafi látist 80 ára gamall. Stutt frásögn um æsku hans, skólagöngu og dvöl í Ameríku. Fram kemur að hann hafi fengið laun sem fáum lifandi hlotnist, safnhús yfir verk sín og að vera útnefndur heiðursborgari.
- Efnisorð** Bernska - Dauði - Listasafnið - Skólaganga - *Hannes Hafstein - Ingólfur Arnarson - Jón Sigurðsson - Jónas Hallgrímsson - Þorfinnur karlsefni*
- Mannanöfn** Bissen - Bundgaard, Tegner - Nielsen, Kai - Siegfred - Sinding, Stephan - Wagner, Stein
- 3.95** Gruner, M. „V. Einar Jónsson“. *Sonderdruck aus den Mitteilungen der Islandfreunde*, (7) ½, [án ártals], mynd, u. nr. 3.
- Umsögn** Fjallað er um uppvaxtarár hans og lífið á sveitabænum. Fram kemur að sköpunarþörfin hafi komið snemma fram hjá honum. Hann vildi verða myndhöggvari en faðir hans vildi að hann yrði prestur. Greint er frá listnámi hans í Kaupmannahöfn og verkinu *Útlagar* sem D. Thomsen keypti og gaf íslenska ríkinu. Fram kemur að hann fékk styrk til að fara til Róm. Er þessi ferð hans sögð hafa haft góð áhrif á listsköpun hans en hann hélt samt sínum stíl.

Efnisorð Bernska - Listasafnið - Listrýni - Skólaganga - Styrkir - *Útlagar*
Mannanöfn Ásgrímur Jónsson -Bissen - Björn Kristjánsson - Brynjólfur Jónsson - Sinding, Stephan - Stein - Thomsen, D - Thorvaldsen - Valdimar Briem
Staðarnöfn Austurríki - Róm - Ungverjaland - Þýskaland

3.96 Hansen, Gunnar. „Et besøg hos Einar Jónsson den islandske billedhugger.“ *Berlingske tidendes søndagsnummer*, [án dagsetn.], myndir, u. nr. 3.

Umsögn Fjallað er um nokkur verk Einars, safnhúsið sem íslenska þjóðin gaf honum sem er jafnframt heimili hans og vinnustofa og andrúmsloftið sem ríkir þar innan dyra. Ennfremur er vikið að staðsetningu þess og útsýninu þaðan

Efnisorð Listasafnið - Ríkið - *Lampinn*

Staðarnöfn Akranes - Esja - Skarðsheiði

3.97 Dagestad, Magnus. „Myndhøggvari (Bilethoggar) Einar Jonsson, Island.“ *Bergens Tidende*, sérprent, 4. febrúar 1950, u. nr. 3.

Umsögn Höfundur kynntist Einari fyrst í gegnum bókina *Myndir*. Hann segir verk hans sprottin af „myndakvæðum“ þar sem íslensk náttúra hefur sterk áhrif. Fjallað er um listsköpun hans og hún borin saman við listsköpun Vigelund. Hann er sagður þekktja heimslistina frá öllum hliðum. Fram kemur að list hans ætti að vera betur þekkt í Noregi. Ennfremur er greint frá að ríkið hafi reist hús yfir list hans.

Efnisorð Listastefnur - Listrýn - Myndir - *Alda aldanna - Brautryðjandinn Dögun - Í tröllahöndum - Konungurinn í Thule - Samviskubit - Sindur- Skuld - Útlagar - Öreigar*

Mannanöfn Bergslien, Niels - Guðmundur Finnbogason - Vigelund

Staðarnöfn Noregur

3.98 Nørgaard, Felix. „Efter Islandsfærden: Islændingene er et Folk af Kunstnere.“ *Akademikeren*, nr. 4, [án dagsetn.], u. nr. 3.

Umsögn Höfundur segir frá upplifunum sínum af landi og þjóð. Baráttan fyrir hinu daglega brauði hafi gert hana sterka. Þjóðin sé vel

vakandi og mikill þróun sé í landinu og þá ekki síst í listinni. Ísland eigi fjölda listmálara og nokkrir þeirra tilgreindir og er fjallað sérstaklega um list Einars. Hann er sagður listamaður á heimsmælikvarða og að hann tjái mannlega eiginleika í stærra samhengi en við séum vön að sjá þá. Út frá því sjónarhorni verður að skoða verk hans.

Efnisorð Bókmenntir - Íslendingar - Listamenn - Listrýni.

Mannanöfn Ásgrímur Jónsson - Guðmundur Einarsson - Guðmundur Thorsteinsson - Gunnlaugur Blöndal - Jóhannes Kjarval - Jón Stefánsson - Jón Thorleifsson - Kristín Jónsdóttir - Matthías Jochumsson

Staðarnöfn Atlantshafið - Charlottenborg

3.99 Ego. „[Án titils].“ *Dagbladet*, [17. ágúst 1906], mynd, u. nr. 3.

Umsögn Sagt er frá að Einar hafi verið að leggja síðustu hönd á stytta af Ingólfi, í lítilli úrfærslu og er henni lýst í smáatriðum. Ef ríkið velur ekki styttuna er eflaust einhver auðmaðurinn sem hefur löngun til þess að kaupa hana.

Efnisorð Ríkið - *Ingólfur Arnarson*

Staðarnöfn Hellerup

3.100 „Torfinns day.“ [Án titils blaðs], [án dagsetn.], u. nr. 3.

Umsögn Sagt er frá að eftir þriggja ára vetursetu hafi Þorfinnur gefist upp og farið til Grænlands. Það þótti viðeigandi að stytta af honum yrði gerð af landa hans.

Efnisorð Myndastyttur - *Þorfinnur karlsefni*

Mannanöfn Árni Eggertsson - Snorri Þorfinnsson - Helgi Hermannsson - Hólmfríður Árnadóttir - Johansen, C. K - Koller, Erling - Leach, H. G. - Malone, Kemp - Moe - Olsen, Tinius - Olsen, Y. T.- Oppfer, Emil -Rygg, A. N. - Styri, Haakon

3.101 „Billedhugger Einar Jónsson.“ *Aftenposten*, 5. júlí 1908, mynd, u. nr. 3.

Umsögn Greint frá að ákveðið hafi verið að reisa stytta til minningar um Ingólf Arnarson. Sagt frá því að Einar hafi getið sér góðan orðstír og minnst er á að hann sé að vinna að stytta af Christian IX.

Efnisorð Myndlistarsýningar - *Christian IX - Den frie udstilling - Ingólfur Arnarson*

3.102 Schúden, H.. „III. Einar Jónsson.“ [Án titils blaðs], [án dagsetn.], u. nr. 3.

Umsögn Listfræðileg umfjöllun um listsköpun Einars. Hann er sagður sagður skapandi listamaður hugsunarinnar og talinn hafa mikil áhrif á nútímamenningu Íslands. Verkin hans sögð hafa eitthvað að segja sem áhorfandinn verðum að hlusta á, þau hafa áhrif. Fjallað um tvo þætti listaverks, form og innihald og að Einar hafi fundið jafnvægi þar á. Greint frá að hann noti ákveðið form til að koma innihaldi til skila. Einar ræðir um nafngiftir á verkum sínum.

Efnisorð *Dögun - Höndin - Samviskubit - Útlagar*

4.4 Ritaskrá IV: Fréttatilkynningar í erlendum dagblöðum og tímaritum með umsögnum

4.1 „Til Italien.“ [Án titils blaðs], [án dagsetn.].

Umsögn Greint frá að verkið *Útlagar* hefði vakið mikla athygli á sýningu í Charlottenborg og að Einar sé á leið til Ítalíu til að mennta sig frekar. Ennfremur kemur fram að hann hafi fengið styrk frá Alþingi. Minnst er á verk til minningar um menningarráðherrann Bjerre.

4.2 O. O. „Islands kunst i udlandet: Einar Jónsson.“ [Án titils blaðs], [án dagsetn.], s. 4.

Umsögn Greint frá að verkið *Maður og kona* hafi vakið mikla athygli og skipi heiðursess á sýningu í Vín. Þar kemur fram að Einar hafi náð fullkomnun í gerð mannlíkamans. Hann er hvattur til að skapa fleiri verk og vinna fleiri sigra honum og landi sínu til gleði og heiðurs.

4.2.1 O. O. „Islandsk Kunst: Einar Jonsons nye idé.“ [Án titils blaðs], [dagsetn.], [1904], s. 4.

Umsögn Greint frá að Einar hafi unnið hugmynd að nýju verki, minnismarki um Snorra Sturluson. Það muni verða reist á Íslandi og að þjóðin og Alþingi verði beðin um að styðja málefnið.

4.3 „[Án titils]“. *Neues Wiener Tagblatt*, 4. desember 1903, s.4.

Umsögn Fjallað er um verkið *Maður og kona* sem er til sýnis. Höfundur þess, nemandi Stephan Sinding er sagður hafa skapað sér nafn meðal myndhöggvara og verkið geri hann verðugan að vera við hlið læriföður síns. Það er sagt óvenjulegt á allan hátt og mikil alvara á bak við verk hans.

- 4.4** „Ein isländischer Bildhauer.“ [*Wiener Bilder*], [9. desember 1903], mynd, s. 6.
- Umsögn** Einar er sagður þekktur á Norðurlöndum. Greint er frá að hann hafi sýnt verkið *Útlagar* í Kaupmannahöfn og fengið viðurkenningu frá Stephan Sinding. Ennfremur að hann hafi fullgert minnismerki um Snorra Sturluson meðan hann var í Róm.
- 4.5** „Mann und Weib.“ [*Illustrierte Wiener Zeitung*], [27. desember 1903], mynd, s. 6.
- Umsögn** Greint er frá að verið sé að sýna verkið Maður og kona og er því lýst. Þar segir að maðurinn standi frammi fyrir hinum æðsta dómara og haldi utan um konuna sem hann ber ábyrgð á. Sagt er að verkið vekir eftirtekt, en enn sé höfundur óþekktur. Auk fleiri verka hafi hann fullgert minnismerki fyrir föðurland sitt um höfund Eddu, Snorra Sturluson sem sé ætlaður staður á hæð í höfuðstað landsins.
- 4.6** „Islands store Billedhugger.“ [Án titils blaðs], [án dagsetn.], s. 7.
- Umsögn** Vitnað í grein E. Guldagger Hansen sem birtist í *Folkung Bladet*, þar sem segir að hin stórbrotna náttúra og saga landsins renni saman í verkum hans.
- 4.7** „Et nyt skulpturarbejde af Ejnar Jonsson“. [Án titils blaðs], [án dagsetn.] [1906], s. 8.
- Umsögn** Fjallað um verkið *Alda aldanna* sem Einar hafði nýlokið við og ákveðið var að færi á sýningu.
- 4.8** „Dansk Kunst til Indien: Einar Jonsson: Dronning Victorias Monument.“ [*Extrabladet*], [11. október 1913], mynd, s. 13.
- Umsögn** Sagt frá að Einar hafi gert minnismerki um Victoriu drottningu keisaraynju Indlands.
- 4.9** „Ingolf-Statuen.“ [*Hjemmet*], [án dagsetn.], mynd, s. 26.
- Umsögn** Sagt frá að Einar hafi lokið við stytta úr gífsi af Ingólfi Arnarsyni og þykir hún afar falleg. Hún muni verða sýnd á vorsýningunni.

- 4.10** „Einar Jönsson.“ [*Nordlyset*], [2. júlí 1908], mynd.
- Umsögn** Greint frá að síðustu ár hafi Einar verið einn af duglegustu og framsæknustu myndhöggvurum okkar. Tilgreind eru þrjú síðustu verk hans, minnismerki um Jónas Hallgrímsson, minnismerki um Ingólf Arnarson, sem vakið hefur hvað mesta athygli og minnismerki um Cristian konung IX.
- 4.11** „Kristian den IX. Monumentet i Reykjavik og dets kunstner.“ [*Krig og fred*], [23. júní 1908], myndir, s. 28.
- Umsögn** Mynd af Einari og minnismerki hans um Kristian konung IV.
- 4.12** „En statue af Cristian IX.“ [*Hjemmet*], [31. maí 1908], mynd, s.28.
- Umsögn** Örfá orð um nýjustu stytta Einars, minnismerki um Cristian IX. Einnig minnst á stytur til minningar um Jónas Hallgrímsson og Ingólf Arnarson.
- 4.13** „Islandsk Statue.“ [Án titils blaðs], [án dagsetn.], mynd, s. 31.
- Umsögn** Sagt frá að ríkisþing Dana hafi ætlað að gefa Íslendingum afsteypu af *Jason* eftir Thorvaldsen en að Íslendingar vilji frekar verk Einars af Ingólfi Arnarsyni.
- 4.14** „En islandsk billedhugger.“ [*Verdens gang*], [20. janúar 1911], s. 45.
- Umsögn** Greint frá að Íslendingar hafi ekki átt listamann sem hafi verið þekktur út í heimi (fyrir utan Thorvaldsen sem fæddist og ólst upp í Kaupmannahöfn). Illustrated London News hafi kynnt Einar og birt myndir af fimm verkum hans og það gerði hann þekktan.
- 4.15** [Lundborg, Ragnar]. [Án titils blaðs (...s völd)], [14. maí 1911], mynd, s. 69.
- Umsögn** Lítillega fjallað um Jón Sigurðsson, greint frá að haldið verið hátíðlega upp á hundrað ára afmæli hans og að í því tilefni verði afhjúpuð stytta af honum eftir Einar.

- 4.16** „Islandsk kunst: Einar Jónsson.“ [Án titils blað], [án dagsetn.], s. 69.
- Umsögn** Greint frá að fjallað hafi verið um Einar og verk hans víða í blöðum erlendis eins og Vínarblaðinu *Illustrierte Zeitung* og *Illustrated London News*. Ennfremur er sagt frá að fleiri listablöð í Þýskalandi og Englandi hafi farið fram á við hann að senda umsagnir um verk sín.
- 4.17** „Jon Sigurdsons Statue í leret.“ [Án titils blað], [án dagsetn.], mynd, s. 69.
- Umsögn** Sagt frá að Íslendingar ætli að halda hátíðlegt hundrað ára afmæli Jóns Sigurðssonar og að því tilefni verði meðal annars afhjúpuð stytta af honum eftir Einar.
- 4.18** „Et monument paa Island.“ [Án titils blaðs], [án dagsetn.], mynd, s. 69.
- Umsögn** Greint frá að víða um landið verði á 17. júní haldið hátíðlega upp á hundrað ára afmæli Jóns Sigurðssonar. Meðal annars verði afhjúpuð stytta af honum eftir Einar fyrir söfnunarfé almennings.
- 4.19** „En stor Mand i smaa Stumper.“ [Án titil blaðs], [án dagsetn.], mynd, s. 79.
- Umsögn** Sagt frá að Einar bíði í Reykjavík á meðan verið sé að gera bronsafsteypu af Jóni Sigurðssyni sem muni verða afhjúpuð við hátíðlega athöfn í Reykjavík.
- 4.20** „Trolde paa den gamle Banegaard.“ [*Aftenbladet*], [24. ágúst 1912], mynd, s. 83.
- Umsögn** Sagt frá að hinn kunnir íslenski myndhöggvari hafi komið verkum sínum fyrir í Pakhus nr. 1, í gamalli járnbrautarstöð og talin eru upp þau verk sem sjá má í gegnum gluggann.
- Efnisorð** Vinnuaðstaða - *Ingólfur Arnarson* - *Kristján konungur IX* - *Dögun* - *Maður og kona* - *Fornlistin*

4.21 „En ny Kongestatue: Kong Frederik paa en islandsk hest.“ [*Aftenbladet*], [18. nóvember 1912], mynd, s. 83.

Umsögn Sagt er frá að Einar gangi gegn viðteknum hefðum og venjum og fari sínar leiðir og eins fari hann að við gerð stytunnar af Frederik konungi IIIV. sem ríður íslenskum hesti.

4.22 „Afsløringen af Jón Sigurdssons Statue.“ [Án titils blaðs], [án dagsetn.], mynd, s. 83.

Umsögn Greint frá hátíðlegri athöfn við Stjórnarráðshúsið við afhjúpun stytta Einars af Jóni Sigurðssyni. Tryggvi Gunnarsson bankastjóri hélt ræðu og sungið var lag eftir Þorstein Gunnarsson.

4.23 „A Danish Concept of Queen Victoria og India.“ [*The Graphic*], [11. október 1913], mynd, s. 87.

Umsögn Mynd og lýsing á stytta sem sýnir Victoriu drottningu keisaraynju Indlands sem sögð er vera eftir danska myndhöggvarann Einar Jónsson.

4.24 „Over havet til Saga-öya.“ [Án titils blaðs], [án dagsetn.], mynd, s. 88.

Umsögn Mynd og umfjöllun um styttuna *Útlagar* sem bíður eftir því að verða flutt til Íslands. Sagt frá að Einar hafi flutt heim árið 1920 eftir að ríkið og fleiri létu reisa safnhúsið, Hnitbjörg. Mörg verka hans eru gifsverk en ætlunin sé að fá þau steipt í brons.

4.25 „Over havet til Saga-øya.“ [Án titils blaðs], [án dagsetn.], mynd, s. 88.

Umsögn Sagt frá að bronsafsteypa af styttunni *Útlagar* sé tilbúin til flutnings til Reykjavíkur. Stiklað á stóru um æviferil Einars og sagt frá að hann hafi verið hugfanginn af þjóðsögum og sögu landsins.

4.26 „A sculptor of Genius.“ [Án titils blaðs], [án dagsetn.], mynd, s. 88.

Umsögn Sagt frá að ríkisstjórnin hafi byggt fallett hús sem hýsi flest verk Einars og að honum sé greidd upphæð á ári hverju til að vinna að list sinni. Þykir þetta góð tilhögun. Greinarhöfundur segist hafa

reynt að fá að sýna verk hans í London en íslenska ríkisstjórnin hafi ekki gefið leyfi til þess.

4.27 „Jón Sigurdssons Monument i Reykjavík“. [Án titils blaðs], [2. október 1911], myndir, s. 89.

Umsögn Myndir frá hátíðarhöldum er stytta af Jóni Sigurðssyni eftir Einar var afhjúpuð. Tryggvi Gunnarsson bankastjóri og vinur Jóns hélt aðalræðuna.

4.28 „En berømt Islænders Monument.“ [Án titils blað], [án dagsetn.], mynd, s. 89.

Umsögn Sagt frá að stytta Einars af Jóni Sigurðssyni steipt í brons standi tilbúin og verði send til Íslands með Ceres. Styttan mun verða aftur steipt í brons og send til Ameríku sem gjöf til Íslendinga í Norður-Ameríku

4.29 de Linde, B. „Copenhagen.“ [*The Studio*], [apríl 1913]. myndir, s. 102.

Umsögn Einar er sagður villutrúarmaður meðal skandinavískra listamanna. Verk hans séu algjörlega runnin frá hans grunni. Lítillega sagt frá styttunni af Ingólfi og lágmyndunum.

4.30 [Án titils]. [*Vanity Fair*], [desember 1919], s. 105.

Umsögn Einari og Ivan Mestrovic líkt saman, nokkrir þættir nefndir því til áréttingar.

4.31 Án titils. [*The Illustration London News*], [11. október 1913], myndir, s. 105.

Umsögn Tvær myndir af minnismarki um Viktoríu drottningu keisaraynju Indlands. Verkið sagt vera eftir danskan myndhöggvara.

4.32 „Monumento a la reina Victoria, emperatriz de las Indias“. [*Caras y Caretas*], [8. nóvember 1913], Buenos Aires, mynd, s. 114.

Umsögn Greint frá að verkið sé eftir Einar, frægan danskan myndhöggvara. Þar segir að Victoria drottning sitji í hásæti sem myndað sé af tveimur ljónum á fíl. Lágmyndirnar sem eru

umhverfis fótstallinn sýni markverðustu atburðina sem átt hafa sér stað á Indlandi.

4.33 „Karlsevne-Monumentet í Pa.“ [Án titils blaðs], [án dagsetn.], s. 122.

Umsögn Mynd af stalli undir stytta af Þorfinni karlsefni sem mun verða reist í Philadelphia ásamt fleiri stytta af mönnum sem þykja standa upp úr í sögu Ameríku.

4.34 „Icelandic Sculptor coming here.“ [*New York Times*], [án dagsetn.], s. 124.

Umsögn Sagt frá að Einar muni koma siglandi til Ameríku og vinna að gerð stytta af Þorfinni karlsefni sem verður reist í Philadelphia, fyrst í röð margra stytta sem verða reistar þar.

4.35 „Progress on Parkway Plans: Proceeding with Artistic Development, Report of Fairmount Park Art Association Shows.“ [*The Evening Bulletin Philadelphia*], [30. janúar 1918], s. 124 og 140.

Umsögn Skýrsla þar sem fram kemur að af frumkvæði J. Bunford Samuel hafi Einari verið falið að gera stytta af Þorfinni karlsefni sem á að vera fyrsta stytta í röð margra sem sýna eiga sögu Ameríku á táknrænan hátt.

4.36 „Torfinn Karlsefni snart i Bronze.“ [Án titils blaðs], [án dagsetn.], s. 126.

Umsögn Sagt frá að ráðgert sé að steypa stytta af Þorfinni karlsefni í brons og reisa í Fairmount garði í Philadelphia. Ennfremur að Einar hafi verið þar í um ár og unnið við verkið og verið gestur J. Bunford Samuel sem hefur gefið bænum stytta. Hún er sú fyrsta af mörgum sögulegum höggmyndum sem verða reistar í bænum.

4.37 „Icelanders to honor celebrated scultor of race.“ [*Free Press Winnipeg*], [21. ágúst 1918], s. 126.

Umsögn Sagt frá að Íslendingar í Winnepeg muni koma saman til að heiðra Einar, sem er talinn einn af fremstu listamönnum aldarinnar, og konu hans.

4.38 „Philadelphia, Pa. Torfinn Karlsefni statyn kommer“. [*Nordstjernen*], [30. júlí 1918], mynd, s. 136.

Umsögn Sagt frá að stytta af Þorfinni Karlsefni sé að verða tilbúin og enn fremur að af myndinni að dæma hafi listamanninum tekist að ná fram einkennum hinna fornu víkinga.

4.39 „Torfinn Karlsefni-Støtten.“ *Nordisk Tidende*, 25. júlí 1918, s. 138.

Umsögn Sagt frá að stytta af Þorfinni Karlsefni sé að verða tilbúin og af myndinni að dæma hafi listamanninum tekist að ná fram einkennum hinna fornu víkinga.

4.40 „Einar Jonsson in Amerika.“ *Wiener Mittagspost*, [án dagsetn.], s. 138.

Umsögn Sagt frá að Einar hafi verið kallaður til Ameríku til að gera stytta af Þorfinni Karlsefni sem Ameríkanar telja að hafi verið fyrsti hvíti innflytjandinn. Fram kemur að hann sé þekktur í Vín og að verk hans *Maður og kona* hafi verið þar til sýnis.

4.41 „Dedicate statue to Norse explorer : unveil memorial in Park today to traditional discoverer of America in 1002 stands on river drive.“ [*Philadelphia Bulletin*], [20. nóvember 1920], s. 138.

Umsögn Greint frá að bronsstytta af Þorfinni Karlsefni, sem staðsett er í Fairmont Park, verði afhjúpuð. Styttunni lítillega lýst og sagt frá Þorfinni og gefendum styttunnar og nöfn nokkurra gesta nefnd.

- 4.42** „The Einar Jónsson Gallery Dedicated.“ [*The American Scandinavian Review*], [án dagsetn.], s. 156.
Umsögn Sagt frá að fyrsta listasafn Íslands, sem var byggt til að hýsa verk Einars, hafi verið vígt og að verkum hans verði safnað saman þar fyrir núverandi og komandi kynslóðir.
- 4.43** „Icelandic Art.“ [*The Times*], [28. september 1922], mynd, s. 168.
Umsögn Mynd af minnismarkinu um Hallgrím Pétursson.
- 4.44** „The Wave of the ages.“ [*The Dublin Art Monthly*], [mars 1928], mynd, s. 177,
Umsögn Mynd af verkinu *Alda aldanna*.
- 4.45** „The king of Atlantis.“ *The Educational Times*, desember 1922, myndir, s. 180.
Umsögn Tvær ljósmyndir af verkinu *Konungur Atlantis*, því lýst og sagt frá táknum þess.
- 4.46** [Án titils]. *The Educational Times*, september 1922, myndir, s. 179, 180.
Umsögn Myndir birtar með leyfi Einars, sjálfsmynd af Einari (teikning), ljósmyndir af safninu, stytta *Ingólfs Arnarsonar* og *Öldu aldanna*.
- 4.47** „The king of Atlantis.“ *The Dublin Art Monthly*, [án dagsetn.], myndir, s. 179.
Umsögn Tvær ljósmyndir af verkinu *Konungur Atlantis*.
- 4.49** „British Sovereignty in India Symbolised in Statuary: a Front View of Einar Jonsson’s Memorial to Queen Victoria.“ [*The Illustrat. London News*, 11. október 1913.] myndir, s.105.
Umsögn Sagt frá styttni af Victoriu drottningu keisaraynju Indlands.
- 4.50** X. „Fest for en islandsk Billedhugger.“ [Án allra upplýsinga], s. 112
Umsögn Sagt er frá að ríkið ætli að flytja verk Einars heim og byggja yfir þau safnhús. Fram kemur að það muni eflaust hafa þýðingu fyrir íslensku þjóðina en aðdáendum Einars finnst rangt að fjarlægja þau frá hluta heimsins. Þeir vilja láta gera bronsafsteypur af hluta

verka hans áður en þau fara frá Kaupmannahöfn til að láta setja upp í New York og fleiri amerískum borgum.

Lausar úrklippur í umslagi nr. 4 aftast í úrklippubókinni

4.51 „Islands store billedhugger død.“ *Politiken*, 19. október 1954, u. nr. 4.

Umsögn Greint frá að Einar hafi látist eftir stutta sjúkdómslegu. Einnig að hann hafi stundað nám við Kunstakademiet í Kaupmannahöfn en þó séu fá verka hans í Danmörku. Hann hafi þó snemma vakið athygli í Þýskalandi og Ameríku.

4.52 „Et Victoria - monument“. [*Án titils blaðs*], [án dagsetn.], 1913, mynd, u. nr. 4.

Umsögn Greint frá að Einar hafi lokið við minnismerki um hina látnu Victoriu drottningu keisaraynju af Indlandi sem nú þegar hafi birst mynd af í blöðum í London.

4.53 Egan, Maurice Francis. „The Troll and the Maiden: an Icelandic Christmas Ballad.“ *The Graphic*, Christmas Number, 1909, mynd, u. nr. 4.

Umsögn Kvæði um viðureign trölls og stúlku. Mynd af verkinu *Dögun* fylgir.

4.54 „Norrønaferd-folket til høgtid paa Tingvellir og fest i Reykjavik.“ [*Án titils blaðs*], 24. júlí 1928, u. nr. 4.

Umsögn Greint frá að hópur norsks ferðafólks hefði komið í safn Einars.

4.55 „Professor Einar Jónsson Iceland's foremost sculptor.“ *The Times*, 20. október 1954, u. nr. 4.

Umsögn Tilkynnt er um lát Einars. Fjallað er um hann sem listamann og list hans. Minnst er á uppvöxt hans, skólagöngu og ferðir til Rómar og Ameríku og annarra landa. Ennfremur er sagt frá að ríkið og vinir hafi staðið fyrir byggingu safnahúss yfir verk hans sem er jafnframt heimili hans. Sagt er að hann hafi fylgt stefnu sinni þrátt fyrir hvatningu um annað. Er verkum hans og lífi líkt við Ivan Mestrovic. Eru nokkur verk hans nefnd á nafn.

4.56 „Across Iceland.“ *The greater world*, 20. desember 1930, u. nr. 4.

Umsögn Sagt frá níutíu mínútna áhugaverðum fyrirlestri, „The Land of Frost and Fire“ frá Murray Chapman þar sem sýndar voru áttatíu og níu slides myndir. Þar voru myndir af verkum Einars sem notar tákn kristins kross í mörgum verkum sínum.

4.5 Ritaskrá V: Ljóð ort til Einars eða tengd honum í íslenskum dagblöðum og tímaritum

- 5.1 Sigurður Sigurðsson. „Útilegumaðurinn.“ *Vísir*, 16. júní 1964, s. 19.
- 5.2 Þ. G. „Við afhjúpun minnisvarða Jóns Sigurðssonar 10. september 1911.“ [Án titils blaðs], [án dagsetn.], mynd, s. 79.
- 5.3 Jósep S. Húnfjörð. „Ingólfur Arnarson á Arnarhóli 24. febrúar 1924.“ [Án titils blaðs], [án dagsetn.], s.101.
- 5.4 Pjetur Sigurðsson. „Einar Jónsson myndhöggvari.“ [*Morgunblaðið*], [án dagsetn.], s. 111.
- 5.5 Stephan G. Stephansson. „Einar Jónsson.“ *Heimskringla*, 24. september 1914, s. 114.
- 5.6 M. Markússon. „Einar Jónsson myndhöggvari frá Galtafelli.“ *Heimskringla*, 26. september 1918, s. 126.
- 5.7 Einar P. Jónsson. „Kveðja til Einars Jónssonar frá Galtafelli: Winnipeg, 14. september 1918.“ [Án titils blaðs], [án dagsetn.], s. 130.
- 5.8 Þorsteinn Þ. Þorsteinsson. „Til Einars myndhöggvara Jónssonar og konu hans.“ *Voröld*, 27. ágúst 1918, s. 130.
- 5.9 Jón Runólfsson. „Stefjabrot um Einar listamann Jónsson, flutt í kveðjusamsæti er honum og konu hans var haldið í Winnipeg 14. september síðastliðinn.“ [Án titils blaðs], [án dagsetn.], s. 130.
- 5.10 a.b. „Til Einars Jónssonar (18. mars 1922).“ [*Morgunblaðið*], [4. janúar], [án ártals], s. 156.

- 5.11** Jóhann Sigurjónsson. „Kveðja til Einars Jónssonar.“ [Án titils blaðs], [án dagssetn.], s. 167.
- 5.12** P. S. „Frú Anna Jónsson (myndhöggvara): afmælikveðja.“ [án titils blaðs], maí 1950, s. 167.
- 5.13** Guðmundur Friðjónsson. „Hnitbjörg: Listasafn Einars Jónssonar.“ *Iðunn*, (7), 1921-‘22, s. 170.

Lausar úrklippur í umslagi nr. 5 sem er aftast í úrklippubókinni

- 5.14** Ú. R. „Óhappaverk.“ [Án titils blaðs], [án dagsetn.], u. nr. 5.
- 5.15** „Einar Jónsson fimmtugur.“ [*Vísir*],[12. maí], [án árs], u. nr. 5.
- 5.16** Grétar Fells. „Til Einars Jónssonar myndhöggvara á 60 ára afmæli hans, 11. maí 1934.“ [Án titils blaðs], [án dagsetn.], u. nr. 5.
- 5.17** „Einar Jónsson: fimmtugur.“ [Án titils blaðs], [án dagsetn.], u. nr. 5.
- 5.18** P. P. „Einar Jónsson: 11. maí 1924.“ *Lögrjetta*, 13. maí 1924, u. nr. 5.
- 5.19** Stephan G. Stephansson. „Einar Jónsson.“ *Vísir*, 19. nóvember 1914, u. nr. 5.

5. Höfundaskrá fyrir ritaskrár I - V

A

a.b 5.10
Aars, Emil 3.3
Alexander Jóhannesson 1.37, 3.54
Argus 3.46
A. Th. 1.13
Axel Thorsteinsson 1.61
Á. H. B. 1.57
Áhorfandi 2.41
Ástríður Eggertsdóttir 1.10

B

Barfoed, Aage 3.12
Bjarni Jónsson frá Vogu 1.16
Borgari 1.32
Bror, Tony 3.76
B. Sv. 1.15
B.Th. M. 1.1

C

C. 3.88, 3.93
C., R. P. sjá Cowl, R. Pape
Chr. 2.4
Cochrome, Willian 3.6
Cowl, R. Pape 3.87, 3.89, 3.90, 3.92

D

Dagestad, Magnus 3.97
de Linde, B. sjá de Linde, Berthold
de Linde, Berthold 3.50, 3.77, 4.29,
4.29

E

Egan, Maurice Francis 4.53
Ego 3.25, 3.26, 3.27
Ego 3.99
Einar Jónsson 1.46, 3.53
Einar P. Jónsson 5.7
Elín Pálmadóttir 1.55
Elsner, Poul 3.32
E. Pá. 1.70
Eyður 1.28

F

F. B. 1.8

G

G. M. 1.26
Grétar Fells 2.53, 5.16
Gruner, M. 3.38, 3.95
Guðmundur Finnbogason 1.6, 1.64
Guðmundur Friðjónsson 5.13
Gunnar Gunnarsson 3.41, 3.52

H

Haflíði Helgason 2.54
Halldór Jónasson. 1.77
Halldór Jónsson 1.74
Hannes á horninu 1.65
Hansen, E. Guldagger 3.78
Hansen, Gunnar 3.96
Helgi Hannesson 1.3
Helgi Hjörvar 1.19
Helgi Valtysson 3.80
Hellrung, Axel 3.59
H. J. 1.67
H. Jónsson. 1.82
Hólfríður Kolbrún Gunnarsdóttir 1.18
Hrafnkell 2.5
H., Øyv. 3.10
Hünerberg, Charles 3.14

I

i.e.s. 1.12

J

J. 1.53
Jaden, Hans 3.91
Jakob Jónsson 1.80
Jakob Kristinsson 1.54
J. H. 1.2
J. K. 1.41
Jóhann Sigurjónsson 5.11
Jón Árnason 1.79
Jón Runólfsson 5.9
Jón Sigurðsson 3.33
Jónas Jónsson 1.81

Jónas Jónsson frá Hriflu 1.20
Jósep S. Húnfjörð 5.3

K

Kona 1.30, 1.71
Kortsen, Kort K. 3.85
Kunnugur 2.9

L

Leach, Henry Goddard 3.86
Lundborg, Ragnar 4.15

M

Madsen, Sofus 3.84
McCain, Rea 3.55
M. J. 1.84
M. Markússon 5.6
M., T. 3.94

N

Nielsen, Kai 3.16
N., Herman 3.28
N., R. 3.74
N., S. J. 3.49
Næsvis, Per 3.8
Nørgaard, Felix 3.98

O

O. O. 4.2, 4.2.1

P

Patursson, Sverre 3.9
Pétur Sigurðsson 1.72, 1.76, 2.64
Pjetur Sigurðsson 5.4
P. P. 5.18
P. S. 5.12

R

Ray, Olaf E. 3.61
R., E. W. sjá Richardson, E. W.
Richardson, E. W. 3.82, 3.83
Rögnvaldur Pétursson 1.25, 1.45

S

Sahn 3.2
Schüden, H. 3.102
S. H. f. H. 1.5
Sig. Eggerz 1.78
Sig. Júlíus Jóhannesson 1.35, 1.43
Sigurður P. Sívertsen 1.58
Sigurður Sigurðsson 5.1
Skúli Skúlason 1.62
Stephan G. Stephansson 5.5, 5.19
Sv. 3.23

Þ

Þ. G 5.2
Þorsteinn Erlingsson 1.38
Þorsteinn Þ. Þorsteinsson 5.8
Þórshamarinn okkar 1.49

U

Ú. R. 5.14

V

Valtýr Guðmundsson 3.1
Vennerström, Ivar 3.37
Vik 1.9, 1.36

X

X. 3.29, 4.50

Z

Z., Ole 3.13

6. Titlaskrá fyrir ritaskrár I - V

Án titils

1.44, 2.12, 2.56, 2.57, 2.65, 3.31, 4.15

A

Across Iceland 4.56

Afarmikil aðsókn 2.49

Afhjúpun Ingólfs í Hrífudal 1.62

Afslöringen af Jón Sigurdssons Statue
4.22

Alda aldanna og Tröllkerlingin til Eyja
2.59

Aldarafmæli Einars Jónssonar 2.62

Andans menn 1.74

Anna Jónsson 75 ára 1.72

*A Peasant's Son who carves Weird
Sagas of the Icy North* 3.48

Art: Einar Jónsson 3.88

Atelier'et í Pakhus Nr. 1 3.47

Atelierbesøg 3.12

*Athugasemd: við athugasemdir G.M. í
56. tbl. Lögréttu* 1.28

Á

Á Einars safni 1.10

Álfu vorrar yngsta land 1.27

*Ávarp Einars Jónssonar til Vestur-
Íslendinga* 1.46

*Ávarp: Flutt í samsæti sem haldið var í
Tjaldbúðarkirkjunni* 1.43

*Ávarp: Flutt í samsæti er Ísl. héldu
Einari Jónssyni í Tjaldbúðarkirkju*
1.25, 1.45

B

Bernska og æska í Kaupmannahöfn
1.59

Berømt Islænders Monument 4.28

*Besøg hos Einar Jónsson den islandske
billedhugger* 3.96

Bildhauer Einar Jonsson 3.7

Billedhugger Einar Jonsson 3.28

Billedhugger Einar Jónsson 3.101

Blysför stúdenta 2.31

Blysför stúdenta til Einars Jónssonar
2.32

*British Sovereignty in India Symbolised
in Statuary* 4.49

*By the Scultor - son of Poor Icelandic
Peasants* 3.42

By the son of Icelandic peasants 3.39

C

Canada: Einar Jónsson 1.63

Copenhagen 4.29

D

*Danish Concept of Queen Victoria og
India* 4.23

Dansk Kunst til Indien 4.8

Dedicate statue to Norse explorer 4.41

Drengir skemmdu trén 2.44

Drengur á bæn 1.1

E

Edgar Allan Poe 2.11

Efter Islandsfærden 3.98

*Eftir D. Brabson prófessor við Northern
University, Ohio* 2.34

Einar frá Galtafelli og Ingólfur 1.16

*Einar gerði brjóstmynd af Bjarna frá
Vogi* 2.29

Einar Jonsson 3.49

*Einar Jonsson der bildhauer des
Nordens* 3.14

Einar Jonsson in Amerika 4.40

Einar Jonsson og hans sidste Arbejder
3.77

*Einar Jonsson, Islands einziger
Bildhauer* 3.38

Einar Jonsson: lyninterview 3.10

Einar Jonssons Ingolfstatue 3.25, 3.26

Einar Jonssons Nye Arbejder 3.50

Einar Jónsson 1.49, 2.67, 3.53, 3.80,
3.86, 5.5, 5.19

III. Einar Jónsson 3.102

V. Einar Jónsson 3.95

Einar Jónsson : 11. maí 1924 5.18

Einar Jónsson fimmtugur 5.15, 5.17
Einar Jónsson frá Galtafelli 1.21, 1.22
Einar Jónsson Islands store billedhugger 3.78
Einar Jónsson kunstner , der bliver berømt í Danmark, efter ad udlandet har opdaget ham 3.46
Einar Jónsson myndhöggvari 1.15, 1.23, 1.30, 1.39, 1.66, 1.71, 1.75, 1.84, 2.67, 5.4
Einar Jónsson myndhöggvari átræður í dag 1.67
Einar Jónsson myndhöggvari frá Galtafelli 5.6
Einar Jónsson myndhöggvari og skoðanir hans á listum 1.83
Einar Jónsson og Ingólfur 1.26
Einar Jónsson og Vestur-Íslendingar 2.33
Einar Jónsson og Þorfinnur Karlsefni 2.14
Einar Jónsson Sculptor 3.82
Einar Jónsson sextugur 1.11, 1.53
Einar Jónsson, Icelandic sculptor. 3.90
Einar Jónsson myndhöggvari 1.20, 1.81
Einar Jónsson Gallery Dedicated 4.42
Einar Jónssons nyeste Værker 3.54
Einar Jönson 4.10
Einar myndhöggvari 1.54
Einbúinn í Atlanzhafinu 2.24
Ejendommeligt Skulpturarbejde 3.8
Ejnar Jonsson: en isländsk skulptör 3.37
Ég þekki listastefnur svona líkt og halastjörnur 1.82

F

Fagrar listir 1.48
Fegrunarfelagið ætlar að kaupa þetta listaverk 2.60
Fest for den islandske Billedhugger Einar Jonsson 3.59
Fest for en islandsk Billedhugger. 4,50
Filadelfia reiser en statue for landets første kolonist Islænderen Torfinnur Karlsefni 3.62
First American White Man Memorialized in this city 3.69
Flórenz og Einar Jónsson 2.30
Fredløse 3.16

Frie 3.18
Frie Udstilling 3.24
Frie udstilling og de unge billedhuggere 3.13
Frumleg landkynning 1.32
Frú Anna Jónsson (myndhöggvara): afmælikveðja 5.12
Første Nybygger 3.70

G

Garður Einars Jónssonar 2.64
Gaven til Islænderne: Einar Jonsson 3.20
Gestir í safni Einars Jónssonar flestir erlendir 2.36
Girðingin um Hnitbjörg 1.33
Gjöf Einars Jónssonar myndasmiðs 1.6
Gledilegt nýjár 1.29
Great Icelandic Sculptor Einar Jónsson 3.89

H

Hallgrímsminning. 1.58
Himinborin list 1.12
Hjá Einari Jónssyni 1.35
Hnitbjörg 1.3
Hnitbjörg : Listasafn Einars Jónssonar 5.13
Hos Einar Jonsson - Islands Billedhugger-digter 3.85
Hrynur landnámsmaðurinn á Þjóðhátíðarárinu 2.46
Hulduheimar 2.41
Hvað er að útilegumanninum? 1.65
Höndin afhjúpuð í Þórshöfn 2.58

I

Icelanders to honor celebrated scultor of race 4.37
Icelandic Art 4.43
Icelandic Sculptor coming here 4.34
Icelandic sculptor whose art defies all schools 3.87
Ingólfsmyndin: Þjóðrækni og mannlund 1.14
Ingolf Statue 3.22
Ingolf-Statuen 4.9

Ingólfs-standmyndin 1.7
Ingólfsstytturnar seldust upp 2.45
Ingólfur Arnarson á Arnarhóli 24. maí 1924 5.3
Ingólfur í Hrífudal 2.35
Ingólfur landnámsmaður 2.3
Interesting Icelandic Building 3.83
Island og Islands kunst 3.2
Islandi szobrász Kolozsvárt 3.4
Islands einzeiger Bildbauer 3.32
Islands første billedhugger, Einar Jonsson 3.84
Islands store Billedhugger 4.6
Islands store billedhugger død 4.51,
Islands store billedhugger død 3.94
Islands store Kunstner, som Danmark ikke forstod 3.76
Islandsk billedhugger 4.14
Islandsk billedhuggerkunst 3.41
Islandsk Geni 3.58
Islandsk kunst: Einar Jónsson 4.16
Islandsk Kunst: Einar Jonssons nye idé 4.2.1
Islandsk statue 3.21
Islandsk Statue 4.13
Islandst kunst i udlandet: Einar Jónsson 4.2
Isländische bildhauer Einar Jönsson 3.91
Isländische Nationaldentmal 3.30
Isländisher Bildhauer 4.4
Isländsk konst 3.33
Isländsk konst utställes här under nästa år 3.73

I

Í Hnitbjörgum 2.50
Í Listasafni Einars Jónssonar 1.68
Íslendingadagurinn 2.15, 2.63
Íslenskar listir og vísindi: smágreinar 1.38
Íslenskir listamenn: Einar Jónsson myndasmiður 1.57
Íslensku listamannaefnin erlendis 1.2
Íslenskur snillingur: Einar Jónsson myndhöggvari ryður nýjar brautir 1.9, 1.36

J

Jason- Gaven til Islænderne 3.27
Jónasarmyndin 2.9
Jón Sigurdssons Monument i Reykjavík. 4.27
Jon Sigurdsons Statue í leret 4.17

K

Karlsefni stötten 3.63
Karlsevne-Monumentet í Pa. 4.33
Kenner du Island? 3.15
Kona listamannsins: frá Anna Jónsson sjötug 1.19
Konan í kastalanum á Skólavörðuholtinu 1.55
Kristian den IX. Monumentet i Reykjavik og dets kunstner 4.11
Kristlíkneski Einars Jónssonar 2.8
Kunst, Wissenschaft und Literatur 3.35
Kveðja til Einars Jónssonar 5.11
Kveðja til Einars Jónssonar frá Galtafelli 5.7
King of Atlantis 4.47, 4.45
Kveðjusamkoma 2.16
Kveðjusamsæti 2.19, 2.21

L

Landar erlendis 2.10
Leif Erikson Støttens Eftermäle 3.61
Listasafn Einars Jónssonar 2.39, 2.40
Listasafn Einars Jónssonar 30 ára 1.73
Listasafn Einars Jónssonar 40 ára 1.60, 2.27, 2.28
Listasafn Einars Jónssonar opið 2.47
Listasafn Einars Jónssonar opnað í dag 1.64
Listasafnshúsið: viðtal við Einar Erlendsson húsameistara 1.52
Listaverk 2.17
Listaverk Einars Jónssonar 2.1, 2.2, 2.5,
Listaverk um landnám 1.69
Listaverk um list 1.76
Listaverkasafn Einars Jónssonar 1.47
Líkneski Ingólfs 2.51
Líkneski Þorfinns karlsefnis afhjúpað í Philadelphia 2.26
Loftkastali , sagði Einar um eigið verk 2.43

M

- Mann und Weib.* 4.5
Málverkasýning Ásgríms 1.50
Mindegaven om Altingsbesöget 3.29
Mindesmärke over Matzen firkløveren og de tre Bølgelinier 3.3
Mindesmærket over Færingen Nólsoyarpáll 3.9
Minjagripur: ellefu alda minning Ingólfs 2.52
Minni Ingólfsnefndarinnar 1.79
Minnismerki Þorfinns karlsefnis 1.41
Monumento a la reina Victoria, emperatriz de las Indias. 4.32
Monument paa Island 4.18
Mynd eftir Einar Jónsson gefin Hallgrímskirkju 1.80
Myndastytta af Þorfinni Karlsefni 2.20
Myndhögvari (Bilethoggar) Einar Jonsson, Island 3.97

N

- Norrónaferd-folket til høgtid paa Tingvellir og fest i Reykjavik* 4.54
Norrønt Minde 3.60
Norseman Statue for Park Driveway 3.64
Nú er það mitt hlutskipti að ganga svo um garðinn og safnið, að það sé verðug umgerð um list Einars 1.17
Ny Kongestatue 4.21
Nyt skulpturarbejde af Ejnar Jonsson 4.7

O

- Over havet til Saga-öya* 4.24
Over havet til Saga-øya 4.25
Óhappaverk 5.14

P

- Park to contain statue of viking* 3.68
Passíusálmaskáldsins minnst 2.37
Philadelphia, Pa. Torfinn Karlsefni statyn kommer 4.38
Prestarnir sáu Kristmynd Einars Jónssonar 2.7
Professor Einar Jónsson Iceland's foremost sculptor 4.55

- Prófessor Einar Jónsson - minning* 1.77
Progress on Parkway Plans 4.35

R

- Remarkable sculpture works of Einar Jónson* 3.11
Reyndu að græða sárin í garði Einars Jónssonar 2.48
Rigsdagens gave til Island 3.23
Rigsdagens Gave til Islænderne 3.19
Ræða: Sig. Eggerz forsætisráðherra er hann þakkaði fyrir Ingólfslíkneskið 1.78

S

- Sculptor of Dawn* 3.92
Sculptor Genius of Icebegs 3.43, 3.44
Sculptor of Genius 4.26
Sculptor of the gods past twilight 3.45
Sculpture in Iceland: Einar Jonsson's Genius 3.17
Sime-like in its suggestion 3.40
Síðustu listaverk Einars Jónssonar 1.37
Símskeyti frá konungi 2.4
Sjónvarp & útvarp: síðasta vika 1.70
Skemmdaræðið 2.53
Skemmtilegur fyrirlestur 1.31
Skulpturer af Einar Jónsson 3.79
Sómi Íslands, sverð og skjöldur 2.38
Spellvirki unnin í garði Einars Jónssonar 2.61
Statuaire D'Islande 3.52
Statue af Cristian IX 4.12
Staty af en Nordisk Upptäcksfarare aftäckt i Philadelphia 3.71
Steffabrot um Einar listamann Jónsson 5.9
Stor Mand i smaa Stumper 4.19
Studio Talk 3.34, 3.74
Styttan heitir „Höndin“ - ekki „Demantur“ 2.55
- T**
- Thorfinn Karlsefnis Statue* 3.72
Thorfinn Karlsefnis Statue i Phila 3.65
Til Einars Jónssonar 5.10
Til Einars myndhöggvara Jónssonar og konu hans 5.8

*Til Einars Jónssonar myndhöggvara á
60 ára afmæli hans* 5.16
Til Italien 4.1
Torfinns dag 3.66
Torfinn Karlsefni snart i Bronze 4.36
Torfinn Karlsefni-Støtten 4.39
To islandske Kunstnerskikkelser 3.75
Torfinns day 3.100
Trolde paa den gamle Banegaard 4.20
*Troll and the Maiden: an Icelandic
Christmas Ballad* 4.53
Tveir frægir Íslendingar 1.24

U

Um Einar Jónsson 2.6
Um Einar Jónsson myndhöggvara 1.8
*Unveil Viking Statue on East River
Drive* 3.67

Ú

Úr listaverkasafni Einars Jónssonar
1.85
Útilegumaðurinn 1.4, 1.13, 1.61, 5.1
*„Útlagar“ Einars Jónssonar: spjallað
við frú Önnu Jónsson* 1.56
Útlagi Einars Jónssonar 1.18
*„Útlögum“ Einars Jónssonar komið
upp í Reykjavík* 2.42

V

Victoria - monument 4.52
*Veglegt samsæti: Einar Jónsson
heiðraður* 2.18
Verður að loka safni Einars Jónssonar?
1.5
*Við afhjúpun minnisvarða Jóns
Sigurðssonar 10. september 1911* 5.2

W

Wave of the ages 4.44
Widow Tells About Sculptor 3.55
*Work of Iceland's sculptor Einar
Jónsson* 3.81

Þ

Þakklætis yfirlýsing 2.13
*Þegar fyrstu íslensku listaverkin voru
sýnd á listasýningu erlendis* 1.34
Þorfinnur karlsefni 1.40
Þorfinnur Karlsefni 2.22, 2.25, 3.56
Þorfinnur karlsefni tekinn af stalli 2.23
*Þorfinnur karlsefni: Afhjúpun
líkneskisins í Fíladelfíu* 1.51
Þúsund ára afmælisgjöf 1.42

7. Efnisorðaskrár fyrir ritaskrár I og III

A

Afsteypur 1.9, 1.10, 1.36, 1.56, 3.19,
3.20, 3.58, 3.59
Alþingi 1.2, 1.6, 1.38, 1.52, 1.55, 1.66,
1.73, 3.36, 3.38, 3.43, 3.44
Ágreiningur 1.26
Ást 1.19, 1.59

B

Bernska 1.21, 1.22, 1.42, 1.43, 1.49,
1.53, 1.57, 1.59, 1.81, 1.82, 3.7, 3.33,
3.40, 3.43, 3.44, 3.45, 3.46, 3.48,
3.73, 3.75, 3.76, 3.77, 3.80, 3.82,
3.90, 3.91, 3.94, 3.95
Bókaútgáfa 1.39, 1.66, 1.73
Bókmenntir 1.9, 1.31, 1.36, 1.38, 3.1,
3.78, 3.98
Brúðkaup 1.55
Bækur 1.20, 3.51

C

Cosmic Art 1.76

D

Dagblöð 3.47, 3.50
Dauði 3.94

E

Erfðamál 1.41, 3.60, 3.62

F

Frie udstilling 3.13, 3.18, 3.24, 3.46
Ferðamenn 1.5, 1.7
Fjármál 1.52
Frumbyggjar 1.51, 3.66, 3.71
Frumkvöðlar 1.48, 3.50, 3.54
Frægð 1.24, 1.25, 1.30, 1.45
Færeyingar 3.9
Föðurlandsást 3.10, 3.32

G

Gildismat 1.9, 1.10, 1.25, 1.29, 1.34,
1.36, 1.38, 1.43, 1.44, 1.45, 1.50,
1.53, 1.57, 1.63, 1.64, 1.67, 1.82, 1.83,
3.12, 3.40, 3.53, 3.87
Gjafir 1.6, 1.7, 1.14, 1.17, 1.20, 1.30,
1.38, 1.42, 1.55, 1.62, 1.71, 1.78,
1.80, 1.81, 3.19, 3.20, 3.22, 3.23,
3.24, 3.25, 3.26, 3.27, 3.29, 3.36,
3.66, 3.84, 3.85
Gleði 1.46, 3.70

H

Happdrætti 1.79
Hetjan 1.48
Hjónabandið 1.72
Hljóðfæri 1.55
Hlutaveltur 1.14
Hnitbjörg sjá *Listasafnið*
Hugsjónir 1.84

I

Iðnaðarmannafélagið 1.15, 1.16, 1.79
Innflytjendur 3.60

Í

Íslendingar 3.98

J

Jason 1.4, 1.7, 1.18, 3.20, 3.21, 3.23,
3.25, 3.26, 3.27, 3.29

K

Kirkjur 1.10

L

Landkynningar 1.32, 1.33, 3.35
Lágmyndir 1.16
Listamenn 1.38, 1.43, 1.50, 3.53, 3.98
Listasafnið 1.5, 1.6, 1.8, 1.9, 1.11, 1.17, 1.20, 1.30, 1.32, 1.33, 1.36, 1.38, 1.39, 1.40, 1.47, 1.52, 1.55, 1.57, 1.64, 1.66, 1.68, 1.70, 1.71, 1.73, 3.15, 3.36, 3.40, 3.51, 3.53, 3.55, 3.58, 3.73, 3.76, 3.80, 3.81, 3.82, 3.83, 3.84, 3.85, 3.93, 3.94, 3.95, 3.96
Listastefnur 1.74, 1.82, 1.84, 3.97
Listir 1.38
Listrýni 1.16, 1.17, 1.21, 1.22, 1.28, 1.50, 1.53, 1.63, 1.67, 1.71, 1.74, 1.75, 1.76, 1.77, 1.82, 1.83, 3.16, 3.17, 3.32, 3.33, 3.37, 3.41, 3.43, 3.44, 3.45, 3.48, 3.50, 3.52, 3.54, 3.59, 3.73, 3.74, 3.75, 3.77, 3.78, 3.79, 3.80, 3.82, 3.86, 3.87, 3.89, 3.90, 3.92, 3.93, 3.95, 3.97, 3.98
Lygi 1.26

M

Málverk 1.40, 3.85
Minningar 1.67, 1.77, 3.55
Minnismerki 1.48, 1.51, 3.3, 3.10, 3.72
Myndastyttur 1.44, 1.78, 1.79, 3.61, 3.62, 3.63, 3.64, 3.65, 3.69, 3.70, 3.71, 3.72, 3.75, 3.100
Myndir 1.77, 3.97
Myndlistarsýningar 1.2, 1.4, 1.26, 1.34, 1.50, 3.7, 3.12, 3.13, 3.18, 3.24, 3.49, 3.73, 3.76, 3.85, 3.101

P

Passíusálmar 1.80

R

Review of Reviews 1.63
Réttindi 1.38
Ríkið 1.68, 3.1, 3.51, 3.96, 3.99

S

Scandinavian Review 3.61
Sambúð 1.19

Samningar 1.20
Samskot 1.7, 1.14, 1.15
Siðfræði 1.77
Sjálfstæðisbarátta 3.35
Sjónvarpsefni 1.70
Skemmtanir 1.42, 3.58, 3.59
Skilningur 1.10, 3.65
Skoðanir 1.67, 1.77, 3.55
Skólaganga 1.21, 1.22, 1.23, 1.34, 1.81, 1.82, 3.7, 3.15, 3.33, 3.45, 3.49, 3.76, 3.80, 3.84, 3.91, 3.93, 3.94, 3.95
Sólin 1.46
Styrkir 1.2, 1.6, 1.17, 1.18, 1.20, 1.23, 1.29, 1.34, 1.35, 1.38, 1.39, 1.54, 1.55, 1.57, 1.73, 1.81, 3.37, 3.38, 3.43, 3.44, 3.58, 3.95
Sumarhús 1.17
Sæmundar - Edda 1.16

T

Tákn 1.16, 1.17, 1.34, 1.48
Tímarit 3.47, 3.50
Trúmál 1.53, 1.57, 1.74
Tungumál 1.38

U

Umgengni 1.33

V

Viðtöl 3.2, 3.10, 3.55
Vinátta 1.62, 3.71, 3.76
Vinnuaðstaða 3.13, 3.28, 3.46, 3.47
Víkingar 1.31, 3.61
Víkingaöld 1.31
Vísindamenn 1.24
Vísindi 1.38

Þ

Þakkir 1.25, 1.43, 1.45, 1.46, 1.72, 1.74, 1.77, 1.78, 1.79, 1.80
Þjóðhátíðarárið 1874 1.42
Þjóðsögur 1.81

Æ

Æviþættir 1.59, 1.60, 1.70

8. Mannanafnaskrá fyrir ritaskrár I og III

A

Alexander 1.38
Alfreð hinn stóri 3.61
Amen, Tut-Ankh 3.86
Andersen, Hans Christian 3.58
Anna Jónsson 1.10, 1.13, 1.67, 1.68,
1.72
Ari fróði 1.3, 1.38

Á

*Ágúst Bjarnason sjá Ágúst H.
Bjarnason*
Ágúst H. Bjarnason 1.59, 3.90
Árni Eggertsson 1.35, 3.65, 3.66, 3.71,
3.100
Árni Eyland 1.62
Ásgrímur Jónsson 1.50, 1.59, 3.95, 3.98

B

B. B. Jónsson 1.43, 1.44
Barfoed, Aage 3.16
Bech, Georg 3.65, 3.65, 3.69, 3.71
Benedikt Gröndal 1.20
Bergslien, Niels 3.97
Bermeren 3.91
Bissen 1.23, 3.38, 3.45, 3.91, 3.94, 3.95
Bjarni Benediktsson 1.20, 1.62
*Bjarni frá Vogu sjá Bjarni Jónsson frá
Vogu*
*Bjarni Jónsson sjá Bjarni Jónsson frá
Vogu*
Bjarni Jónsson frá Vogu 1.13, 1.17,
1.20, 1.26, 1.60, 1.81
Bjerre 1.4
Björn Kristjánsson 1.21, 1.22, 1.34,
1.43, 1.57, 1.81, 3.7, 3.38, 3.43, 3.44,
3.95
Björn Th. Björnsson 1.18
Björnson 1.38
Björnson 3.60
Blake, William 3.86
Boomer, Lucius 3.86
Brinton sjá Brinton, Christian

Brinton, Christian 1.54, 3.60, 3.72,
3.80, 3.86, 3.89
Bror, Tony 3.76
Bruun, Sv. 1.67
Brynjólfur Jónsson 1.23, 3.32, 3.38,
3.45, 3.95
Brynjólfur Sveinsson 1.38
Bundgaard, Tegner 3.94
Böckling 3.84
Bøyesen, Peter 3.18

C

Caesar 1.38
Canova 1.20
Chaplin 1.3
Cohen, Charles J. 1.51, 3.66, 3.67, 3.69
Colombus sjá Columbus
Columbus 1.51, 3.66, 3.67, 3.71
Copp, Belton Allyn 1.75
Cowl, R. Pape 1.63

D

Dante 3.80, 3.89
de Linde, B. 1.49
Dinesen 1.17
Dinesen, Marie 1.55

E

Egan 1.21, 1.22
Egill [Skallagrímsson] 1.38
Egon 3.76
Einar á Þverá 1.38
Einar Benediktsson 1.12, 1.38
Einar Erlendsson 1.52
Eiríkur 3.68
Eiríkur Hákonarson 1.31
Eiríkur Ragnarsson 1.50

F

Farabee, William C. 3.69
Finsen, Niels 1.24
Fiskes 1.51
Forest, Robert de. 3.86
Foss, Haraldur 1.34

G

Giotto 3.80, 3.89
Giovanni 3.80, 3.89
Goddard, Henry sjá Leach, H. G.
Grettir 1.38, 3.43, 3.44,
Gró 1.16
Gruner, M. 1.54, 3.80
Gudrid 3.60
Guðlaugur Einarsson 1.33
Guðmundur Einarsson 3.98
Guðmundur Finnbogason 1.11, 1.14,
1.58, 1.59, 3.97
*Guðmundur Jacobsson sjá Guðmundur
Jakobsson*
Guðmundur Jakobsson 1.14, 1.79
Guðmundur Kamban 3.58
Guðmundur Thorsteinsson 3.98
Guðmundur Þorláksson 1.79
Guðríður sjá Guðríður Símonardóttir
Guðríður Símonardóttir 1.80, 3.67, 3.68
Gunnar sjá Gunnar á Hlíðarenda
Gunnar á Hlíðarenda 1.38, 3.38, 3.43,
3.44
Gunnar Gunnarsson 1.35, 1.42, 3.58
Gunnlaugur Blöndal 3.98

H

Haaken 3.66
Halldór Daníelsson 1.34
Halldór Hermannsson 1.51, 3.66, 3.67,
3.69, 3.71, 3.72
Hannes Hafstein 1.17
Hanson, Gerða 1.60
Haraldur Guðmundsson 1.62
Haugland, Jens 1.62
Heide 1.17
Helgi Hermannsson 3.100
Helgi [Pjetursson] 1.3
Hellrung, Axel 1.9, 1.36
Hjörleifur 3.78

Hjörtur Þórðarson 1.24
Hope, Harald 1.62
Hólmfríður Árnadóttir 3.65, 3.71, 3.66,
3.100
H. W., Richard 1.24

I

Ibsen 1.38

J

Jensen, Carl 3.24
Jessen, Sigfús 1.17
Johansen 3.65
Johansen, C. K. sjá Johansen, Charles

K

Johansen, Charles K. 3.66, 3.71, 3.100
Jonsson, Anna 1.17, 1.19, 1.81, 3.55
Jóhann Sigurður Jónsson 3.58
Jóhann Sigurjónsson 1.38, 1.59
Jóhannes Kjarval 3.98
Jón Arason 1.38, 3.80, 3.89
Jón Auðuns 1.68
Jón Halldórsson 1.62, 1.79
Jón Magnússon 1.17
Jón Sigurðsson 1.29, 1.35, 1.38, 1.48,
3.89
Jón Stefánsson 1.35, 3.98
Jón Thorleifsson 3.98
Jón Thoroddsen 1.70
Jón Trausti 1.28, 3.58
Jón Vopni 1.35
Jón Þórarinsson 1.34
Jónas Guðmundsson 1.70
Jónas Hallgrímsson 1.25, 1.45, 1.78,
1.81
Jónassen 1.34
Justice, Theodore 3.68
Jørgensen, Anna sjá Anna Jónsson,

K

Katrín Jónasdóttir 1.80
Keith, Sidney W. 3.69
Kjartan Ragnarsson 1.70
Kjarval 3.75
Koller, Erling 3.100
Kolumbus sjá Columbus
Kristín Jónsdóttir 3.98
Kristján Jónsson 3.91

Kristján Kristjánsson 1.43
Kyllingstad, Ståle 1.62

L

Lawrance, Henry 3.66
Leach sjá Leach, Henry Goddard
Leach, Goddard sjá Leach, Henry Goddard
Leach, H. G. sjá Leach, Henry Goddard
Leach, Henry Goddard 1.9, 1.31, 1.36, 1.51, 1.55, 3.58, 3.60, 3.65, 3.66, 3.67, 3.69, 3.71, 3.72, 3.85, 3.100
Leifur sjá Leifur heppni Eiríksson,
Leifur heppni Eiríksson 1.31, 1.513.58, 3.60, 3.61, 3.62, 3.66, 3.67, 3.69, 3.71, 3.72, 3.75, 3.86
Leifur Eiríksson sjá Leifur heppni Eiríksson
Lodge, Oliver 3.75
London, Jack 1.3
Luke, Albert 1.54
Lundborg, Ragnar 3.73

M

Macneice, Louis 3.86
Mageröy, Halvard 1.62
Magnús Benjamínsson 1.79
Magnús Blöndahl 1.14, 1.79
Magnús Helgason 1.57
Malone 3.69
Malone, Kemp 3.65, 3.66, 3.71, 3.100
Matthías Jochumsson 1.81, 3.98
Matzen, Helga 3.3
Matzen, Henning 1.6, 3.3
Maurer, Konráð 1.38
Mestrovic, Ivan 1.54, 1.63, 3.80, 3.87, 3.89, 3.92
Michelangelo 1.8, 1.82, 3.55, 3.78
Mills, Carl 3.86
Moberg, Vilhelm 1.70
Moe 3.66, 3.100

N

Nadod 3.68
Napoleon 1.38
Nielsen, Kaj 3.13, 3.84, 3.94
Nielsen, Ludolf 1.55
Nienstadt, Hans 1.55
Njáll 1.38

O

Olsen 3.66
Olsen, Tinius 3.100
Olsen, Y. T. 3.100
Oppfer, Emil 3.71, 3.100
Oppfer, K. 3.66

Ó

Óðinn 1.16
Ólafía Jóhannsdóttir 1.35
Ólafsson, Stanley T. 1.9, 1.36, 3.58, 3.60,
Ólafur Haukur Símonarson 1.70
Ólöf Briem 1.57

P

Pétur Magnússon 1.20
Philipps, H. M. sjá Philips, Henry
Philips, Henry 1.51, 3.65, 3.71
Picasso 1.82
Piper, Raymond F. 1.76
Pisson 1.82
Poulsen, Niels 1.31
Printz, Johan 3.71

R

Ragnar loðbrók 3.56
Rask, R. Kr. 1.43
Rautavaara 1.17
Ritland, Tryggve 1.62
Rodin 1.8, 1.57, 1.84, 3.53
Roosevelt, Theodore 3.86
Runólfur Marteínsson 1.31
Rygg, A. N. 3.66, 3.100
Rögnvaldur Pétursson 1.44, 1.57

S

Samuel, Bunford sjá Samuel, J. Bunford
Samuel, Ellen sjá Samuel, Ellen Phillips
Samuel, Ellen Phillips 1.44, 1.51, 3.64, 3.67,
Samuel, J. Bunford 1.40, 1.44, 1.51, 3.60, 3.62, 3.63, 3.64, 3.65, 3.66, 3.67, 3.68, 3.69, 3.71, 3.72,

Samuel, Phillips, J. Altamon 3.64
Sandby 3.58
Segantini 3.80, 3.89
Siegfred 3.94
Sig. Júl. Jóhannesson sjá Sig. Júlíus Jóhannesson
Sig. Júlíus Jóhannesson 1.38, 1.44
Sigurður Búason 1.31
Sigurður Eggerz 1.17, 1.55, 1.59, 1.62
Sigurður Guðmundsson 1.20, 1.81, 3.1
Sigurður Sigurðsson 1.13
Sigurður Sverrir Pálsson 1.70
Sigurjón Pétursson 1.17
Sigurjónsson 3.84
Sinding, Stefan sjá Sinding, Stephan
Sinding, Stephan 1.1, 1.11, 1.15, 1.18, 1.21, 1.22, 1.23, 1.34, 1.57, 1.60, 1.81, 1.82, 3.6, 3.7, 3.27, 3.29, 3.30, 3.31, 3.38, 3.39, 3.42, 3.43, 3.44, 3.45, 3.49, 3.73, 3.76, 3.80, 3.84, 3.88, 3.89, 3.90, 3.91, 3.93, 3.94, 3.95
Skásheim, Anders 1.62
Skovgaards, Joachim 3.18
Skovgaards, Niels 3.18
Skúli fógæti 1.35
Snorri Sturluson 1.3, 1.31, 1.38, 1.51, 1.62, 1.67, 3.68, 3.82, 3.83
Snorri Þorfinnsson 3.56, 3.60, 3.62, 3.66, 3.100
Snæbjörn Valdimarsson 1.70
Steensby 3.66
Stein 1.23, 1.82, 3.38, 3.45, 3.95
Stein Wagner 3.94
Stein, Theobald 3.91
Stensby 3.72
Stotesbyry, E. T. 3.69
Styri, Haakon 3.100
Sveinn Björnsson 1.17
Sveinn Jónsson 1.14, 1.79
Sveinn Þorvaldsson 1.35

T

Th. D. 1.14
Theisen, Axel 3.65
Thomsen sjá Thomsen, Ditlev
Thomsen, D. sjá Thomsen, Ditlev
Thomsen, Ditlev 1.11, 1.13, 1.15, 1.18, 1.30, 1.56, 1.57, 1.71, 3.38, 3.90, 3.95,
Thomsen, Gr. 1.25, 1.45
Thorarensen, Bjarni 1.22
Thorvaldsen, sjá Thorvaldsen, Bertel
Thorvaldsen, Albert sjá Thorvaldsen, Bertel
Thorvaldsen, Bertel 1.4, 1.7, 1.15, 1.18, 1.20, 1.24, 1.25, 1.30, 1.34, 1.35, 1.45, 1.50, 1.57, 1.71, 1.77, 1.81, 1.82, 1.84, 3.6, 3.19, 3.20, 3.21, 3.22, 3.23, 3.25, 3.26, 3.27, 3.29, 3.33, 3.37, 3.38, 3.78, 3.84, 3.86, 3.90, 3.91, 3.95
Thulinus, Thor 1.55
Torfhildur Hólm 1.17
Toscanini, Arturo 1.67
Tómas Guðmundsson 1.18
Troels, Jan 1.70

V

Valdemar Briem sjá Valdimar Briem
Valdimar Briem 1.21, 1.22, 1.57, 1.81, 3.38, 3.43, 3.44, 3.48, 3.95
Valtýr Guðmundsson 1.18, 1.34
Vespucci, Amerigo 1.51
Vigeland, Gustav 1.8, 3.15, 3.97
Vigelund sjá Vigeland, Gustav
Vigfús Sigurgeirsson 1.20
Vilhjálmur Borgfjörð 1.26
Vilhjálmur Stefánsson 1.31
Vilhjálmur Þór 1.20

W

Wagner 3.84
Watts 3.87
Werlin 3.65
Wild 3.89
Willson 3.75

Y

Yggdrasil 1.16

Z

Zahrtmann 3.18
Zimsen, Knud 1.79
Zola, Emile 1.27

Þ

Þorbergur Þorvaldsson 1.35
Þorkell í Leiru
Þormóður Torfason 1.62
Þorsteinn 3.68
Þorsteinn Erlingsson 1.16
Þorvaldur 3.68
Þorvaldur Guðmundsson 1.80
Þórarinn B. Þorláksson 1.2, 1.34, 1.79
Þórhallur Bjarnason 1.34

9. Staðarnafnaskrá fyrir ritaskrár I og III

A

Akranes 3.96
Akureyri 3.1
Alexandría 1.43
Ameríka 1.9, 1.31, 1.46, 1.47, 1.54,
1.60, 3.46, 3.55, 3.56, 3.58, 3.60,
3.62, 3.63, 3.67, 3.70, 3.73, 3.75,
3.77, 3.81, 3.82, 3.87, 3.89, 3.93
Arnarhóll 1.14, 1.16,
Assistentens Kirkegaard 3.3
Atlantshaf 3.79, 3.98
Austurríki 1.57, 1.82, 3.33, 3.38, 3.53,
3.82, 3.85, 3.95
Aþena 1.43, 3.32

B

Bandaríkin 1.20, 1.75, 1.82
Bavaria 3.53
Belgía 1.82
Bergen 1.62
Berlín 1.17, 1.19, 1.55, 3.37, 3.80
Boston 3.66
Budapest 3.80
Buzzards Bay 3.60
Bæheimur 1.57
Bøvling 3.18

C

Cape Cod 3.64
Charlottenborg 1.2, 1.4, 1.17, 1.18,
1.34, 1.49, 1.56, 1.57, 3.16, 3.38,
3.43, 3.44, 3.76, 3.77, 3.85, 3.90,
3.91, 3.98
Chicago 1.24, 1.54, 3.66

D

Danmörk 1.9, 1.31, 1.36, 1.38, 1.49,
1.54, 1.57, 3.2, 3.58, 3.79, 3.80
Delaware nýlenda 3.66
Delaware River 3.63
Dresden 3.80

E

Eiríksfjörður 3.66, 3.69,
England 1.20, 1.49, 1.51, 1.57, 1.81,
1.82, 3.9, 3.33, 3.53, 3.54, 3.61, 3.63,
3.66, 3.77, 3.82, 3.83
Esja 3.84, 3.85, 3.96
Evrópa 1.9, 1.36, 3.58, 3.61, 3.73, 3.87

F

Fairmount Park 1.11, 3.56, 3.60, 3.62,
3.63, 3.64, 3.66, 3.69, 3.70, 3.71,
3.72, 3.80, 3.87
Finnland 3.33
Flushing 3.60
Færeyjar 3.9

G

Galtafell 1.1, 1.2, 1.3, 1.11, 1.15, 1.17,
1.21, 1.22, 3.28
Geysir 3.15, 3.28
Girard ave. bridge 3.64
Glasgow 1.34
Grænland 1.31, 1.38, 1.40, 1.51, 3.38,
3.60, 3.65, 3.66, 3.69, 3.71, 3.72
Gullfoss 3.15, 3.38

H

Hekla 3.38, 3.43, 3.44, 3.45
Hellerup 1.17, 3.25, 3.26, 3.27, 3.28,
3.99
Holland 3.82, 1.82
Horsens 1.19
Hótel Brevort 3.59, 3.60
Humboldt Park 3.61, 3.66

I

Indland 3.57, 3.81

Í

Írland 3.89

Íshafið 3.75

Ítalía 1.17, 1.57, 1.81, 3.33, 3.43, 3.44,
3.53, 3.82, 3.85

K

Kanada 1.55, 3.65, 3.71,

Kaupmannahöfn 1.1, 1.2, 1.4, 1.7, 1.13,
1.15, 1.18, 1.19, 1.21, 1.22, 1.23,
1.25, 1.27, 1.30, 1.34, 1.36, 1.39,
1.43, 1.45, 1.47, 1.52, 1.55, 1.57,
1.59, 1.60, 1.65, 1.71, 1.79, 1.82,
1.83, 3.7, 3.15, 3.19, 3.33, 3.37, 3.38,
3.39, 3.40, 3.42, 3.43, 3.44, 3.45,
3.46, 3.53, 3.59, 3.70, 3.73, 3.74,
3.76, 3.77, 3.80, 3.82, 3.83, 3.84,
3.85, 3.86, 3.88, 3.89, 3.90, 3.93

L

Labrador 1.51

Leifsboder 3.60

London 1.55, 1.63, 3.80

M

Massachusetts 3.68

Metropolitan listasafnið 3.86

Milton 1.55

Milwaukee 3.66

Munchen 3.80

N

New York 1.21, 1.22, 1.30, 3.60, 3.66,
3.67, 3.71

Norður-Íshafið 1.31

Norðurlönd 1.82, 1.29

Noregur 1.2, 1.31, 1.38, 3.2, 3.10, 3.30,
3.56, 3.78, 3.97

Normandy 3.66

Nova Scotica 3.66, 3.72

Nýfundnaland 1.31, 3.68

P

París 1.20

Philadelphia 1.36, 1.40, 1.41, 1.44,
1.82, 3.2, 3.17, 3.56, 3.60, 3.62, 3.63,
3.64, 3.65, 3.67, 3.70, 3.71, 3.75,
3.76, 3.80, 3.83, 3.85, 3.87, 3.89

Pólland 1.55

R

Rivedal 1.62

Rípum 1.18

Róm 1.4, 1.17, 1.18, 1.19, 1.20, 1.25,
1.34, 1.43, 1.45, 1.55, 1.57, 1.59,
1.81, 3.13, 3.16, 3.7, 3.80, 3.82, 3.83,
3.88, 3.89, 3.90, 3.91, 3.93, 3.95

S

Saurbær 1.80

Schuylkill 3.64

Schuylkill fljótið 3.71

Skagaffjörður 3.56

Skandinavia 3.63

Skarðsheiði 3.96

Skjaldborg 1.31

Snæfellsjökull 3.85

St. Lawrance fljót 1.51, 3.72

Stokkhólmur 3.73, 1.67

Stourton 3.61

Stóri Núpur 1.20

Straumfjörður 3.60

Suður Íshaf 3.61

Svíþjóð 1.31, 1.2

T

Texas 1.10

U

Ultima Thule 3.86

Ungverjaland 1.20, 1.57, 1.81, 3.33,
3.38, 3.43, 3.44, 3.53, 3.95

V

Valhöll 1.16

Vesturheimur 1.29

Vinaminni 1.50

Vín 1.55, 3.7, 3.43, 3.44, 3.80, 3.91

Vínland 1.31, 3.56, 3.64, 3.65, 3.66,
3.67, 3.68, 3.71, 3.72

W

Winnipeg 1.11, 1.38, 1.42, 1.43, 1.44,
1.60, 3.65, 3.66, 3.71, 3.76

Y

Yarmont 1.51

Þ

Þingvellir 1.34, 3.10, 3.38

Þýskaland 1.20, 1.21, 1.22, 1.29, 1.49,
1.57, 1.82, 3.33, 3.38, 3.43, 3.44,
3.53, 3.77, 3.82, 3.85, 3.95

10. Verkaskrá fyrir ritaskrár I og III

A

Akkerið 1.81, 3.38
Alda aldanna 1.3, 1.11, 1.16, 1.21, 1.22, 1.35, 1.57, 1.81, 1.84, 3.8, 3.13, 3.15, 3.17, 3.33, 3.34, 3.38, 3.41, 3.43, , 3.44, , 3.45, 3.47, 3.52, 3.78, 3.79, 3.80, 3.83, 3.87, 3.88, 3.89, 3.93, 3.97
Aldna alda sjá Alda aldanna
Antiken sjá Fornlistin
Auðhumla sjá Ýmir og Auðhumla
Árstíðirnar 1.35, 1.57, 3.33, 3.43, 3.44, 3.45, 3.47

B

Blindinginn 1.12
Brautryðjandinn 1.29, 1.57, 3.78, 3.81, 3.83, 3.88, 3.90, 3.97

C

Christian IX sjá Kristján konungur IX

D

Dagrenning sjá Dögun
Dagur 3.78
Deiglan 1.53, 3.81, 3.90
Demanturinn sjá Höndin
Drengur á bæn 1.1, 1.11, 1.15, 1.25, 1.45, 1.57, 3.90
Dögun 1.3, 1.16, 1.17, 1.21, 1.22, 1.31, 1.35, 1.57, 1.81, 3.13, 3.15, 3.32, 3.33, 3.38, 3.41, 3.42, 3.43, 3.44, 3.45, 3.46, 3.52, 3.57, 3.76, 3.83, 3.84, 3.86, 3.88, 3.89, 3.90, 3.92, 3.93, 3.97, 3.102

E

Efnishyggjan sjá Heimska
Einbúinn í Atlantshafi 1.54, 1.57, 1.67, 3.74, 3.77, 3.78, 3.80, 3.86, 3.88, 3.89, 3.90
Engill lífsins 1.29, 1.57, 1.81, 3.50, 3.89, 3.90

Engill með barn í faðmi sér 1.29

F

Fátæklingar sjá Öreigar
Fjögurra blaða smári og hinar þrjár bylgjur 3.3
Fornlistin 1.3, 1.11, 1.15, 1.16, 1.54, 1.57, 3.8, 3.13, 3.33, 3.34, 3.38, 3.41, 3.52, 3.90, 3.91
Fóstran 1.85
Frelsið 3.43, 3.44
Friðrik konungur 3.50
Friðrik konungur IIV 1.29
Fyrsti landnemi Íslands sjá Pápi
Fæðing Psyche 1.49, 1.54, 1.76, 3.14, 3.74, 3.77, 3.87, 3.89

H

Heimska 1.10
Hannes Hafstein 1.11, 1.60, 3.94
Hvöld 3.78
Höndin 1.3, 1.16, 1.17, 1.35, 1.38, 1.81, 3.31, 3.33, 3.38, 3.42, 3.43, 3.44, 3.78, 3.102

I

Ingólfur Arnarson 1.3, 1.7, 1.11, 1.14, 1.16, 1.21, 1.22, 1.23, 1.25, 1.45, 1.57, 1.60, 1.62, 1.69, 1.78, 1.81, 3.2, 3.11, 3.15, 3.19, 3.21, 3.22, 3.23, 3.24, 3.25, 3.26, 3.27, 3.28, 3.29, 3.30, 3.31, 3.32, 3.33, 3.38, 3.41, 3.43, 3.44, 3.45, 3.47, 3.48, 3.52, 3.78, 3.85, 3.88, 3.90, 3.91, 3.93, 3.94, 3.99, 3.101

Í

Í minningu skipstapa Dr. Charcots 3.78
Í trölla höndum 3.78, 3.97

J

Jól 1.53, 3.11, 3.17, 3.78
Jón Arason 1.81, 3.33
Jón Sigurðsson 1.17, 1.25, 1.26, 1.45,
1.57, 1.60, 3.15, 3.49, 3.85, 3.94
Jónas Hallgrímsson 1.11, 1.15, 1.26,
1.27, 1.28, 3.94
Jörðin 3.88

K

Komið til mín 1.37, 3.54, 3.80
Kona 3.11
Konungur Atlantis 3.11, 3.14, 3.17,
3.89, 3.90
Konungurinn í Thule 3.97
*Kristján konungur IV, sjá Kristján
konungur IX*
Kristján konungur IX 1.17, 1.60, 3.32,
3.38, 3.43, 3.44, 3.48, 3.85, 3.101
Kvöld 3.78

L

Lampinn 3.14, 3.17, 3.74, 3.77, 3.78,
3.86, 3.96
Listagyðjan 3.33
Líf og dauði 3.8

M

Maður og kona 1.23, 3.7, 3.8, 3.12,
3.16, 3.33, 3.38, 3.43, 3.44, 3.45,
3.48, 3.91
Medusa sjá Fornlistin
Minnismerki um Hallgrím Pétursson
1.40, 1.53, 1.58, 3.11, 3.17, 3.78,
3.85, 3.89
Minnismerki um Paul Nolsö 3.8, 3.9,
3.13, 3.33, 3.45, 3.91
Minnismerki um Snorra Sturluson 1.40,
1.53, 3.13, 3.32, 3.33, 3.91
*Minnismerki um Victoriu drottningu
keisaraynju Indlands* 1.39, 1.66, 1.81,
3.11, 3.17, 3.54, 3.57, 3.81, 3.83,
3.88, 3.89
Minnisvarði fallinna manna 1.49, 3.77
Mold 1.12, 1.35, 1.81, 3.14, 3.33, 3.39,
3.47, 3.83, 3.87, 3.89, 3.93
Morgunn 3.78

Morgunroðinn 1.29, 3.50,
Móðir náttúra sjá Natura Mater

N

Natura Mater 1.3, 1.57, 3.14, 3.18,
3.33, 3.37, 3.38, 3.42, 3.48, 3.89,
3.90
Nátttröll sjá Dögun
Nemesis 1.15, 1.57, 3.6, 3.37, 3.90, 3.91
Nótt 3.78, 3.79, 3.87, 3.88, 3.89
Nýtt líf sjá Þróun

Ó

Óðinn 3.89

P

Pápi 1.69
Páskar 3.33

R

Ragnarök 1.37, 3.54,
Refsidómur sjá Nemesis

S

Samviskubit 1.3, 1.29, 1.35,
3.50, 3.78, 3.88, 3.97, 3.102
Sindur 3.11, 3.17, 3.97
Skuld 3.78, 3.97
Skýstrokkur sjá Alda aldanna
Sorg og gleði 3.33, 3.91

T

Til ljóssins 1.57
Tíminn 3.33, 3.38
Trölld sjá Dögun
Týndi sonurinn 1.3

Ú

Úr álögum 1.12, 3.17
Útilegumaðurinn sjá Útlagar
Útlagar 1.2, 1.4, 1.11, 1.12, 1.13, 1.15,
1.16, 1.17, 1.18, 1.25, 1.30, 1.34,
1.35, 1.43, 1.45, 1.47, 1.53, 1.56,
1.57, 1.60, 1.61, 1.65, 1.71, 1.81,
1.84, 3.5, 3.6, 3.8, 3.12, 3.15, 3.17,
3.27, 3.32, 3.33, 3.34, 3.37, 3.38,

3.41, 3.42, 3.43, 3.44, 3.45, 3.46,
3.52, 3.54, 3.76, 3.78, 3.83, 3.84,
3.85, 3.88, 3.89, 3.90, 3.91, 3.93,
3.95, 3.97, 3.102

Útlaginn sjá Útlagar

V

Vaktmaðurinn sjá Vökumaðurinn

Vond samviska sjá Samviskubit

Vor 1.12

Vökumaðurinn 1.3, 1.11, 1.19, 1.53,
1.57, 3.32, 3.33, 3.41, 3.42, 3.52,
3.88, 3.89, 3.90

Ý

Ýmir og Auðhumla 1.29, 1.31, 1.47,
3.14, 3.50, 3.57, 3.89, 3.90

Þ

Þorfinnur karlsefni 1.3, 1.11, 1.17, 1.20
,1.25, 1.40, 1.41, 1.44, 1.45, 1.47,
1.51, 1.53, 1.54, 1.55, 1.57, 1.60,
1.73, 1.82, 3.2, 3.11, 3.17,
3.38, 3.56, 3.60, 3.61, 3.62, 3.63, 3.64,
3.65, 3.66, 3.67, 3.69, 3.70, 3.71,
3.72, 3.77, 3.78, 3.80, 3.81, 3.82,
3.83, 3.85, 3.86, 3.87, 3.88, 3.89,
3.91, 3.93, 3.94

Þorfinnur Karlsefni sjá Þorfinnur
karlsefni

Þorkell máni 1.85

Þróun 1.37, 1.53, 1.57, 3.54, 3.78, 3.79,
3.81, 3.87, 3.88, 3.89, 3.90, 3.91,
3.93

Ö

Öreigar 1.15, 1.16, 1.25, 1.26, 1.27,
1.45, 1.68, 1.81, 3.13, 3.37, 3.78,
3.97

Lokaorð

Þetta verkefni fólst í því að gera skrá yfir heimildir um Einar Jónsson mynhöggvara sem hafði verið safnað saman í úrklippubók. Hún er geymd í Listasafni Einars Jónssonar á Skólavörðuholti. Það er mikils virði fyrir menningarsögu hvefrrar þjóðar þegar fróðleik hefur verið haldið til haga, eins og hér hefur verið gert með úrklippubókinni, sem getur síðan nýst komandi kynslóðum til að skilja betur fortíðina og þá framtíðina um leið. Mikilvægt er að þeir sem koma að verki skili því þannig að þeir sem áhuga hafa og fræðimenn úr hinum ýmsum fræðigreinum, eins og til dæmis úr listfræði og sagnfræði eigi auðveldara með að nýta sér þær upplýsingar. Ég tel að þetta verkefni sé skref í þá átt.

Heimildaskrá

Bildhauer Einar Jonsson (1903, 17. desember). *Neues Wiener Tagblatt*.

Einar Jónsson myndhöggvari (1982). Þýðingar texta Hilmar Foss, Danielle Kvaran, Baldur Ingólfsson, Renata Einarsson, Valdemar Pálsson. Hafnarfjörður: Skuggsjá, 262 s.

Einar Jónsson (1925). *Myndir*. Kaupmannahöfn: [s.n.], 83, [3] s.

Einar Jónsson (1944). *Minningar*. Reykjavík: Bókfellsútgáfan h.f., 371, [1] s.

Einar Jónsson (1944). *Skoðanir*. Reykjavík: Bókfellsútgáfan h.f., 223, [1] s.

Gorman, Michael (1988). *Skráningarreglur bókasafna Stytt gerð eftir AACR2*. Þýð. Sigurbergur Friðriksson. Reykjavík: Samstarfsnefnd um upplýsingamál, 160 s.

IFLA. Alþjóðasamband bókasafna (1992). *ISBD(M): Alþjóðlegur staðall um bókfræðilega lýsingu prentaðra bóka*. Reykjavík: Þjónustumiðstöð bókasafna, 66 s.

Margrét Loftsdóttir og Þórdís T. Þórarinsdóttir (2001). *Kerfisbundinn efnisorðalykill fyrir bókasöfn og upplýsingamiðstöðvar* (3. útg., aukin og endurskoðuð). Reykjavík: Höf., 471 s.

Ólafur Kvaran (1981, 22. ágúst). Hugmyndafræði Einars Jónssonar og sýmbólistanna var andóf gegn naturalisma. *Morgunblaðið - Lesbók*.

Rannver H. Hannesson, forvörður (munnleg heimild, 22. mars 2005).

ICOM, Ambrose, Timothy og Crispi Paine (2000). *Grunnatriði safnastarfs: varðveisla*. Reykjavík: Icom, Árbæjarsafn, Ljósmyndasafn Reykjavíkur.

Tímarit.is (©2000-2005). Sótt 14. mars 2005:
www.timarit.is